

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA

Érkezett: 2011 OKT 2 1.

T/4744. számú

törvényjavaslat

a bírák jogállásáról és javadalmazásáról

Előadó:

**dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi
miniszter**

Budapest, 2011. október

2011. évi ... törvény**a bírák jogállásáról és javadalmazásáról**

A bírói függetlenség és pártatlanság alkotmányos elvének maradéktalan érvényre juttatása érdekében, a bírák jogállásának, javadalmazásának és előmenetelének szabályairól az Országgyűlés az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 25–28. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet**A bírói szolgálati jogviszony létrejötte***1. Alapelvek***1. §**

- (1) A bíró ítélkező tevékenységében független.
- (2) A bíró a bírósági szervezet tagjaként szolgálatot teljesít.

2. §

- (1) A bírót az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.

(2) A Kúria elnöke és az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnöke mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában az Országgyűlés a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatával dönt, a mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedést az Országgyűlés elnöke teszi meg.

(3) A bíró mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök dönt. A mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedést az OBH elnökének javaslatára a köztársasági elnök teszi meg.

(4) Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekmény tekintetében mentelmi jog illeti meg. Az ülnök bíróság vagy más hatóság előtt – megbízatásának ideje alatt és azt követően – nem vonható felelősségre az igazságszolgáltatásban való részvétele miatt, továbbá a megbízatásának gyakorlása során általa közölt tény vagy vélemény miatt. Ez a mentesség nem vonatkozik a szigorúan titkos és titkos minősítésű adattal való visszaélésre, a rágalmozásra és a becsületsértésre, valamint az ülnök polgári jogi felelősségére. A mentesség kiterjed a közhatalmat gyakorló személy vagy közszereplő politikus sérelmére elkövetett becsületsértésre, valamint – amennyiben az ülnöknek nem volt tudomása arról, hogy a közlés a lényegét tekintve valótlan – rágalmozásra.

(5) Az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére és a mentelmi jog megsértése esetén szükséges intézkedés megtételére a (3) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

*2. A bírói szolgálati viszony létrejötte***3. §**

- (1) A bíró szolgálati viszonya kinevezéssel jön létre.

(2) A bírót a köztársasági elnök nevezi ki.

(3) Kinevezésre kerül sor, ha

a) a pályázati eljárás során olyan személy nyeri el a pályázatot, aki nem áll bírói szolgálati viszonyban;

b) a törvény rendelkezései szerint pályázat kiírása nélkül olyan személyt kell kinevezni, aki nem áll bírói szolgálati viszonyban;

c) a határozott időre kinevezett bíró ismételten határozott idejű, vagy határozatlan idejű kinevezést kap;

d) a katonai bíró katonai bírói tisztségének megszüntetésével egyidejűleg a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén bírói kinevezést kap.

(4) Ha a köztársasági elnök által korábban felmentett bírót a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe vissza kell helyezni, a köztársasági elnök a felmentést megelőző kinevezés szerinti határozott vagy határozatlan idejű kinevezést ad.

(5) A kinevezésre vonatkozó javaslat és a kinevezési okirat tartalmazza a bírói szolgálati viszony kezdetét, valamint határozott idejű kinevezés esetén a bírói szolgálati viszony időtartamát, határozatlan idejű kinevezés esetén az erre való utalást.

3. A bírói kinevezés feltételei

4. §

(1) Magyarországon bíróvá az a harmincadik életévét betöltött személy nevezhető ki, aki

a) magyar állampolgár,

b) az országgyűlési képviselők választásán választható,

c) egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik,

d) a jogi szakvizsgát letette,

e) vállalja, hogy e törvény rendelkezéseinek megfelelően vagyonynyilatkozatot tesz,

f) legalább egy évig

fa) bírósági titkárként, alügyészként, ügyvédként, közjegyzőként, jogtanácsosként dolgozott,

fb) kormánytisztviselőként, illetve köztisztviselőként központi közigazgatási szervnél közigazgatási, illetve jogi szakvizsgához kötött munkakörben dolgozott,

fc) korábban alkotmánybíróként, bíróként, katonai bíróként, ügyészként működött,

fd) nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél ítélkezett, vagy az igazságszolgáltatással összefüggő tevékenységet folytatott,

g) a pályaalkalmassági vizsgálat eredménye alapján a bírói hivatás gyakorlására alkalmas.

(2) Nem nevezhető ki bíróvá az a személy,

a) aki büntetett előéletű,

b) aki egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,

c) aki büntetlen előéletű, de a bíróság bűncselekmény elkövetése miatt büntetőjogi felelősségét jogerős ítéletben megállapította

ca) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott ötévi vagy azt meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tizenkét évig,

- cb)* szándékos bűncselekmény miatt kiszabott öt évet el nem érő végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított tíz évig,
- cc)* szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
- cd)* szándékos bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
- ce)* szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
- cf)* gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított nyolc évig,
- cg)* gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés esetén a mentesítés beálltától számított öt évig,
- ch)* gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén a mentesítés beálltától számított három évig,
- d)* akivel szemben a bíróság kényszergyógykezelést alkalmazott, a kényszergyógykezelést megszüntető végzés jogerőre emelkedésétől számított három évig,
- e)* akivel szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott, a próbaidő, annak meghosszabbítása esetén a meghosszabbított próbaidő elteltétől számított három évig,
- f)* akivel szemben büntetőeljárás – ide nem értve a magánvádas vagy pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást – van folyamatban, a büntetőeljárás jogerős befejezéséig,
- g)* akit bíróként, ügyészként, kormánytisztviselőként, köztisztviselőként, közjegyzőként, ügyvédként, végrehajtóként, közalkalmazottként, fegyveres szerv hivatásos állományú tagjaként, igazságügyi alkalmazottként, alügyészként, ügyészségi fogalmazóként, ügyvédjelöltként, közjegyzőhelyettesként fegyelmi eljárásban a legsúlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtottak, mindaddig, amíg a fegyelmi büntetés hatálya alatt áll.

(3) Az (1) bekezdés *f)* pontjában írt kötelező bírósági titkári működés időtartamába legfeljebb 6 hónap beszámítható annak, aki legalább 3 évig az (1) bekezdés *f)* pontjában nem említett jogi szakvizsgához kötött munkakörben működött.

4. A katonai és a szabadalmi ügyekben eljáró bíró kinevezésének különös feltételei

5. §

(1) A katonai bíróvá való kinevezés előfeltétele az is, hogy a kinevezendő személy a Magyar Honvédség hivatásos tisztje legyen. A kinevezésre történő előterjesztéshez a honvédelemért felelős miniszter előzetes egyetértése szükséges. A katonai bírót erre a tisztségre kell kinevezni.

(2) A katonai bírót a honvédelemért felelős miniszter – a kinevezéssel egyidejűleg – rendelkezési állományba helyezi. A katonai bíró szolgálatát a bírói tisztsége megszűnéséig a bírósági szervezetnél teljesíti.

(3) A köztársasági elnök – az OBH elnökének javaslatára – a 4. § (1) bekezdés *c)*, *d)* és *f)* pontjaiban meghatározott feltételek alól felmentést adhat a szabadalmi ügyekben eljáró bíró esetében, feltéve, hogy a kinevezendő személy egyetemi végzettséggel rendelkezik.

5. Pályaalkalmassági vizsgálat

6. §

(1) A pályaalkalmassági vizsgálat magában foglalja az egészségi, fizikai és pszichikai alkalmassági vizsgálatot. Ennek során vizsgálni kell a bírói munka végzését kizáró vagy

számottevően befolyásoló pszichikai és egészségi okokat, valamint a bíró személyiségének intelligencia- és karakterjellemzőit. Jogszabályban meghatározott szempontok szerint állást kell foglalni abban a kérdésben, hogy a jelölt személyiségjegyei alapján a bírói munka elvégzésére várhatóan alkalmas-e.

(2) A pályaalkalmassági vizsgálatot és pályaalkalmassági felülvizsgálatot az igazságügyért felelős miniszter által – az OBH elnökének egyetértésével – kijelölt igazságügyi szakértőkből álló szakértői bizottság végzi. A vizsgálandó kompetenciák felsorolását e törvény 5. melléklete tartalmazza.

(3) A vizsgálatról készített részletes értékelést is tartalmazó szakmai vélemény és az alkalmasságra vonatkozó megállapítás – ha rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálat elvégzését szükségessé tevő körülmény nem merül fel – három évig érvényes és új pályázat benyújtása esetén felhasználható.

(4) A pályaalkalmassági vizsgálatról készített részletes értékelést is tartalmazó szakmai véleményt, amely rögzíti az alkalmasságra vonatkozó megállapítást, meg kell küldeni a pályázónak.

(5) A pályaalkalmassági vizsgálat költségét a pályázó viseli. Az OBH elnöke a pályaalkalmassági vizsgálat költségét a nyertes pályázónak visszatéríti.

(6) A pályaalkalmassági vizsgálat és pályaalkalmassági felülvizsgálat szempontjainak, módjának és eljárásának részletes szabályairól külön jogszabály rendelkezik.

II. Fejezet

A bírói pályázati eljárás

6. A pályázat kiírása

7. §

(1) A bírói álláshelyre – a 8. §-ban meghatározott esetek kivételével – pályázatot kell kiírni.

(2) A kiválasztás során garantálni kell, hogy a bírói álláshelyet nyilvános és valamennyi – a jogszabályi, valamint a pályázati felhívásban meghatározott feltételeket teljesítő – pályázó számára egyenlő esélyt biztosító, e törvényben szabályozott pályázati eljárás eredményeként a legalkalmasabb jelölt nyerje el.

8. §

(1) Nem kell pályázatot kiírni

- a) a 3. § (4) bekezdésében,
- b) a 23. § (3) bekezdésében,
- c) a 24. § (3) bekezdésében,
- d) a 34. § (2) bekezdésében,
- e) az 58. § (3) és (4) bekezdésében,
- f) a 62. § (3) bekezdésében,
- g) a 64. § (2) bekezdésében, valamint
- h) a 97. § (3) bekezdésében

meghatározott esetben.

(2) Nem kell pályázatot kiírni abban az esetben sem, ha a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény alapján a Kúria elnökét vagy elnökhelyettesét, az OBH elnökét vagy elnökhelyettesét, vagy más bírósági vezetőt vezetői megbízatásának megszűnését követően tényleges bírói álláshelyre osztják be.

9. §

(1) A pályázat kiírására az OBH elnöke jogosult.

(2) A bíróság elnöke a bíró felmentése esetén a felmentés kezdeményezésével egyidejűleg, a bírói szolgálati viszony egyéb okból történő megszűnése esetén a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez vezető okról való tudomásszerzéstől számított 8 munkanapon belül értesíti az OBH elnökét az álláshely megüresedéséről.

(3) Az OBH elnöke a bírói szolgálati viszony megszűnéséről való tudomásszerzést követő 15 napon belül tájékoztatja a bíróság elnökét, hogy a megüresedő bírói álláshelyre pályázatot ír ki, vagy a pályázatot nem írja ki, az álláshelyet másik bírósághoz csoportosítja át, a megüresedő álláshely betöltésére irányuló pályázat kiírásáról legkésőbb a tudomásszerzést követő 1 éven belül dönt, vagy az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül tölti be.

10. §

(1) A pályázati felhívásnak tartalmaznia kell a bírói kinevezéshez szükséges valamennyi feltételt.

(2) Jogszabályban nem szereplő pályázati feltétel a munkakörhöz szükséges speciális szakismeret esetén, ahhoz kapcsolódóan írható elő; erről a pályázókat a pályázati felhívásban külön tájékoztatni kell. A pályázati feltételekben rögzíteni kell azt is, ha a pályázat e törvény 33. §-a alapján kerül kiírásra.

(3) A pályázati felhívást a bíróságok hivatalos lapjában, valamint a bíróságok központi internetes honlapján bárki számára hozzáférhető módon közzé kell tenni.

7. A pályázat benyújtása

11. §

(1) A pályázatot

- a) járásbíróságra kiírt pályázat esetén a járásbíróság elnökéhez,
- b) közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökéhez,
- c) törvényszékre kiírt pályázat esetén a törvényszék elnökéhez,
- b) ítéltáblára kiírt pályázat esetén az ítéltábla elnökéhez,
- c) a Kúriára kiírt pályázat esetén a Kúria elnökéhez kell benyújtani.

(2) A bíróság elnöke a pályázót meghallgathatja.

(3) A járásbíróságra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén a bíróság elnöke a pályázatot a pályázati határidő leteltét követő 5 munkanapon belül megküldi a törvényszék elnökének. A járásbíróság, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke a pályázót a pályázat megküldését megelőzően hallgathatja meg.

12. §

(1) A bírói álláshelyre pályázónak a pályázat benyújtásakor

- a) igazolnia kell a kinevezéshez szükséges adatokat és tényeket, valamint
- b) hatósági bizonyítvánnyal igazolnia kell azt a tényt, hogy a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény vele szemben nem áll fenn,
- c) igazolnia kell, hogy rendelkezik érvényes pályaalakmassági vizsgálati eredménnyel.

(2) A pályázatban fel kell tüntetni a pályázó rövid úton történő elérhetőségét (elektronikus levélcím, telefon-, illetve telefax-szám stb.).

13. §

Ha a pályázó pályázata elkészt, azt a bíróság elnöke – a járásbíróság elnöke, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke kivételével – elutasítja; a hiányos pályázatot benyújtó pályázót [12. §, 45. § (1) bekezdés] pedig rövid határidő tűzésével felhívja a hiányok pótlására, ennek elmulasztása esetén a pályázatot elutasítja.

8. A pályázati rangsor

14. §

(1) A pályázati határidő leteltét követő 15 napon belül

- a) járásbíróságra, közigazgatási és munkaügyi bíróságra, valamint törvényszékre kiírt pályázat esetén a törvényszék,
- b) ítélőtáblára kiírt pályázat esetén az ítélőtábla,
- c) a Kúriára kiírt pályázat esetén a Kúria

bírói tanácsa (a továbbiakban: bírói tanács) a pályázókat meghallgatja, és a pályázatokat az elért pontszámoknak megfelelően rangsorolja.

(2) A járásbíróságra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt pályázat esetén az (1) bekezdésben meghatározott határidő akkor kezdődik, amikor a törvényszék elnökéhez megérkeztek a pályázatok.

(3) Hiánypótlás esetén az (1) és (2) bekezdésben meghatározott határidő a hiánypótlási eljárás lefolytatását követően kezdődik.

(4) A pályázati rangsor kialakítása során kizárólag a következő szempontok vehetők figyelembe:

a) a bírósági fogalmazói és bírósági titkári joggyakorlati idő, illetve a bírói szolgálati idő szakmai értékelésének eredménye, nem bírósági joggyakorlattal rendelkező pályázó esetén a korábbi munkáltató értékelése,

b) a jogi szakvizsga letételét követő gyakorlati vagy szolgálati idő tartama,

c) a törvényszéki, az ítéltáblai, továbbá a kúriai álláshelyre (a továbbiakban: magasabb bírói álláshely) pályázó esetében a kollégium véleménye,

d) a pályaaalkalmassági vizsgálat eredménye,

e) a jogi szakvizsga eredménye,

f) a tudományos fokozat,

g) a szakjogászti, illetve egyéb (a munkakörhöz kapcsolódó) másoddiploma,

h) a jogi diploma megszerzését követően szakterületen végzett külföldi tanulmányút,

i) a nyelvismeret,

j) a jogi tárgyú publikáció,

k) jogszabály által jogi szakvizsgához kötötten gyakorolható jogászti foglalkozás keretében szervezett kötelező képzéseken elért eredmény és a fakultatív képzéseken való részvétel,

l) egyéb, a bírói tisztség betöltése szempontjából figyelembe vehető szakmai többletvegyenység,

m) a bírói tanács általi meghallgatás eredménye,

n) a betöltendő álláshely szerinti bíróság elnökének véleménye.

(5) Az igazságügyért felelős miniszter rendeletben határozza meg a (4) bekezdésben felsorolt szempontokhoz rendelhető pontszámot a bírói, illetve a magasabb bírói álláshelyre benyújtott pályázat esetén. Magasabb bírói álláshelyre pályázó esetében a (4) bekezdésben foglaltak súlyozásakor az a) és c) pontban foglalt szempontnak kell kiemelt jelentőséget tulajdonítani.

15. §

(1) A bírói tanács a rangsor kialakítása során a pontszámok alapján kialakult sorrendtől nem térhet el.

(2) Ha a rangsor első helyén több pályázó szerepel, közülük a bírói tanács egyszerű szótöbbséggel hozott, írásbeli, indokolt határozatával választja ki azt a pályázót, akit az álláshely betöltésére javasol.

(3) A bírói tanács a pályázók rangsorát és a pályázatokat, továbbá – a (2) bekezdésben foglalt esetben – az írásbeli, indokolt határozatát haladéktalanul továbbítja a törvényszék, az ítéltábla vagy a Kúria elnökéhez.

16. §

(1) Ha a törvényszék vagy az ítéltábla elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsen be az álláshelyet, úgy a pályázati rangsort és a pályázatokat a pályázat elbírálása érdekében 8 munkanapon belül az OBH elnökének megküldi.

(2) Ha a törvényszék vagy az ítéltábla elnöke a bírói tanács által felállított rangsor alapján az álláshely betöltésére javasolt pályázótól eltérő – a rangsor soron következő helyein álló – pályázót javasol az álláshely betöltésére, ezt írásban indokolnia kell és indokolt javaslatát, a pályázati rangsort, valamint a pályázatokat a pályázat elbírálása érdekében 8 munkanapon belül az OBH elnöke részére megküldi.

9. A pályázat elbírálása

17. §

A pályázat elbírálója az OBH elnöke vagy – a Kúriára kiírt pályázat esetén – a Kúria elnöke.

18. §

(1) Ha az OBH elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsen be az álláshelyet, és a rangsor első helyén álló pályázó nem bíró, úgy a pályázatnak 8 munkanapon belül a köztársasági elnökhöz kinevezésre történő felterjesztésével a pályázatot elbírálja.

(2) Ha az OBH elnöke egyetért azzal, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsen be az álláshelyet, és a rangsor első helyén álló pályázó bíró, úgy a pályázatot a bíró 8 munkanapon belül történő áthelyezésével elbírálja.

(3) Ha az OBH elnöke a bírói tanács által felállított rangsor alapján az álláshely betöltésére javasolt pályázótól eltérő – a rangsor soron következő helyein álló – pályázót javasol az álláshely betöltésére, és a javasolt pályázó nem bíró, úgy a pályázatot a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül kinevezésre felterjeszti. Az eltérés indokairól – a köztársasági elnökhöz történő felterjesztéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az Országos Bírói Tanácsot (a továbbiakban: OBT), és az OBT soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének az OBT részére történő írásbeli, és az OBT soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a köztársasági elnökhöz történő felterjesztést és a kinevezést.

(4) Ha az OBH elnöke a bírói tanács által felállított rangsor alapján az álláshely betöltésére javasolt pályázótól eltérő – a rangsor soron következő helyein álló – pályázót javasol az álláshely betöltésére, és a javasolt pályázó bíró, úgy a pályázatot a bíró 8 munkanapon belül történő áthelyezésével elbírálja. Az eltérés indokairól – az áthelyezéssel egyidejűleg – írásban tájékoztatja az OBT-t, és az OBT soron következő ülésén az indokait ismerteti. Az OBH elnökének az OBT részére történő írásbeli, és az OBT soron következő ülésén nyújtott szóbeli tájékoztatása nem érinti a bíró áthelyezését.

19. §

A Kúriára kiírt pályázat esetében a 18. §-ban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) az OBH elnökének jogköreit a Kúria elnöke gyakorolja,
- b) a Kúria elnöke a pályázatot akként bírálja el, hogy 8 munkanapon belül a felterjesztés és az áthelyezés érdekében megkeresi az OBH elnökét,
- c) az OBH elnöke a Kúria elnöke megkeresésének 8 munkanapon belül eleget tesz,
- d) ha a Kúria elnöke a bírói tanács által felállított rangsortól eltér, az OBT-t írásban tájékoztatja az eltérés indokairól és az OBT soron következő ülésén ismerteti az eltérés indokait.

10. Eredménytelen pályázat

20. §

(1) Eredménytelen a pályázat, ha egyetlen pályázat sem érkezik vagy azokat a bíróság elnöke a 13. §-ban foglaltak szerint elutasította, továbbá ha a pályázat elbírálására jogosult OBH elnöke, vagy kúriai pályázat esetén a Kúria elnöke a pályázók egyikével sem kívánja betölteni az álláshelyet.

(2) Ha a pályázat eredménytelen, új pályázatot kell kiírni.

11. A pályázók értesítése

21. §

(1) Az OBH elnöke a pályázat eredményéről – a Kúriára kiírt pályázat kivételével – értesíti a pályázattal érintett bíróság elnökét.

(2) A bíróság elnöke a pályázókat a pályázat eredményéről írásban tájékoztatja, egyidejűleg közli a pályázó rangsorban elfoglalt helyét és pontszámát.

12. Az eskü

22. §

(1) A bíró tevékenységének megkezdése előtt, a kinevezésétől számított 8 munkanapon belül esküt tesz a bíróság elnöke előtt az alábbi szöveggel:

„Én bíró esküszöm, hogy hazámhoz, Magyarországhoz, mindig hű leszek. Az Alaptörvényt és a jogszabályokat megtartom; a minősített adatot megőrzöm. Fogadom, hogy a rám bízott ügyeket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően bírálom el. Hivatásom gyakorlása során az igazságosság és a méltányosság vezérel. (Az esküt tevő meggyőződésének megfelelően: Isten engem úgy segítjen!)”

(2) Ha a bíró az eskü letételében akadályozva van, az (1) bekezdésben megjelölt határidőt az akadály megszűnésétől kell számítani. Ha a bíró a kinevezéstől számított 3 hónap elteltével az esküt nem tette le, tisztségéből fel kell menteni.

(3) Esküt az a bíró tehet, aki a vagyonyilatkozatot benyújtotta.

III. Fejezet

A bírói kinevezés tartama, a bíró beosztása, áthelyezése és kirendelése

13. A bírói kinevezés tartama

23. §

(1) A bíró kinevezése – a (2) bekezdésben, valamint a 25. § (2) és (4) bekezdésében foglalt kivétellel – első alkalommal (első bírói kinevezés) három évre, egyéb esetben határozatlan időre szól.

(2) A bíró első kinevezése – a pályázat elbírálójának javaslatára – határozatlan időre szól, ha

a) kinevezését megelőzően korábban – ha törvény eltérően nem rendelkezik – legalább három évig bíróként, illetve katonai bíróként dolgozott,

b) kinevezését közvetlenül megelőzően alkotmánybíróként működött vagy nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió Bíróságán ítélkezett, illetve az Európai Unió Bíróságán főtanácsnokként működött, és legalább ötéves szakmai gyakorlatot szerzett,

c) kiemelkedő elméleti jogi jártasságot szerzett a tudomány vagy az oktatás területén,

d) ha a volt országgyűlési képviselő az országgyűlési képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy bíróvá történő ismételt kinevezését kéri, és a bírói kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályalkalmassági vizsgálaton való részvételt, vagy

e) ha a volt európai parlamenti képviselő az európai parlamenti képviselői megbízatásának megszűnésekor úgy nyilatkozott, hogy bíróvá történő ismételt kinevezését kéri, és a bírói kinevezéshez szükséges feltételekkel rendelkezik, ide nem értve a pályalkalmassági vizsgálaton való részvételt.

(3) Ha a bíró szolgálati viszonya a 90. § g) vagy n) pontja alapján szűnt meg, és az ott megjelölt megbízatása lejártát követő 30 napon belül kéri bíróvá történő ismételt kinevezését, őt kérelmére, pályázat kiírása nélkül a köztársasági elnök – az OBH elnökének javaslatára – a megszűnést megelőző kinevezésének megfelelően határozott vagy határozatlan időre bíróvá kinevezi. A bírói munkakörbe történő beosztásnál az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni, a 90. § g) és n) pontjában megjelölt jogviszonyban eltöltött időt pedig szolgálati időként kell figyelembe venni.

24. §

(1) A bíróság elnöke a határozott idő utolsó napját megelőző 90 nappal korábban beszerzi a határozott időre kinevezett bíró nyilatkozatát arról, hogy kéri-e a határozatlan időre történő bírói kinevezését.

(2) Ha a bíró kérte a határozatlan időre történő kinevezését, meg kell vizsgálni a bíró működésének teljes időtartama alatt végzett munkáját, feltéve, hogy az (1) bekezdésben megjelölt határidő megnyílta előtt tényleges bírói működésének időtartama – a 25. § (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – a 18 hónapot meghaladta. A vizsgálatot az V. Fejezetben foglaltak megfelelő alkalmazásával kell lefolytatni azzal, hogy az elrendeléstől számított 30 napon belül be kell fejezni, és az értékelés során abban kell állást foglalni, hogy a bíró határozatlan idejű bírói kinevezésre alkalmas-e.

(3) Ha a bírót a határozatlan idejű kinevezésre alkalmasnak találták, a kinevezési javaslatot – pályázat kiírása nélkül – a harmadik év utolsó napját megelőző 30 napon belül kell a köztársasági elnökhöz felterjeszteni.

25. §

(1) Ha a bíró a határozatlan időre történő bírói kinevezését nem kérte, vagy a 24. § (2) bekezdésében említett vizsgálat eredményeként a kinevezésre nem alkalmas, a bíró szolgálati viszonya a kinevezés napjától számított harmadik év utolsó napjával megszűnik.

(2) Ha a bíró tényleges működésének időtartama a 18 hónapot nem érte el, a kinevezés – az OBH elnökének javaslatára – újra határozott időre, három évre szól, kivéve, ha a bíró a szolgálati

viszonyát nem kívánja fenntartani. A kinevezési javaslat előterjesztésére a 24. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(3) Részmunkaidőben történő munkavégzés esetén a 24. § (2) bekezdésében foglalt minimális tényleges bírói működési időtartamba a részmunkaidőben töltött időszak a részmunkaidőnek a teljes munkaidőhöz viszonyított arányában vehető figyelembe.

(4) A bíró ismét 3 éves határozott idejű kinevezést kap, ha a 24. § (2) bekezdése szerinti vizsgálat eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap. A 24. §-ban, valamint az (1)–(3) bekezdésben foglaltakat az újabb határozott idejű kinevezés esetében is megfelelően alkalmazni kell.

14. A bíró beosztása

26. §

(1) A bírót első kinevezésekor az OBH elnöke, ezt követően a Kúriára a Kúria elnöke, az ítélőtáblára az ítélőtábla elnöke, a törvényszékre, a közigazgatási és munkaügyi bíróságra, valamint a járásbíróságra a törvényszék elnöke osztja be.

(2) A bíró beosztásáról írásban kell rendelkezni, abban meg kell határozni a bíró szolgálati helyét, beosztását, a szolgálati ideje kezdetét, fizetési fokozatát, az ahhoz tartozó alapilletményét, a pótlékok jogcímét és összegét, valamint a kötelező előrelépése időpontját.

(3) A bíró beosztása a határozott idejű első kinevezés, valamint a 25. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott esetek kivételével határozatlan időre szól.

(4) Ha a bírói álláshely betöltése nem pályázat útján történik, a bíró beosztásához a bíró hozzájárulása szükséges.

15. A bírói beosztás különös esetei és egyéb, a beosztástól eltérő foglalkoztatás

27. §

(1) Az OBH elnöke osztja be – a bíróság elnökének javaslatára – a katonai bírót a katonai tanácsba, valamint a Magyar Honvédségnél fennálló hivatásos szolgálati viszonyának megszűnésekor – a 97. § (3) bekezdése alapján – más bírói munkakörbe.

(2) A bírót az OBH elnöke az OBH-ba, a Kúria elnökének javaslatára a Kúriára, vagy az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba (a továbbiakban: minisztérium) is beoszthatja.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetekben a bíró beosztásához a bíró hozzájárulása szükséges.

28. §

A bíró – hozzájárulásával – az OBH elnökének döntése alapján tartós külszolgálatot láthat el. A tartós külszolgálatot ellátó bíró megtartja bírói tisztségét, de nem ítélkezhet; a külszolgálat befejezését követően a tényleges bírói munkakörbe történő beosztására pedig az 58. § (3) és (4) bekezdését kell alkalmazni.

29. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírót – írásbeli hozzájárulásával – határozott vagy határozatlan időre, kizárólag vagy részben, igazgatási feladatok ellátásával bízhatja meg.

(2) Az OBH elnöke több bíróságot érintő központi igazgatási feladat összehangolt végrehajtása érdekében az érintett bíróság elnökének egyetértésével és a bíró hozzájárulásával külön feladattal bízhatja meg a bírót.

*16. A bíró kijelölése***30. §**

(1) A közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírakat a törvényszék bírái tekintetében a törvényszék elnökének javaslatára az OBH elnöke, a Kúria bírái tekintetében a Kúria elnöke jelöli ki.

(2) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bírakat – a bíróság elnökének javaslatára – az OBH elnöke jelöli ki.

(3) A jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének elmulasztása miatti eljárásban eljáró bírakat a Kúria elnöke jelöli ki.

(4) A bíró kijelöléséhez a bíró hozzájárulása szükséges.

*17. Kirendelés***31. §**

(1) A bíró kirendelésére a törvényszék elnöke jogosult, ha arra a törvényszék és a járásbíróság, a törvényszék és a közigazgatási és munkaügyi bíróság között, továbbá ha a törvényszék területén működő járásbíróságok, vagy a törvényszék területén működő járásbíróság és a közigazgatási és munkaügyi bíróság között kerül sor. Egyéb esetben a kirendelésre az OBH elnöke jogosult.

(2) A bírót szolgálati érdekből vagy szakmai fejlődésének elősegítése érdekében más szolgálati helyre lehet kirendelni.

(3) A bírót – hozzájárulása nélkül – háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet szolgálati érdekből bírói beosztásba, ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelni.

(4) A bíró a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységének megtartása mellett más szolgálati helyre csak hozzájárulásával rendelhető ki.

(5) A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére, a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára kirendelhető.

32. §

(1) Ha a bírót a törvényszék illetékességi területén kívüli, illetve az ítélőtábla bíróját más szolgálati helyre rendelik ki, a kirendelésre jogosult OBH elnöknek ki kell kérnie az érintett

- a) törvényszék,
- b) ítélőtábla

elnökének véleményét.

(2) A kirendelésnél a bíró méltányos érdekét figyelembe kell venni.

(3) A bíró nem rendelhető ki hozzájárulása nélkül lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre a következő esetekben:

- a) a nő terhessége megállapításától gyermeke hároméves koráig,
- b) ha a bíró kiskorú gyermekét egyedül neveli,
- c) ha a bíró tartósan ápolásra szoruló hozzátartozóját gondozza,
- d) a bíró tartós betegsége vagy súlyos egészségromlása esetén.

(4) E törvény alkalmazásában – a vagyonnyilatkozatra vonatkozó rendelkezések kivételével – hozzátartozón a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott személyeket kell érteni.

(5) A kirendelést a bíróval – annak megkezdése előtt legalább 30 nappal – írásban közölni kell, megjelölve a kirendelés indokát, helyét, kezdetét és időtartamát.

33. §

(1) A bíró a bírói álláshelyre kiírt pályázati feltételekben rögzített időbeli korlátozásnak megfelelően ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelhető, ha ez a bíróságok közötti aránytalan ügyteher kiegyenlítése céljából szükséges. A pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekintendő.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a bírót az ideiglenes szolgálati helye szerinti bíróságra kell beosztani.

*18. Áthelyezés***34. §**

(1) Ha a bíró a továbbiakban pályázat alapján másik bíróságon tölt be bírói álláshelyet, az OBH elnöke áthelyezi.

(2) Ha a bíróság megszűnt, illetve hatásköre vagy illetékességi területe olyan mértékben csökkent, hogy ott a bíró további foglalkoztatása nem lehetséges, a bírót – méltányos érdekeit figyelembe véve – az OBH elnöke áthelyezi.

(3) Ha a bírót a (2) bekezdés szerinti okból alacsonyabb szintű bíróságra helyezi át az OBH elnöke, megtartja korábbi illetményét és jogosult a korábbi bírói beosztására utaló elnevezés használatára.

IV. Fejezet A bírói jogai és kötelezettségei

19. A bíró jogai

35. §

(1) A bíró részére a feladatai megfelelő ellátásához szükséges feltételeket biztosítani kell.

(2) A bíróra kiosztható ügyek számát úgy kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye az eljárási és ügyviteli szabályok megtartását és a bírák arányos munkaterhét.

(3) Ha a bíróság a Be. kiemelt jelentőségű ügyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezetei szerinti ügyet tárgyal, úgy az eljáró bírakat az eljárási szabályok és határidők betartása érdekében az egyéb munkavégzés alól szükség szerint fel kell menteni, illetve mentesíteni kell.

(4) A bírót hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő, függetlenségét biztosító javadalmazás illeti meg.

20. A bíró kötelezettségei

36. §

(1) A bíró hivatását esküjéhez hűen köteles gyakorolni, igazságszolgáltatási feladatainak teljesítését nem tagadhatja meg, a rábízott ügyekben folyamatosan, lelkiismeretesen köteles eljárni.

(2) A bíró minden ügyben befolyástól mentesen, és részrehajlás nélkül köteles eljárni.

(3) A bíró a döntés befolyásolására irányuló minden kísérletet köteles elhárítani és arról a bíróság elnökét tájékoztatni.

(4) A bíró az eljárása során köteles az ügyféllel szemben tisztességes és pártatlan magatartást tanúsítani.

37. §

(1) A bíró köteles a minősített adatot szolgálati viszonya alatt és annak megszűnése után is megőrizni, a titoktartás alól csak törvényben meghatározott szerv adhat felmentést.

(2) A bíró köteles a tisztségéhez méltó, kifogástalan magatartást tanúsítani és tartózkodni minden olyan megnyilvánulástól, amely a bírósági eljárásba vetett bizalmat vagy a bíróság tekintélyét csorbítaná.

(3) A bíró a rábízott ügyet annak munkaigényessége és az eljárás sajátosságai által meghatározott ésszerű határidőn belül köteles elbírálni.

(4) A bíró köteles a bírósági titkár és a hozzá beosztott bírósági fogalmazó szakmai fejlődését legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen elősegíteni.

(5) A bíró a bírói szolgálati viszony keretében köteles a bírósági vezető törvényen alapuló és az ítélezés érdemét nem érintő igazgatási intézkedéseit teljesíteni és azok érvényesülését elősegíteni.

38. §

A bíró a bírói szolgálati viszony fennállása alatt a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásbeli felhívására, a felhívás kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy nem áll fenn vele szemben a 4. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott körülmény.

21. Összeférhetlenség

39. §

(1) A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathatnak.

(2) A bíró nem lehet országgyűlési, európai parlamenti vagy önkormányzati képviselő, polgármester, vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezető.

40. §

(1) A bíró a tisztsége ellátásán kívül csak tudományos és oktatói, edzői, versenybírói, játékvezetői, művészi, szerzői jogi védelemben részesülő, továbbá lektori és szerkesztői, valamint műszaki alkotó munkát végezhet kereső tevékenységként, de ezzel nem veszélyeztetheti függetlenségét és pártatlanságát, illetve nem keltheti ennek látszatát, valamint nem akadályozhatja hivatali kötelezettségei teljesítését.

(2) A bíró nem lehet gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet vezető tisztségviselője vagy személyes közreműködésre kötelezett tagja, gazdasági társaság, kooperációs társaság, szövetkezet felügyelő bizottságának tagja, továbbá gazdasági társaság, kooperációs társaság korlátlanul felelős tagja, valamint egyéni cég tagja.

(3) A bíró a bírói szolgálati viszonya szerinti munkaidejét egészben vagy részben érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes hozzájárulásával létesíthet. A hozzájárulás megtagadása miatt jogvita nem kezdeményezhető.

(4) A bíró köteles a bírói szolgálati viszonya szerinti munkaidejét nem érintő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetesen bejelenteni. A munkáltatói jogkör gyakorlója a jogviszony létesítését megtiltja, ha az a bíró bírói szolgálati viszonya alapján betöltött munkakörével e törvény rendelkezései szerint összeférhetetlen.

(5) A bíró nem lehet választottbíró tagja.

41. §

A bíróság elnökének, elnökhelyettesének, valamint kollégiumvezetőjének és helyettesének, csoportvezetőjének és helyettesének a hozzátartozója ugyanazon bíróságon, kollégiumban vagy csoportban bíróként nem működhet.

42. §

(1) A bíró köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel.

(2) Az érintett bírák legkésőbb az összeférhetlenségi ok keletkezésétől számított 30 napon belül kötelesek közös megállapodással kezdeményezni az összeférhetlenségi ok megszüntetését, ennek elmaradása esetén a 41. §-ban meghatározott bírósági vezetőt a kinevező 30 napon belül vezetői tisztségéből felmenti.

(3) A 41. §-ban szabályozott összeférhetlenségi esetben felmentést az OBH elnöke adhat. Az összeférhetlenség feloldásának kivételes módja az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés. A felmentésre akkor kerülhet sor, ha az összes körülményre figyelemmel megállapítható, hogy az adott vezetői állás betöltése más módon nem lehetséges. A döntés mérlegelésénél a meghatározó szempont a szolgálati érdek.

*22. Nyilatkozattétel***43. §**

A bíró a szolgálati viszonyán kívül nyilvánosan nem fogalmazhat meg véleményt bíróság előtt folyamatban lévő vagy folyamatban volt ügyről, különös tekintettel az általa elbírált ügyekre.

44. §

(1) A bíró az általa intézett ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére nem adhat tájékoztatást.

(2) A bíróság előtt folyamatban lévő vagy befejezett ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére a bíróság elnöke vagy az általa megbízott személy adhat tájékoztatást.

*23. A bírák képzése***45. §**

(1) A bíró köteles az ítélkező tevékenység gyakorlásához szükséges rendszeres továbbképzésen részt venni, és ötévente az OBH elnöke által kiadott szabályzatban előírt képzési kötelezettség teljesítését igazolni a munkáltatói jogkör gyakorlójának.

(2) Ha a bíró a képzési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, soron kívül el kell rendelni a vizsgálatát, továbbá magasabb bírói álláshelyre nem nyújthat be pályázatot.

(3) A törvényszék, az ítélőtábla, valamint a Kúria elnöke biztosítja a bíró (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges feltételeket.

(4) Az (1) bekezdés szerinti képzés rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

24. Az elektronikus aláírás használata

46. §

(1) A bíró külön jogszabály rendelkezése alapján minősített vagy fokozott biztonságú – hivatali – elektronikus aláírásával (a továbbiakban: elektronikus aláírás) látja el a hatáskörébe tartozó ügyben általa készített elektronikus okiratot.

(2) A bíró az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatáshoz az OBH elnöke által megjelölt, az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (a továbbiakban: Eat.) szerinti elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatást nyújtót (a továbbiakban: Szolgáltatót) veszi igénybe.

(3) A bíró az elektronikus aláírásával kapcsolatos szolgáltatás igénybevétele, fenntartása, illetve megszüntetése során az Eat. rendelkezései szerint jár el. A bíró a Szolgáltató részére nyújtott tájékoztatással egyidejűleg értesíti az OBH elnökét az Eat. 13. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről.

(4) Az aláírás-létrehozó adat elvesztését vagy illetéktelen személy tudomására jutását a bíró az OBH elnökének is haladéktalanul jelenti, aki erről értesíti a Szolgáltatót. A Szolgáltató az OBH elnökének megkeresésére akkor köteles a tanúsítványt haladéktalanul visszavonni, ha az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy illetéktelen személy tudomására jutásáról szóló bejelentést részére a bíró korábban nem tette meg.

(5) Az OBH elnöke az elektronikus aláírás hitelesítése céljából kiállított tanúsítvány visszavonását, illetve felfüggesztését a bíró beosztásának megváltozása, szolgálati viszonyának megszűnése, szünetelése, illetve egyéb ok esetén a Szolgáltatónál kezdeményezi. A Szolgáltató köteles az OBH elnökének megkeresésére a tanúsítványt haladéktalanul visszavonni, illetve felfüggeszteni.

(6) A bírák elektronikus aláírásával kapcsolatos részletes igazgatási szabályokat az OBH elnöke határozza meg.

25. A bíró munkaideje

47. §

A bíró munkaideje heti negyven óra. A munkaidő – napi nyolc óra alapulvételével – havi, illetve négyheti keretben is megállapítható.

48. §

A bíró a munkáját a bíróság szervezeti és működési szabályzatában rögzített munkarend szerint végzi.

49. §

(1) A teljes munkaidőben foglalkoztatott bíró írásbeli kérelmére a munkáltató köteles a beosztásáról szóló okiratban heti húsz óra részmunkaidőt kikötni, ha a bíró a kérelem benyújtásakor a gyermek harmadik életéve betöltéséig, a gyermek otthoni gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

(2) A munkáltató a bírónak a munkaidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó kérelmét csak abban az esetben tagadhatja meg, ha az számára lényegesen nagyobb munkaszervezési terhet jelentene. A munkáltató a bíró kérésére köteles írásban megindokolni a kérelem megtagadását.

(3) A részmunkaidő kikötése

a) a fizetés nélküli szabadság megszűnését követő naptól,

b) ha a bírónak a Munka Törvénykönyve 134. § (3) bekezdés *b)* pontja alapján ki kell adni a rendes szabadságát, a szabadság leteltét követő naptól

hatályos.

(4) A (3) bekezdés *b)* pontban foglaltak alkalmazása esetén – a felek eltérő megállapodása hiányában – a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő első munkanapon meg kell kezdeni. Eltérő megállapodás esetén a rendes szabadság kiadását a fizetés nélküli szabadság lejártát követő harminc napon belül meg kell kezdeni.

(5) A kérelmet az (1) bekezdés szerinti fizetés nélküli szabadság igénybevételének megszűnése előtt legalább hatvan nappal kell a munkáltatóval közölni. A kérelemben a bíró köteles tájékoztatni a munkáltatót

a) a fizetés nélküli szabadság igénybevételére jogosító gyermeke harmadik életéve betöltésének időpontjáról, továbbá

b) ha egyenlőtlen munkaidő-beosztásban kíván dolgozni, a munkaidő-beosztásra vonatkozó javaslatáról.

(6) A (3) bekezdés szerinti időponttól a bírói szolgálati viszony alapján közvetlenül vagy közvetve nyújtott pénzbeli vagy természetbeni juttatás tekintetében e törvény erejénél fogva az időarányosság elve alkalmazandó, ha a juttatásra való jogosultság a munkaidő mértékével összefügg.

(7) Az (1) bekezdés szerinti kérelem alapján kikötött részmunkaidőben a munkáltató a bírót

a) a kérelem szerinti időpontig, de

b) legfeljebb a gyermek hároméves koráig

köteles foglalkoztatni. Ezt követően a bíró munkaidejét a kérelem benyújtása előtti mérték szerint, illetményét az időarányosság elvének megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

50. §

A 49. § nem alkalmazható a bírósági vezetőre.

51. §

Fizetés nélküli szabadságot kell biztosítani a külszolgálat időtartamára a bírónak, ha házastársa külszolgálatot teljesít.

52. §

(1) Bírói feladatok ellátása céljából a bíró kötelezhető készenlét és ügyelet teljesítésére. A bíró heti munkaideje, az ügyelet időtartama, valamint a készenlét alatt végzett munka időtartamának együttes mértéke a heti negyvennyolc órát nem haladhatja meg. Munkaidőkeret megállapítása esetén a heti munkaidő együttes mértékét a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.

(2) A készenlét, ügyelet teljesítéséért a bírót külön díjazás illeti meg.

(3) E törvény alkalmazásában:

- a) ügyelet: a munkáltató által meghatározott helyen és ideig;
- b) készenlét: a bíró által megjelölt helyen, a munkavégzés helyére tekintettel elérhetően történő rendelkezésre állás.

(4) Az ügyelet és a készenlét időtartama alatt a bíró köteles gondoskodni a munkára képes állapotának megőrzéséről, és a munkáltató utasítása alapján munkát végezni.

(5) A készenlét és az ügyelet részletes szabályait az OBH elnöke szabályzatban állapítja meg.

*26. A bíró tárgyalási kötelezettsége***53. §**

(1) A munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök – az első kinevezéstől számított egy év bírói gyakorlat elteltével – kérelemre engedélyezheti, hogy a bíró munkáját csak a tárgyalási napjain végezze a bíróságon.

(2) Az engedélyt a bíróság elnöke visszavonhatja, különösen a bíró nem megfelelő munkavégzése, többszöri vagy súlyos ügyintézési késedelme esetén. A visszavonás okát a bíróval írásban közölni kell.

(3) A bíró bíróságon kívüli munkavégzésének engedélyezése esetén is köteles a szolgálati viszonyból eredő hivatali kötelezettségeinek rendszeresen eleget tenni.

54. §

A bíró köteles a kijelölt tárgyalási napokon tárgyalási tevékenységét úgy végezni, hogy a tárgyalási nap kihasználásával is elősegítse az ügyek időszerű elbírálását.

*27. A bíró szabadsága***55. §**

(1) Az 1. fizetési fokozatba tartozó bíró alapszabadsága évi 30 munkanap, ezt követően az alapszabadság a második fizetési fokozatban évi két munkanappal, majd fizetési fokozatonként évi egy munkanappal emelkedik.

(2) A bírót az 50. életéve betöltésének évétől – a fizetési fokozatától függetlenül – évi 40 munkanap alapszabadság illeti meg.

(3) A bírósági vezetők évi 5 munkanap pótszabadságra jogosultak. Az évi alapszabadság és a vezetői pótszabadság együttes mértéke a 40 munkanapot nem haladhatja meg.

56. §

A Bíróságok Napja július 15-e, amely a bíróságokon – az igazságügyi alkalmazottakra is kiterjedően – munkaszüneti nap.

28. Az OBH-ba beosztott bíró jogállása

57. §

(1) Az OBH-ba beosztott bíró megtartja bírói tisztségét, de nem ítélkezhet. Javadalmazására a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) Határozott időre kinevezett bíró az OBH-ba nem osztható be.

58. §

(1) Az OBH-ba beosztott bírák tekintetében – ha e törvény vagy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik – a munkáltatói jogkört az OBH elnöke gyakorolja.

(2) A bíró hivatali tevékenysége során köteles végrehajtani az OBH elnökének intézkedéseit, utasításait.

(3) A hivatali beosztás megszűnését követően a bírót tényleges bírói álláshelyre, indokolt esetben pályázat nélkül tanácselnöki munkakörbe kell beosztani, illetve kinevezni a bíró hivatali tevékenységét megelőző vagy azzal legalább azonos szintű, lehetőleg a bíró lakóhelye szerinti szolgálati helyre.

(4) A bíró – hozzájárulásával – más szolgálati helyre is beosztható.

(5) Az OBH-ba beosztott bíró jogállására egyebekben a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

59. §

(1) Az OBH elnöke a bíró hivatali beosztását megszüntetheti, a bíró kérelmére megszünteti.

(2) A bíró a megszüntetés közlését követően további 30 napig köteles feladatait ellátni, ettől a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.

29. A minisztériumba beosztott bíró jogállása

60. §

(1) A bírót a minisztériumba a jogszabályok előkészítésében történő részvétel, kegyelmi ügyek intézése vagy egyéb igazságügyi munkatapasztalatot igénylő feladat ellátása céljából lehet beosztani.

(2) A minisztériumba beosztott bíró megtartja bírói tisztségét, de nem ítélkezhet. Javadalmazására a bíróra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(3) Határozott időre kinevezett bíró a minisztériumba nem osztható be.

(4) A minisztériumba beosztott bíró felett a munkáltatói jogkört az igazságügyért felelős miniszter gyakorolja.

61. §

(1) A bíró köteles a vezetői intézkedéseket, utasításokat teljesíteni, érvényesülésüket elősegíteni.

(2) A minisztériumba beosztott bíró jogállására – a 45. § kivételével – a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

62. §

(1) Az OBH elnöke a bíró minisztériumi beosztását megszünteti:

- a) a bíró kérelmére,
- b) az igazságügyért felelős miniszter indítványára.

(2) A bíró a megszüntetés közlését követően további 30 napig köteles feladatait ellátni, ettől a felek közös megegyezéssel eltérhetnek.

(3) A minisztériumi beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni.

30. A Kúriára beosztott bíró jogállása

63. §

(1) A bírót a Kúriára a jogegységi határozatok előkészítésével és joggyakorlat-elemzéssel kapcsolatos feladatok ellátására be lehet osztani.

(2) A Kúriára az (1) bekezdésben meghatározott feladat ellátására beosztott bíró a Kúrián nem ítélkezhet, megtartja korábbi illetményét és jogosult a korábbi bírói beosztására utaló elnevezés használatára.

(3) Határozott időre kinevezett bíró a Kúriára nem osztható be.

(4) A Kúriára beosztott bíró jogállására a 35–55. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

64. §

(1) Az OBH elnöke a bíró kúriai beosztását megszünteti:

- a) a bíró kérelmére,
- b) a Kúria elnökének indítványára.

(2) A kúriai beosztás megszűnését követően a bíró tényleges bírói álláshelyre beosztására az 58. § (3) és (4) bekezdésében írt rendelkezéseket kell alkalmazni.

V. Fejezet

A bíró munkájának értékelése és az alkalmatlansági eljárások

31. Általános rendelkezések

65. §

(1) A bíró munkáját e törvény szerint értékelni kell.

(2) A bírósági vezető ítélkező munkáját e törvény szerint kell értékelni, ennek elrendelésére a kinevező jogosult.

66. §

Az értékelést megalapozó vizsgálatnak – a jogerősen befejezett ügyek alapján – fel kell tárnia a bíró anyagi, eljárási és ügyviteli jogszabály-alkalmazási és tárgyalásvezetési gyakorlatát.

32. Az értékelést elősegítő tevékenységi kimutatás

67. §

A bíró éves tevékenységéről az ügyforgalmi és tevékenységi adatok, továbbá a másodfokú és a felülvizsgálati határozatok alapján kimutatást kell készíteni. Az OBH elnöke szabályzatban határozza meg, hogy a kimutatásnak milyen adatokat kell tartalmaznia. A kimutatást a bíróság elnökének éves tájékoztatójával egyidejűleg közzé kell tenni a bíróságok belső informatikai hálózatán (intranet). A kimutatás adatait a bíró vizsgálatánál, értékelésénél figyelembe kell venni.

33. Rendszeres és soron kívüli értékelés

68. §

A határozott idejű kinevezést követően határozatlan időre kinevezett bíró tevékenységét e kinevezést követően a harmadik évben, majd nyolcévenként kell – utoljára a bíróra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hatodik évben lehet – értékelni. Ha a bíró első kinevezése határozatlan időre történt, a bíró tevékenységét a kinevezést követő harmadik év eltelte előtt, majd a kinevezést követő hatodik évben, ezután nyolcévenként kell – utoljára a bíróra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző hatodik évben lehet – értékelni.

69. §

Soron kívül értékelni kell a bíró tevékenységét, ha

- a) bármely okból felmerül, hogy a bírói tevékenység ellátására szakmai okból nem képes,
- b) a bíró azt maga kéri.

34. Az értékelést megalapozó vizsgálat elrendelése

70. §

(1) Az értékelést megalapozó vizsgálat lefolytatását a törvényszék, az ítéletábla, illetve a Kúria elnöke (a továbbiakban e fejezetben együtt: a bíróság elnöke) rendeli el.

(2) A rendszeres értékelést megalapozó vizsgálatot a bíróság elnöke hivatalból rendeli el.

(3) A soron kívüli értékelést megalapozó vizsgálatot a bíróság elnöke hivatalból, vagy a bíró beosztási helye és szakterülete szerint illetékes másodfokú (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetőjének kezdeményezésére rendeli el. Járásbírói bírósági bíró esetében a bíróság elnöke, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetében a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke is kezdeményezheti a vizsgálatot.

(4) Az értékelést megalapozó vizsgálat lefolytatásának elrendelését a bíróval írásban kell közölni.

35. A vizsgálat lefolytatása

71. §

(1) Az értékelést megalapozó vizsgálatot az elrendelésétől számított 60 napon belül be kell fejezni és az értékelést a befejezéstől számított 15 napon belül kell elvégezni.

(2) Az értékelést megalapozó vizsgálatot a bíró beosztási helye és szakterülete szerint illetékes kollégiumvezető – nem értve ez alatt a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjét – vagy az általa kijelölt bíró folytatja le.

(3) A Kúriára beosztott bíró tevékenységét a Kúria elnöke értékeli.

(4) Az OBH-ba beosztott bíró hivatali tevékenységét az OBH elnöke értékeli.

(5) A minisztériumba beosztott bíró hivatali munkáját az igazságügyért felelős miniszter a kormánytisztviselőkre irányadó szabályok szerint értékeli.

72. §

(1) Járásbírói bírósági bíró értékelése esetén a bíróság elnökét, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró értékelése esetén a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökét a vizsgálatot végző meghallgathatja.

(2) A bíró beosztási helye és szakterülete szerint illetékes kollégiumvezető vagy az általa kijelölt bíró a vizsgálatához kiválasztja a szükséges ügyeket és az értékeléshez beszerzi a bíró

a) ügyeiről a vizsgált időszakban készült tanácselnöki feljegyzéseket,

b) éves tevékenységi kimutatását,

c) szakterülete szerint illetékes másodfokú (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetőjének a véleményét, a kúriai bíró kivételével,

d) kötelező képzéseken való részvételével kapcsolatos adatokat, továbbá

e) az OBH elnöke által szabályzatban meghatározott egyéb okiratokat, véleményeket, adatokat.

(3) A bíró beosztási helye és szakterülete szerint illetékes kollégiumvezető – nem értve ez alatt a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjét – vagy az általa kijelölt bíró a vizsgálat kezdeményezőjének, továbbá járásbírói bíró esetén az ítéltábla, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjének előzetesen megküldi a vizsgálati jelentést és az értékelés tervezetét.

73. §

Az értékeléshez szükséges ügyek kiválasztásának rendjét és a vizsgálat részletes szabályait az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

36. Az értékelés

74. §

(1) A bíróság elnöke a vizsgálati anyag és a beszerzett iratok, vélemények alapján összességében értékeli a bíró munkáját.

(2) Az értékelésben csak tényszerűen megalapozott értékítéletek szerepelhetnek.

75. §

Az értékelés ismertetésének időpontja előtt legalább 15 nappal az írásbeli értékelést a bírónak át kell adni. Az ismertetésen az értékelést elrendelő bíróság elnökén vagy elnökhelyettesén kívül részt vesz a vizsgált és a vizsgálatot végző bíró, a vizsgált bíró szakterülete szerint illetékes kollégium vezetője – nem értve ez alatt a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjét – és annak a bíróságnak az elnöke, ahol a bíró szolgálatot teljesít. A vizsgált bíró legkésőbb az értékeléskor szóban és írásban észrevételt tehet.

76. §

(1) Az értékelés eredményeként a bíró

- a) kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- b) kiválóan alkalmas,
- c) alkalmas,
- d) alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt,
- e) alkalmatlan

értékelést kaphat.

(2) A bíróság elnöke az értékelés eredményét írásban megindokolja, és azt a bírónak, valamint – a kúriai bíró kivételével – a bíró beosztása szerint illetékes fellebbviteli (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetőjének, a járásbírói bíró esetén az ítéltábla, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjének megküldi.

77. §

Ha a Be. kiemelt jelentőségű ügyekre, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény kiemelt jelentőségű perekre vonatkozó fejezetei szerinti ügyet tárgyaló bíró az ezen ügyekre meghatározott törvényi határidőt önhibájából mulasztja el, úgy e körülményt az értékelésnél figyelembe kell venni és az értékelés eredményeként „alkalmas” értékelésnél magasabb minősítést nem kaphat.

78. §

(1) Ha a bíró az értékelés eredményeként „alkalmas, utóvizsgálat lefolytatása indokolt” értékelést kap, az értékelő az értékelésben megállapítja a tapasztalt hiányosságokat, rendellenességeket és megjelöli a kívánt változtatás fő szempontjait, amelyeket a következő vizsgálat alkalmával meg kell vizsgálni. A következő vizsgálatot 2 éven belül el kell végezni. A 25. § (4) bekezdése szerint ismét határozott időre kinevezett bíró vizsgálatát a határozott idő leteltét megelőzően kell elvégezni.

(2) A bíró a következő vizsgálatkor alkalmatlan minősítést kap abban az esetben is, ha az értékelése e vizsgálat alkalmával sem éri el legalább az alkalmas értékelést.

*37. Jogorvoslat az értékelés eredményével szemben***79. §**

Ha az értékelés eredményét vagy az annak írásbeli indokolásában kifejtetteket a bíró vagy a bíró beosztása szerint illetékes fellebbviteli (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetője, illetve a járásbírói bíróság esetén az ítélőtábla, közigazgatási és munkaügyi bíróság bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetője vitatja – a 81. §-ban foglalt eset kivételével –, az értékelés eredményének kézhezvételét követő 30 napon belül jogorvoslatért az elsőfokú szolgálati bírósághoz fordulhat.

80. §

A jogorvoslat tárgyában hozott határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint van helye fellebbezésnek és másodfokú eljárásnak.

*38. A szakmai alkalmatlansági eljárás***81. §**

(1) Alkalmatlan minősítés esetén a bíróság elnöke az értékelés közlésével egyidejűleg felszólítja a bírót, hogy 30 napon belül mondjon le bírói tisztségéről.

(2) Ha a bíró e felszólításnak nem tett eleget, erről a bíróság elnöke haladéktalanul értesíti az elsőfokú szolgálati bíróságot. A szolgálati bíróság – a 84. §-ban foglalt eltérésekkel – a fegyelmi eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával alkalmatlansági eljárást folytat le és soron kívüli eljárásban dönt a bíró alkalmasságáról. Alkalmatlanná nyilvánítás esetén a szolgálati bíróság határozatot hoz a felmentési ok fennállásáról.

82. §

Az alkalmatlanságról hozott határozat ellen a fegyelmi határozatra vonatkozó szabályok szerint van helye fellebbezésnek és másodfokú eljárásnak.

83. §

Az alkalmatlanságot megállapító értékelés közlésének napjától a szolgálati bíróság jogerős határozataig terjedő időben a bíró olyan tevékenységet nem folytathat, amely kizárólag bírói hatáskörbe tartozik.

39. A szolgálati bíróság eljárása az értékelés vitatása, illetve az alkalmatlanság megállapítása esetén

84. §

(1) A bíróság elnökének értesítése alapján az elsőfokú szolgálati bíróság kijelölt tanácsa megindítja az alkalmatlansági eljárást és az előzetes vizsgálat lefolytatására vizsgálóbiztost rendel ki.

(2) A vizsgálóbiztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgathatja az eljárás alá vont bírót és az értékelő bírósági elnököt, tanúkat hallgathat ki, a bírói értékelés irataiba betekinhet. A bírák és a bíróság dolgozói kötelesek részére a szükséges tájékoztatást megadni.

(3) Ha a kijelölt tanács megítélése szerint az értékelés homályos, hiányos, önmagával ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a kijelölt tanács az értékelő bírósági elnököt és az eljárás alá vont bírót meghallgatja.

(4) A kijelölt tanács indokolással ellátott határozatával

a) megállapítja a bíró alkalmatlanságát,
b) módosítja az értékelő vezető által alkalmazott minősítést vagy
c) eljárási szabálysértés esetén a bíróval szemben indult eljárást megszünteti, és a bíró munkájának új értékelését rendeli el.

(5) A kijelölt tanács a (4) bekezdés *a)* pontja szerinti határozat jogerőre emelkedését követően haladéktalanul megküldi a határozatot az OBH elnökének a bíró felmentése iránti intézkedések megtétele érdekében.

85. §

A 84. §-ban foglalt szabályok megfelelő alkalmazásával kell eljárni az értékeléssel szemben előterjesztett jogorvoslat elbírálása során is.

40. Az egészségügyi alkalmatlansági eljárás

86. §

(1) Ha a bíró tevékenységének ellátására egészségügyi okból tartósan nem képes, a bíróság elnöke őt írásban felszólítja, hogy tisztségéről 30 napon belül mondjon le. A felszólításban röviden meg kell jelölni azokat az okokat, amelyek a bíró egészségügyi alkalmatlanságára utalnak.

(2) Ha a bíró az (1) bekezdés szerinti felszólítás ellenére tisztségéről nem mond le, meg kell vizsgáltatni a bíró egészségi állapotát, és annak eredményétől függően kell eljárni.

(3) Ha a bíró a munkáltató által elrendelt orvosi vizsgálaton önhibájából nem vesz részt, úgy kell tekinteni, hogy az alkalmatlanság jogkövetkezményének alkalmazását tudomásul veszi.

87. §

(1) Ha a bíró tisztségéről – egészségügyi okból – a 86. §-ban írt felszólításra mond le vagy a bírót tisztségéből egészségügyi alkalmatlanság miatt mentik fel, részére a bírói szolgálati viszonyban töltött idő után, ha az a 10 évet nem haladja meg 9 havi, ezt meghaladó bírói szolgálati viszonyban töltött idő esetén 13 havi illetményének megfelelő összeget kell kifizetni.

(2) Ha az egészségügyi okból felmentett bíró részére saját jogú nyugellátást állapítanak meg, az (1) bekezdés szerinti juttatás nem illeti meg.

VI. Fejezet

A bíró szolgálati viszonyának szünetelése és megszűnése

41. A bíró szolgálati viszonyának szünetelése

88. §

(1) Ha a bíró országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselői vagy polgármesteri választáson jelöltetni kívánja magát, köteles e szándékát – legkésőbb a jelöltkénti indulásának a választási szervnél való bejelentését követő napig – a munkáltatói jogkör gyakorlójának bejelenteni. A bejelentéstől a választás eredményének közzétételéig, illetve megválasztása esetén mandátuma igazolásáig a bíró szolgálati viszonya szünetel. A szünetelés időtartama szolgálati viszonyban töltött időnek minősül.

(2) A szolgálati viszony szünetelését követően a bíró beosztására az 58. § (3)–(4) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

42. A bírói szolgálati viszonyának megszűnése

89. §

A bíró szolgálati viszonya megszűnik:

- a) a bíró halálával,
- b) a 25. § (1) bekezdésében foglalt esetben,
- c) felmentéssel.

90. §

A bírót fel kell menteni,

- a) ha bírói tisztségéről lemondott,
- b) ha a bíró tisztségének ellátására egészségügyi okból tartósan alkalmatlanná vált vagy a 84. § szerinti alkalmatlansági eljárás során alkalmatlanná nyilvánították,

c) ha a bíróval szemben jogerősen szabadságvesztést vagy közérdekű munkát szabtak ki, kényszergyógykezelését rendelték el,

d) ha a bíró a bírói esküt a kinevezésétől számított 8 munkanapon belül nem tette le,

e) ha a bíró kinevezésének a 4. § (1) bekezdésének a) és c) pontjában foglalt feltételei már nem állnak fenn,

f) ha a bírót országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselőnek vagy polgármesternek megválasztották, vagy a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó állami vezetőnek megválasztották vagy kinevezték,

g) ha a bíró – az OBH elnökének egyetértésével – nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél pályázat alapján ítélkezésre vagy az igazságszolgáltatással összefüggő egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyt létesít,

h) ha a bíró

ha) a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt (a továbbiakban: felső korhatár) – a Kúria elnöke kivételével – betöltötte, vagy

hb) a felső korhatár betöltése előtt a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (2a) bekezdésében foglalt feltételek fennállására hivatkozással maga kéri nyugállományba helyezését,

i) ha a bíróval szemben lefolytatott fegyelmi eljárás során jogerős fegyelmi büntetésként a bírói tisztségből való felmentést indítványozták,

j) ha a bíró a 34. § (2) és (3) bekezdésében írtak szerinti áthelyezéséhez nem járul hozzá,

k) ha a bíró a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonynyilatkozatában – a vele közös háztartásban élő hozzátartozók adatait is ideértve – lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl, illetve elhallgat, vagy a vagyonynyilatkozatát és a személyes adat kezelésére felhatalmazó nyilatkozatát visszavonja,

l) ha a bíró a 38. §-ban meghatározott igazolási kötelezettségének ismételt szabályszerű felhívásra 15 munkanapon belül nem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívülálló ok következménye,

m) ha a bíró a munkáltató által elrendelt orvosi vizsgálaton a 86. § (3) bekezdése szerint nem vesz részt,

n) ha állami felsőoktatási intézmény rektorává vagy költségvetési szervként működő kutatóközpont vagy kutatóintézet vezetőjévé nevezik ki,

o) ha a bíró szolgálati viszonyát jogellenesen megszüntette.

91. §

A bíró – kérelmére – felmenthető, ha rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra válik jogosulttá.

92. §

A szolgálati viszony jogellenes megszüntetésének minősül, ha a bíró azt lemondás nélkül vagy az irányadó felmentési idő lejártá előtt – egyoldalúan – szüntette meg.

93. §

(1) A bíró tisztségéről bármikor írásban lemondhat.

(2) A bíró lemondása esetén a lemondási idő 3 hónap. Az OBH elnöke a bíró kérelmére ennél rövidebb időhöz is hozzájárulhat, továbbá a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól.

94. §

(1) A Tny. 18. § (2a) bekezdésében foglalt feltételek fennállására hivatkozással akkor kérhető a felmentés, ha a feltételekkel legkésőbb a felmentési idő utolsó napján rendelkezik a bíró.

(2) A bíró felmentési ideje – a (3) bekezdésben említett esetek kivételével – egy hónap, amelyre a bírót a munkavégzési kötelezettség alól mentesíteni kell.

(3) Nyugállományba helyezés, a felső korhatár elérése esetén, valamint ha a bíró szolgálati viszonya a 90. § j) pontja szerint szűnik meg, a bíró felmentési ideje 6 hónap. A bírót a munkavégzési kötelezettség alól 3 hónapra mentesíteni kell. A bíró kérelmére a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejét az OBH elnöke ennél rövidebb tartamban is megállapíthatja.

(4) A munkavégzési kötelezettség alól mentesített bíró nem ítélezhet, bírósági vezetői beosztás esetén vezetőként nem járhat el, a bírói tisztséghez fűződő szavazati, illetve igazgatási jogokat nem gyakorolhatja.

95. §

A nyugállományba helyezett bíró a nyugállományba vonulását közvetlenül megelőzően betöltött beosztásának és vezetői tisztségének megnevezését a „nyugalmazott” jelzővel jogosult viselni.

96. §

(1) A 90. és 91. §-ban foglalt feltételek fennállása esetén a bíró felmentésére vonatkozó javaslatot – a bíróság elnökének kezdeményezésére, illetve a közigazgatási és munkaügyi bíróság vagy a szolgálati bíróság jelzése alapján – az OBH elnöke terjeszti a köztársasági elnök elé. Az előterjesztésben meg kell jelölni a felmentés jogcímét és a megszűnés időpontját.

(2) Ha a bíró felmentésére a felső korhatár elérése miatt kerül sor, az előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentési idő a felső korhatár betöltését megelőzően járjon le.

97. §

(1) A katonai bíró felmentéséről szóló javaslatot az OBH elnöke a honvédelemért felelős miniszterrel együttesen terjeszti a köztársasági elnök elé.

(2) A katonai bírónak a Magyar Honvédségnél fennálló szolgálati viszonya – a lemondás kivételével – csak akkor szüntethető meg, ha katonai bírói tisztsége is megszűnik.

(3) Ha a katonai bíró a Magyar Honvédségnél fennálló szolgálati viszonya megszűnésekor más bírói munkakörbe való beosztását kéri, az OBH elnöke az érintett bíró szolgálati viszonyának megtartása mellett a katonai bírói tisztségből történő felmentéséről, és egyben bírói tisztségre való kinevezéséről szóló javaslatot terjeszt a köztársasági elnök elé. A bírót ilyen esetben legalább törvényszékre kell beosztani azzal, hogy amennyiben a korábbi szolgálati helye szerinti törvényszékre osztják be, a korábbi bírósági vezetői kinevezését megtartja; e rendelkezéstől azonban a bíró hozzájárulásával el lehet térni. Ha a katonai bíró nem kéri más bírói munkakörbe való beosztását, az OBH elnöke a katonai bírói tisztségből való felmentésről szóló javaslatot terjeszt a köztársasági elnök elé.

98. §

A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapítja meg.

**VII. Fejezet
A munkáltatói jogkör****43. A munkáltatói jogkör gyakorlója és egyes jogosítványai****99. §**

(1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a bírák tekintetében a munkáltatói jogkört

a) a kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az OBH elnöke,

b) a kúriai bíró esetében a Kúria elnöke,

c) az ítélőtáblai bíró esetében az ítélőtábla elnöke,

d) a törvényszéki, a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetében a törvényszék elnöke

gyakorolja.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlását törvényben külön nem nevesített esetekben

a) az OBH elnöke az általános helyettesére,

b) a törvényszék elnöke a járásbírói bírák tekintetében a járásbíró elnökére, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bírák esetében a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnökére – a bíró értékelésének elrendelése kivételével – írásban átruházhatja.

100. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói szolgálati viszony fennállása alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja a bírót annak igazolására, hogy vele szemben nem áll fenn a 4. § (2) bekezdés *a)–f)* pontjában meghatározott körülmény.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra a bíró igazolja, hogy vele szemben a 4. § (2) bekezdés *a)–f)* pontjában meghatározott körülmény nem áll fenn, a munkáltatói jogkör gyakorlója az igazolásra szolgáló hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a bíró részére megtéríti.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 4. § (2) bekezdés *a)–f)* pontjában meghatározott körülmény vizsgálata céljából kezeli a bírói szolgálati viszony létesítését megelőzően a bírói kinevezésre pályázó személy és a bíró azon személyes adatait, amelyeket az e célból a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz.

(4) A 12. § (1) bekezdés *b)* pontjában, valamint a 38. §-ban meghatározottak alapján megismert személyes adatokat a munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói szolgálati viszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig vagy – a bírói szolgálati viszony létesítése és fennállása esetén – a bírói szolgálati viszony megszűnéséig kezeli.

VIII. Fejezet
A bíró fegyelmi felelőssége

44. Szolgálati bíróság

101. §

A bírák fegyelmi és az ezzel összefüggő kártérítési ügyeiben, továbbá a bíró munkájának szakmai értékeléséből és vezetői munkájának értékeléséből eredő jogvitákban a Budapest területén működő ítélőtábla mellett elsőfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: elsőfokú szolgálati bíróság), a Kúria mellett másodfokú szolgálati bíróság (a továbbiakban: másodfokú szolgálati bíróság, a továbbiakban együtt: szolgálati bíróság) jár el.

102. §

(1) A szolgálati bíróság elnökét és tagjait a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek bírái közül az OBT nevezi ki. A szolgálati bíróság elnökhelyettesét az adott szolgálati bíróság elnöke nevezi ki.

(2) A szolgálati bíróság tagjaira a Kúria teljes ülése, illetve az ítélőtábla és a törvényszék összbírói értekezlete tesz javaslatot.

(3) A szolgálati bíróság tagja e feladatát az ítélezési vagy igazgatási munkája mellett látja el.

(4) A szolgálati bíróság tagja – szolgálati bírói tevékenységével arányos – díjazásra jogosult. A díjazás részletes szabályait az OBH elnöke szabályzatban határozza meg.

103. §

(1) Az elsőfokú szolgálati bíróság létszáma legfeljebb 75 fő, a másodfokú szolgálati bíróság létszáma legfeljebb 15 fő.

(2) Nem nevezhető ki a szolgálati bíróság bírójává az a bíró, aki

- a) az OBT tagja,*
- b) az OBT póttagja,*
- c) a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult elnök vagy annak helyettese,*
- d) a törvény szerint beosztása következtében nem ítélezhet, illetve akinek a szolgálati viszonya szünetel, vagy*
- e) hozzátartozói kapcsolatban áll az OBH elnökével vagy annak helyettesével, továbbá az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökével, illetve elnökhelyettesével.*

(3) A szolgálati bíróság bíráinak megbízatása a kinevezéstől számított 6 évre szól.

(4) Akadályoztatása esetén a szolgálati bíróság elnökét az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti.

104. §

(1) A szolgálati bíróság bírájaként nem járhat el az, aki ellen fegyelmi vagy – a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást kivéve – büntetőeljárás van folyamatban, az eljárás jogerős befejezéséig.

(2) A szolgálati bíróság bírájának e tisztsége megszűnik:

- a) a bírói szolgálati viszony megszűnésével,
- b) a szolgálati bírósági bírói tisztségéről való lemondással,
- c) a fegyelmi vagy a büntetőjogi felelőssége jogerős megállapításával,
- d) ha a 103. § (2) bekezdésében szabályozott összeférhetlenségi ok a tagság fennállása alatt következett be, vagy
- e) ha a szolgálati bírósági bírót kötelességeinek vétkes megszegése, hosszabb időn át történő elmulasztása vagy súlyos elhanyagolása miatt a szolgálati bíróság – titkos szavazással, a szolgálati bírósági bírák legalább kétharmadának szavazatával – tagjainak sorából kizárta.

*45. A fegyelmi vétség***105. §**

Fegyelmi vétséget követ el a bíró, ha vétkesen

- a) a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségeit megszegi, vagy
- b) az életmódjával, magatartásával a bírói hivatás tekintélyét sérti vagy veszélyezteti.

*46. A fegyelmi eljárás kezdeményezése***106. §**

(1) Ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja bírósági vezetővel szemben merül fel, a fegyelmi eljárás megindítását a kinevezési jogkör gyakorlója kezdeményezi az elsőfokú szolgálati bíróság elnökénél.

(2) Ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja vezetői kinevezéssel nem rendelkező bíróval szemben merül fel, a fegyelmi eljárás megindítását

- a) kúriai bíró esetén a Kúria elnöke,
- b) az ítéltábla bírájánál az ítéltábla elnöke,
- c) a törvényszéki bíró, a járásbíró, továbbá a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró esetén a törvényszék elnöke,

kezdeményezi az elsőfokú szolgálati bíróság elnökénél.

(3) Ha a bíróval szemben büntetőeljárás indult – ide nem értve a magánvádas és pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárást –, a fegyelmi eljárást meg kell indítani.

107. §

Ha fegyelmi eljárás alá vont bíróval szemben büntetőeljárás van folyamatban, a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni.

108. §

(1) Ha a bíró vétkessége enyhébb fokú, és a kötelességszegés nem, vagy csak csekély mértékben járt következménnyel, a fegyelmi eljárás kezdeményezésétől el lehet tekinteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult a bírót figyelmeztetésben részesíti. Az írásban közölt döntés ellen a bíró a közléstől számított 15 napon belül fegyelmi eljárás lefolytatását kérheti. Ha a bíró a fegyelmi eljárás lefolytatását kérte, erről a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult az elsőfokú szolgálati bíróság elnökét haladéktalanul értesíti; ebben az esetben a fegyelmi eljárás lefolytatása nem tagadható meg.

109. §

A fegyelmi eljárás kezdeményezéséről az érintett bírót az eljárás kezdeményezője haladéktalanul értesíti. Ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte, a kezdeményezésről az OBH elnökét is értesíteni kell.

110. §

(1) Fegyelmi eljárás nem kezdeményezhető, ha a kezdeményezésére jogosult a tudomására jutástól számított 3 hónap alatt azt nem indítványozta, illetve a fegyelmi vétséget képező magatartás befejezése óta 3 év már eltelt.

(2) Ha a bíró fegyelmi vétséget megvalósító magatartása miatt büntetőeljárás indult és az a büntetőjogi felelősséget megállapító határozattal fejeződött be, az eljárás jogerős befejezésétől számított egy éven túl nincs helye fegyelmi felelősségre vonásnak.

*47. A fegyelmi eljárás megindítására és az eljáró tanácsra vonatkozó szabályok***111. §**

A fegyelmi eljárás megindításáról, a fegyelmi eljárás megtagadásáról vagy előzetes vizsgálat elrendeléséről – az érintett bíró egyidejű értesítése mellett – a szolgálati bíróság kijelölt fegyelmi tanácsa dönt.

112. §

(1) A 101. §-ban meghatározott ügyekben első fokon az elsőfokú szolgálati bíróság jár el.

(2) Az elsőfokú szolgálati bíróság határozata ellen bejelentett fellebbezéseket a másodfokú szolgálati bíróság bírálja el.

113. §

(1) A szolgálati bíróság 3 tagú tanácsban (a továbbiakban: szolgálati bíróság tanácsa) jár el, amelyet a szolgálati bíróság elnöke alakít meg.

(2) A fegyelmi eljárás előkészítését vizsgálóbiztos végzi. Vizsgálóbiztosként nem járhat el az érintett bíró beosztásának megfelelő szintnél alacsonyabb szintű bíróság bírója.

(3) A szolgálati bíróság elnöke a naptári év végén a következő naptári évre beosztást készít, amelyben meghatározza, hogy a szolgálati bírák milyen sorrendben látják el a vizsgálóbiztosi teendőket.

114. §

Szolgálati bíróként az adott ügyben nem járhat el,

- a) akinek tanúkénti meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,
- b) az a vizsgálóbiztos, aki az ügyben eljár,
- c) az eljárás alá vont bíró hozzátartozója,
- d) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható el.

115. §

(1) Ha olyan körülmény merül fel, amely a vizsgálóbiztosnak, illetve a szolgálati bíróság tanácsa elnökének vagy tagjának az elfogulatlanságát kétségessé teszi, a fegyelmi eljárás alá vont bíró elfogultsági kifogást terjeszthet elő.

(2) Az elfogultság kérdésében a szolgálati bíróság elnöke által kijelölt másik tanács határoz.

(3) Ha a kifogást az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a másodfokú szolgálati bíróság tanácsa határoz. Ha az elfogultsági kifogást a másodfokú szolgálati bíróság elnöke ellen terjesztették elő, az elfogultság kérdésében a Kúria elnöke határoz.

116. §

(1) Az elsőfokú szolgálati bíróság elnökének kizártsága esetén az eljáró elsőfokú tanácsot a másodfokú szolgálati bíróság elnöke jelöli ki.

(2) A másodfokú szolgálati bíróság elnökének kizártsága esetén az eljáró tanácsot a Kúria elnöke jelöli ki.

(3) A fegyelmi ügy másodfokú elbírálásában nem vehet részt az, aki az első fokú eljárásban részt vett.

48. A bírói tisztségből való felfüggesztés

117. §

(1) Az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót tisztségből felfüggeszti, ha a bírót előzetes letartóztatásba vagy házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el, illetve, ha a szolgálati helyén való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná.

(2) A felfüggesztésről hozott határozat ellen az eljárás alá vont bíró és az eljárás kezdeményezője a határozat közlésétől számított 8 napon belül a másodfokú szolgálati bíróságnál fellebbezéssel élhet, amelynek nincs halasztó hatálya. A másodfokú szolgálati bíróság a fellebbezést 8 napon belül elbírálja.

118. §

(1) A bírói tisztségből való felfüggesztés idejére a bírót megilleti az illetménye, amelynek legfeljebb 50 százalékát egy hónapra vissza lehet tartani. A teljes illetményt vissza kell tartani a bírói tisztségből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozat meghozatalától annak jogerőre emelkedéséig. A visszatartásról a szolgálati bíróság tanácsa határoz, határozata ellen nincs helye fellebbezésnek.

(2) Nem jár illetmény a felfüggesztés időtartamának azon részére, amelyre a bíró akkor sem kapna illetményt, ha a felfüggesztésre nem került volna sor.

(3) A visszatartott illetményt a fegyelmi határozat jogerőre emelkedése után ki kell fizetni, kivéve, ha a fegyelmi eljárás a bírói tisztségből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozattal zárul. Ugyanígy kell eljárni, ha a bíró szolgálati viszonya időközben a felmentése folytán szűnt meg.

*49. A fegyelmi eljárás***119. §**

A fegyelmi eljárást és az előzetes vizsgálatot a nyilvánosság kizárásával kell lefolytatni.

120. §

(1) A vizsgálóbiztos köteles a tényállás megállapításához szükséges valamennyi körülményt tisztázni. Ennek érdekében meghallgatja az eljárás alá vont bírót, tanúkat hallgathat ki, szakértőt vehet igénybe és egyéb bizonyítást végezhet. A vizsgálóbiztos a bíróság irataiba betekinhet, a bírák és a bíróság dolgozói kötelesek részére a szükséges tájékoztatást megadni.

(2) A vizsgálóbiztos az eljárásáról a szolgálati bíróság tanácsa részére 15 napon belül írásbeli jelentést készít.

121. §

(1) A vizsgálóbiztos jelentésének előterjesztését követő 15 napon belül a szolgálati bíróság tanácsa dönt a fegyelmi eljárás megindításáról vagy megtagadásáról és a felfüggesztésről.

(2) Az eljárás alá vont bíró a képviselével más bírót vagy ügyvédet bízhat meg.

(3) A tárgyalásra az eljárás alá vont bírót és képviselőjét, valamint a fegyelmi eljárás kezdeményezőjét és a vizsgálóbiztost meg kell idézni. Ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte, a tárgyalás időpontjáról az OBH elnökét értesíteni kell. Az idézéssel, illetve az értesítéssel együtt a vizsgálóbiztos jelentését is kézbesíteni kell.

(4) Ha az eljárás alá vont bíró a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg és a mulasztását alapos okkal nem mentette ki, a tárgyalást távollétében is meg lehet tartani.

122. §

(1) A tárgyaláson a szolgálati bíróság tanácsa bizonyítást vehet fel.

(2) A tárgyaláson az eljárás alá vont bíró és a képviselője, valamint az eljárás kezdeményezője kérdéseket tehet fel, az OBH elnöke – amennyiben a tárgyaláson értesítés alapján van jelen – kérdés feltevését indítványozhatja.

(3) A határozat meghozatala előtt az eljárás kezdeményezője, majd az eljárás alá vont bíró és a képviselő felszólalhat.

(4) A tárgyaláson a fegyelmi eljárás kezdeményezőjét – akadályoztatása esetén – az elnökhelyettes, az OBH elnökét az általános helyettese vagy az általa kijelölt bíró képviseli.

123. §

(1) A szolgálati bíróság tanácsa indokolással ellátott határozatával a fegyelmi eljárás alá vont bírót

- a) felmenti,
- b) vétkesnek mondja ki és fegyelmi büntetést szab ki,
- c) a bíróval szemben indult eljárást megszünteti.

(2) Ha a bíró vétkessége enyhébb fokú, és a kötelességszegés nem, vagy csak csekély mértékben járt következménnyel, a szolgálati bíróság tanácsa indokolással ellátott határozatával a fegyelmi büntetés kiszabásától eltekinthet és az eljárás megszüntetése mellett a bíróval szemben figyelmeztetést alkalmazhat.

(3) Ha a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény miatt a büntetőbíróság jogerős határozatában már megállapította a bíró felelősségét, a szolgálati bíróság tanácsa nem állapíthatja meg, hogy az eljárás alá vont bíró nem követte el a terhére rótt cselekményt.

(4) A fegyelmi eljárást az (1) bekezdés c) pontja alapján meg kell szüntetni az eljárás alá vont halála esetén, ha fegyelmi eljárás kezdeményezését kizáró ok merült fel, illetve ha a bíró szolgálati viszonya időközben megszűnt. Utóbbi esetben a szolgálati bíróság tanácsa a fegyelmi vétség elkövetését megállapíthatja, de a határozat fegyelmi büntetést nem tartalmazhat.

124. §

(1) A fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések:

- a) feddés,
- b) megrovás,
- c) egy fizetési fokozattal való visszavetés,
- d) vezetői tisztségből való felmentés,
- e) bírói tisztségből való felmentés indítványozása.

(2) A fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni a kötelességszegés súlyát és következményeit, a vétkesség fokát.

(3) Bírói tisztségből való felmentés indítványozása esetén a bírónak a tisztségéből való felfüggesztését fenn kell tartani vagy el kell rendelni. Más fegyelmi büntetés kiszabása esetében a fegyelmi határozatban a felfüggesztést meg kell szüntetni.

(4) A fegyelmi eljárás lefolytatásával összefüggő költségeket a bíróság viseli, ha azonban a bíró fegyelmi felelősségét jogerősen megállapították, a bíró köteles megtéríteni az általa indítványozott eljárási cselekmények, illetve a részéről igénybe vett képviselő költségeit.

50. A másodfokú fegyelmi eljárás

125. §

(1) A fegyelmi határozat egy példányát a kihirdetéstől számított 8 napon belül a bíró és a fegyelmi eljárás kezdeményezője részére kézbesíteni kell. Az OBH elnöke részére a határozat egy példányát akkor is meg kell küldeni, ha a fegyelmi eljárást nem az OBH elnöke kezdeményezte.

(2) Az első fokú határozat ellen a bíró és a fegyelmi eljárás kezdeményezője a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fellebbezést jelenthet be. A fellebbezést az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsához kell benyújtani.

(3) A másodfokú szolgálati bíróság az első fokú fegyelmi határozatot – annak kártérítésről, valamint a költségek megtérítéséről rendelkező részére is kiterjedően – helybenhagyja, megváltoztatja vagy az eljárást megszünteti, illetve a másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés esetén a határozatot hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú szolgálati bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

(4) A másodfokú eljárásra és határozatra egyebekben az elsőfokú eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

126. §

(1) A bíró a fegyelmi büntetés jogerős kiszabása után

- a) megrovás esetén egy évig,
- b) egy fizetési fokozattal való visszavetés, illetve a vezetői tisztségből való felmentés esetén két évig,
- c) a bírói tisztségből való felmentés indítványozása esetén 3 évig

áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt.

(2) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bíró

- a) magasabb bírói beosztásba nem kerülhet,
- b) vezetővé nem nevezhető ki,
- c) magasabb fizetési fokozatba nem sorolható,
- d) részére a magasabb bírói beosztásnak megfelelő cím nem adományozható,
- e) külön juttatásban nem részesülhet.

(3) A vezetői tisztségből való felmentésre irányuló fegyelmi büntetést a kinevezésre jogosult hajtja végre.

127. §

(1) A fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bírót – kérelmére – az elsőfokú szolgálati bíróság a jogkövetkezmények alól mentesítheti, ha a 126. § (1) bekezdése szerinti idő fele már eltelt, feltéve, hogy a bíró ellen újabb fegyelmi eljárás nincs folyamatban.

(2) A magasabb fizetési fokozatba történő előresorolás időpontját a fegyelmi büntetéshez fűződő jogkövetkezmények alóli mentesülést vagy mentesítést követően – a 126. § (1) bekezdése szerinti szünetelési idő figyelmen kívül hagyásával – az eredeti időponttól számítva kell megállapítani.

128. §

A jogerősen kiszabott hatályos fegyelmi büntetést a bíró személyi anyagában nyilván kell tartani.

51. Új eljárás kezdeményezése

129. §

(1) A jogerős fegyelmi határozat ellen az eljárás alá vont bíró és képviselője, valamint a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult új eljárást kezdeményezhet, ha olyan tényre vagy bizonyítékra, illetve jogerős határozatra hivatkozik, amelyet a fegyelmi eljárásban nem bíráltak el, feltéve, hogy e körülmények más határozatot eredményeztek volna.

(2) Az új eljárást az elsőfokú szolgálati bíróságnál lehet kezdeményezni, amely az első fokú eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el.

(3) Új eljárás kezdeményezésének a bíró terhére csak a bíró életében és csak az elévülési időn belül van helye.

52. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó sajátos rendelkezések

130. §

A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíró tekintetében a 105–129. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a Kúriára beosztott bíró ellen a Kúria elnöke, a minisztériumba beosztott bíró ellen az igazságügyért felelős miniszter, az OBH-ba beosztott bíró ellen az OBH elnöke kezdeményezheti a fegyelmi eljárás megindítását.

IX. Fejezet **A kártérítési felelősség**

53. A bíró kártérítési felelőssége

131. §

(1) A bíró a szolgálati viszonyából eredő kötelezettségének szándékos vagy súlyosan gondatlan megszegésével a munkáltatónak okozott kárért anyagi felelősséggel tartozik.

(2) A bíró felelősségét, a kár bekövetkeztét és mértékét a munkáltatónak kell bizonyítania.

132. §

A bíró háromhavi illetménye erejéig felel, ha a kárt súlyosan gondatlan magatartásával okozta. Szándékos károkozás esetén a bíró a teljes kárösszegért felel.

133. §

(1) A bíró a vétkességére tekintet nélkül a teljes kárt köteles megtéríteni a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel, jegyzék vagy elismervény alapján átvett olyan dolgokban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket állandóan őrizetében tart, kizárólagosan használ vagy kezel.

(2) Mentesül a bíró a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő, vagy a munkáltató a biztonságos őrzés feltételeit nem biztosította és e körülményre a bíró a munkáltató figyelmét előzetesen felhívta.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételek meglétét, a kár bekövetkeztét és mértékét a munkáltatónak kell bizonyítania.

(4) A megőrzésre átadott dolog megrongálódásából eredő kár esetén a bíró a vétkességi felelősségre vonatkozó szabályok szerint felel azzal az eltéréssel, hogy a vétlenség bizonyítása őt terheli.

134. §

(1) Ha a bíró a kárt fegyelmi vétség elkövetésével összefüggésben okozta, a kártérítési felelősséget a fegyelmi eljárás keretében kell elbírálni.

(2) Fegyelmi vétség elkövetésével össze nem függő kártérítési ügyben a bíró kártérítési felelősségét a munkáltatói jogkör gyakorlója – a kár tudomására jutásától számított 60 napon belül – indokolt határozattal bírálja el. A kártérítési eljárásra a fegyelmi eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A munkáltató határozata ellen a bíró 15 napon belül bírósághoz fordulhat.

*54. A munkáltató kártérítési felelőssége***135. §**

(1) A munkáltató a bírónak a szolgálati viszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel.

(2) Mentesül a munkáltató a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

(3) Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a károsult vétkes magatartása idézett elő.

(4) A bírónak kell bizonyítania, hogy a károkozás a szolgálati viszonyával összefüggésben következett be.

136. §

(1) A munkáltatót a 135. § szerinti felelősség terheli a bírónak a munkahelyére bevitt tárgyaiban, dolgaiban bekövetkezett károkért.

(2) A munkáltató előírhatja a munkahelyre bevitt dolgok meghatározott helyen való elhelyezését, illetve a bevitel bejelentését. A munkába járáshoz, illetve a munkavégzéshez nem

szükséges dolgok bevitelét a munkáltató megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha a bíró az előírt szabályokat megszegi, a bekövetkezett kárért a munkáltató csak szándékos károkozása esetén felel.

137. §

(1) A munkáltató a 135–136. §-on alapuló felelőssége alapján a bírónak az elmaradt jövedelmét, dologi kárát, a nem vagyoni kárát, illetve a sérelemmel és ennek elhárításával összefüggésben felmerült indokolt költségeit köteles megtéríteni.

(2) A bíró szolgálati viszonya körében az elmaradt jövedelem megállapításánál a bíró elmaradt illetményét, továbbá azon rendszeres szolgáltatások pénzbeli értékét kell figyelembe venni, amelyekre a szolgálati viszonya alapján jogosult, feltéve, ha azokat a károkozást megelőzően rendszeresen igénybe vette.

(3) A szolgálati viszonyon kívüli elmaradt jövedelemként a károkozás folytán elmaradt azon rendszeres keresetet kell figyelembe venni, amelyet a bíró az e törvény 40. § (1) bekezdése alapján folytatott kereső foglalkozása keretében kapott.

(4) Az elmaradt jövedelem megállapításánál figyelembe kell venni azt a jövőbeni változást is, amelynek meghatározott időpontban való bekövetkezésével előre számolni lehetett.

(5) Nem kell megtéríteni az olyan szolgáltatások értékét, amelyek rendeltetésük szerint csak munkavégzés esetén járnak, továbbá a költségtérítés címén kapott összeget.

138. §

(1) A természetbeni juttatások értékét, valamint a dologi kár összegét a kártérítés megállapításakor irányadó fogyasztói ár alapján kell meghatározni.

(2) A dologi kár összegét az avulás figyelembevételével kell kiszámítani. Ha a dologban okozott kár értékcsökkenés nélkül kijavítható, kárként a javítási költséget kell figyelembe venni.

139. §

(1) A munkáltató köteles megtéríteni a bíró hozzátartozójának a károkozással összefüggésben felmerült kárát és indokolt költségeit is.

(2) Ha a károkozással összefüggésben a bíró meghalt, eltartott hozzátartozója az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően olyan összegű tartást pótló kártérítést is igényelhet, amely szükségleteinek – a tényleges, illetve az elvárhatóan elérhető jövedelmét is figyelembe véve – a sérelem előtti színvonalon való kielégítését biztosítja.

140. §

A kártérítés kiszámításánál a kár összegéből le kell vonni

- a) az elmaradt illetményre eső nyugdíjjárulékot, egészségbiztosítási járulékot, munkavállalói járulékot,
- b) az állami egészség- és társadalombiztosítás keretében járó ellátások ellenértékét,
- c) azt az összeget, amelyet a bíró a munkaereje hasznosításával megkeresett, ide nem értve a bíró rokkantsága esetén rendkívüli erőmegteszítéssel elért jövedelmet,

- d) azt az összeget, amelyhez a bíró a megrongálódott dolog hasznosításával hozzájutott,
- e) azt az összeget, amelyet a jogosult a károkozás folytán megtakarított.

141. §

(1) Kártérítésként járadékot is meg lehet állapítani. Rendszerint járadékot kell megállapítani, ha a kártérítés a károsult vagy a vele szemben tartásra jogosult hozzátartozója tartását, illetve tartásának a kiegészítését hivatott szolgálni.

(2) Ha a kárnak vagy egy részének a mértéke pontosan nem számítható ki, a munkáltató olyan összegű általános kártérítés megfizetésére köteles, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Általános kártérítés járadékként is megállapítható.

(3) Ha a kártérítés megállapítása után a bíró lényeges körülményeiben változás következik be, mind a károsult, mind a munkáltató a megállapított kártérítés módosítását kérheti.

142. §

(1) A bíró a kártérítési igényét a munkáltatónál írásban érvényesíti. A munkáltató az igény elismeréséről vagy elutasításáról 60 napon belül indokolt írásbeli választ ad. Amennyiben a munkáltató a kártérítési felelősségét elismeri, haladéktalanul intézkedik a kár megtérítése iránt.

(2) Ha a munkáltató a kártérítési felelősségét nem vagy csak részben ismerte el, továbbá, ha a megtérített összeg a károsult szerint a sérelem teljes orvoslására nem elegendő, a károsult az igényét bíróság előtt érvényesítheti.

143. §

(1) Az elévülés szempontjából önállóan kell tekinteni

- a) az illetmény és a táppénz,
- b) az illetmény és a sérelem folytán csökkent kereset,
- c) az átlagilletmény és a rokkantsági nyugdíj

különbözetének a megtérítése iránti igényt.

(2) Ha a sérelemmel összefüggésben több és egymástól eltérő időpontban esedékes újabb elkülönülő kárigény származik, ezek elévülési idejét egymástól függetlenül, az egyes igények esedékessé válásától kezdődően, külön-külön kell számítani.

(3) Az elévülési idő az (1) bekezdésben foglalt megkülönböztetéssel

- a) a táppénz első fizetésének napjától,
- b) attól az időponttól, amikor a sérelem folytán bekövetkezett munkaképesség-csökkenés első ízben vezetett jövedelemkiesésben megmutatkozó károsodásra,
- c) a rokkantsági nyugállományba helyezés időpontjától

kezdődik.

(4) Járadéki igény 6 hónapnál régebbi időre visszamenőleg csak akkor érvényesíthető, ha a jogosultat a követelés érvényesítésében mulasztás nem terheli. Három évnél régebbi időre visszamenőleg járadéki igény nem érvényesíthető.

144. §

(1) A munkáltató a szükséghez képest a bírótól, illetve hozzátartozójától a munkavégzésből származó jövedelméről, jövedelmi viszonyairól évente igazolást kérhet.

(2) A munkáltató a károsultat 15 napon belül értesíti, ha a kártérítés mértékének módosítására alapul szolgáló bérfejlesztést hajtott végre.

X. Fejezet

A bírói szolgálati viszonyból eredő jogvita

55. A szolgálati jogvita és az eljáró szervek

145. §

(1) A bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet. A munkáltatói jogkör gyakorlójának a mérlegelési jogkörében hozott döntése ellen jogvita csak abban az esetben kezdeményezhető, ha a munkáltató a döntésének a kialakítására irányadó jogszabályokat megsértette.

(2) A szolgálati jogvitában a 146. §-ban foglalt kivétellel a szolgálati bíróság jár el.

146. §

(1) Az e törvény által a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt szolgálati jogvitában a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el.

(2) A közigazgatási és munkaügyi bírósághoz a keresetet a sérelmezett intézkedés (határozat), magatartás vagy ezek elmulasztása esetén 15 napon belül kell benyújtani.

XI. Fejezet

A személyi nyilvántartás

56. A személyi nyilvántartás adattartalma és kezelése

147. §

(1) A bírákról a (2) bekezdésben foglalt tartalommal személyi nyilvántartást kell vezetni.

(2) A személyi nyilvántartás a kinevezéshez szükséges iratokat, a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványt, a bíró önéletrajzát, fényképét, az esküokmányt, a személyi adatlapot, a bírói kinevezéséről, beosztásáról, elektronikus aláírási jogosultságáról és a vezetői kinevezéséről szóló okiratokat, a bíró értékeléséről szóló iratot, a szervezett kötelező képzésekre és a fakultatív képzésekre vonatkozó adatokat, valamint az azokon való részvételt igazoló okiratokat, az elismerésekről és kitüntetésekről szóló okiratokat, valamint a hatályos fegyelmi büntetésről és a kártérítésről szóló határozatot tartalmazza. A személyi adatlap tartalmát a törvény 1. melléklete határozza meg. A mellékletben szereplő adatokon kívül – e törvény eltérő

rendelkezése hiányában – adatszerzés nem végezhető, ilyen adatot nem lehet nyilvántartani. A bíró a nyilvántartott adatokban bekövetkezett változásokat köteles haladéktalanul bejelenteni.

(3) A bírák központi személyi nyilvántartásának feladatait az OBH látja el. A minisztériumba beosztott bíró adatait a minisztériumban kell nyilvántartani. A bíró személyi adatlapját a törvényszéken, az ítéletábrán vagy a Kúrián is nyilván kell tartani.

(4) A személyi nyilvántartás – e törvény felhatalmazásának hiányában – más nyilvántartási rendszerrel nem kapcsolható össze.

148. §

(1) A bíró a róla készült személyi nyilvántartást bármikor megtekintheti, jogosult a nyilvántartott helytelen adatok helyesbítését és a jogellenesen nyilvántartott adatok törlését kérni, illetve a jogellenesen kért adat közzését megtagadni. A nyilvántartásba egyébként csak a munkáltatói jogokat gyakorló vezető, valamint – megbízása alapján – a vezetői döntéseket előkészítő és végrehajtó dolgozó tekinthet be.

(2) A bírónak a személyi nyilvántartásban szereplő adatairól és az iratok tartalmáról – a bíró nevére, beosztására, szolgálati helyére, továbbá elektronikus aláírási jogosultságára vonatkozó adat kivételével – csak igazságügyi szerv részére lehet tájékoztatást adni, illetve a Szolgáltató részére az elektronikus aláírási jogosultságról vezetett nyilvántartás adataiból az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatás biztosításához az Eat. szerint szükséges mértékben adatot továbbítani.

149. §

A személyi nyilvántartást a bíró szolgálati viszonya megszűnését követően – a 100. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – 50 évig kell őrizni.

XII. Fejezet A bírák javadalmazása

57. A Kúria elnökének illetménye és juttatásai

150. §

(1) A Kúria elnökének havi illetménye a köztisztviselői illetményalap 39-szerese.

(2) A Kúria elnökének társadalombiztosítási jogállására a bírói szolgálati viszonyban állókra vonatkozó szabályok az irányadók.

(3) A Kúria elnöke megbízatásának időtartama bírói szolgálati viszonyban töltött időnek, illetve nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít.

151. §

A Kúria elnökének minden naptári évben negyven munkanap szabadság jár.

152. §

(1) A Kúria elnöke elnöki rezidencia használatára jogosult.

(2) A Kúria elnöke – személyi, illetve hivatali célra – két személygépkocsi használatára jogosult.

(3) A Kúria elnöke – a szolgáltatást nyújtó egészségügyi intézmény és a Kúria megállapodása szerint – valamennyi egészségügyi ellátást térítésmentesen veheti igénybe.

(4) A Kúria elnöke térítésmentesen jogosult rádiótelefon- és internethasználatra, valamint a kormányzati célú hírközlő hálózat használatára.

153. §

(1) A Kúria elnöke hivatalos külföldi kiküldetése idején kíséretre és ellátmányként költségtérítésre jogosult.

(2) A költségtérítés magában foglalja

a) az állami vezetőkre irányadó külön jogszabály szerinti külföldi napidíjat, továbbá

b) a kiküldetés teljesítésével összefüggésben felmerülő indokolt költségek számlával igazolt összegét.

(3) Ha a külföldre utazás menetrendszerű repülőgéppel, illetve vonattal történik, a Kúria elnöke első osztályt vagy ennek megfelelő utazási komfortfokozatot vehet igénybe.

(4) A Kúria elnöke külföldre utazás és külföldről történő hazautazás esetén, illetve hivatalos külföldi küldöttség fogadása, kísérése céljából jogosult a repülőtéri kormányváró helyiségek használatára.

154. §

A Kúria elnöke – hivatalos és magánprogramokra is kiterjedően – a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló jogszabályban foglaltak szerint személyi védelemre jogosult.

155. §

A Kúria elnöke jogosult a Kormány központi üdülőjének használatára. Az üdülőt a Kúria elnökével együtt üdülő házastársa, élettársa, gyermeke, gyermekének házastársa, valamint szülője és unokája is – térítési díj ellenében – igénybe veheti. A térítési díj a szállás- és étkezési költséget, valamint az üdülési szolgáltatások díját foglalja magában.

156. §

A Kúria elnökének halála esetén házastársát, ennek hiányában élettársát (a továbbiakban együtt: özvegy) – özvegy hiányában örökösét, több örökös esetén örökösait – egy összegben a Kúria elnöke hathavi tiszteletdíjának megfelelő összegű juttatás illeti meg.

*58. A Kúria volt elnökére vonatkozó szabályok***157. §**

(1) A Kúria volt elnöke, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte, és e megbízatása a megbízatási időtartam letelte miatt szűnt meg, további hat hónapon – e tisztségéről vagy bírói tisztségéről való lemondása esetén három hónapon – keresztül a havi illetményének megfelelő összegű juttatásra jogosult, amely nem önálló tevékenységből származó, járulékalapot képező jövedelemnek minősül.

(2) Ha a Kúria volt elnöke megbízatása az (1) bekezdésben megjelölt okokból két évnél hamarabb szűnt meg, de legalább egy évig a tisztségét betöltötte, akkor az (1) bekezdésben megjelölt juttatás 50%-ára jogosult.

158. §

(1) A Kúria volt elnökét a megbízatása megszűnésétől számított további két évig, évi harmincezer km keretig személyes gépkocsihasználat illeti meg, ha egyúttal a bírói szolgálati viszonya is megszűnt, vagy az új bírói beosztásában gépkocsihasználati jogosultság nem illetné meg.

(2) A Kúria volt elnökét – ha egyúttal bírói szolgálati viszonya is megszűnt – a megbízatása megszűnésétől számított további két évig kétfős titkárság alkalmazása illeti meg.

159. §

A 157. § és a 158. § szerinti juttatások nem illetik meg a Kúria volt elnökét, ha e megbízatása a tisztségtől való megfosztás miatt, vagy a 90. § c), e) vagy i) pontja alapján szűnt meg.

160. §

A Kúria volt elnökének halála esetén az özvegyének járó hozzátartozói nyugellátás megállapítása szempontjából a 157. § (1) bekezdése, illetve (2) bekezdése szerinti juttatást kell a Kúria volt elnöke öregségi nyugdíjaként figyelembe venni.

*59. A Kúria elnökhelyettesének illetménye és juttatásai***161. §**

(1) A Kúria elnökhelyettesét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.

(2) A Kúria elnökhelyettese e törvénynek a kúriai bíró beosztási pótlékára irányadó szabálya szerinti beosztási pótlékra jogosult.

(3) A Kúria elnökhelyettese vezetői pótlékra a 3. mellékletben foglaltak szerint jogosult. A vezetői pótlékot az 1. fizetési fokozat összegének a százalékában kell meghatározni.

162. §

A Kúria elnökhelyettesének juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

*60. Az OBH elnökének illetménye és juttatásai***163.**

(1) Az OBH elnökét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.

(2) Az OBH elnöke beosztási pótléokra jogosult. A beosztási pótlék összege az 1. fizetési fokozat összegének 60 százaléka.

(3) Az OBH elnöke vezető vezetői pótléokra jogosult. A vezetői pótlék az 1. fizetési fokozat összegének 130 százaléka.

164. §

Az OBH elnökének juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

165. §

Ha az OBH elnökének bírói tisztsége az OBH elnöki tisztség érintése nélkül szűnik meg, az OBH elnökének tiszteletdíjára a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvénynek a miniszter javadalmazására, juttatásaira az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek a miniszter részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. Jogállására egyebekben a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényt kell alkalmazni azzal, hogy ha az OBH elnöke öregségi nyugdíjban részesül, tiszteletdíjának nettó összegét a részére járó nyugdíj havi nettó összegével csökkentett mértékben kell folyósítani.

*61. Az OBH elnökhelyettesének illetménye és juttatásai***166. §**

(1) Az OBH elnökhelyettesét – szolgálati idejétől függetlenül – a legmagasabb fizetési fokozatba kell besorolni.

(2) Az OBH elnökhelyettese beosztási pótléokra jogosult. A beosztási pótlék összege az 1. fizetési fokozat összegének 60 százaléka.

(3) Az OBH elnökhelyettese vezetői pótléokra jogosult. A vezetői pótlék az 1. fizetési fokozat összegének 60 százaléka.

167. §

Az OBH elnökhelyettesének juttatásaira – függetlenül attól, hogy a beosztást bíró vagy nem bíró tölti be – az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletnek az államtitkár részére biztosított juttatásokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

168. §

Ha az OBH elnökhelyettese igazságügyi alkalmazott, javadalmazására és jogállására az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

*62. Közös szabályok***169. §**

Ha a Kúria elnöke és helyettese, valamint az OBH elnöke és helyettese megbízatása megszűnt, jogosult az e megbízatására utaló elnevezést használni, kivéve ha e megbízatása a tisztségtől való megfosztás miatt, vagy a 90. § c), e) vagy i) pontja alapján szűnt meg.

170. §

(1) A Kúria elnökét és helyettesét, valamint volt elnökét, továbbá az OBH elnökét és helyettesét megillető juttatások igénybevételével kapcsolatban felmerült költségeket – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a központi költségvetés Bíróságok fejezete fedezi.

(2) A Kúria elnöke és helyettese, valamint volt elnöke, továbbá az OBH elnöke és helyettese köteles a részére járó juttatások igénybevételéhez szükséges adatokat – ideértve az adatok megváltozását is – haladéktalanul közölni az érintett szervvel. A jogalap nélkül felvett juttatást az erre irányuló felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül kell visszafizetni.

*63. A javadalmazás általános szabálya***171. §**

A bíró az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén

- a) illetményre,
- b) külön juttatásra,
- c) egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre

jogosult.

*64. A bíró illetménye***172. §**

A bíró illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A beosztási és a vezetői pótlék alapilletmény jellegű.

*65. A bíró alapilletménye***173. §**

(1) A bíró alapilletményét az e törvény szerint számított szolgálati ideje alapján kell megállapítani. Az alapilletmény fokozatait a törvény 2. melléklete tartalmazza.

(2) A legalacsonyabb bírói alapilletményt – 1. fizetési fokozat – évenként az állami költségvetésről szóló törvényben az Országgyűlés állapítja meg úgy, hogy annak összege az előző évi összehoznál nem lehet alacsonyabb.

174. §

(1) Az 1. fizetési fokozatba kell besorolni azt a bírót, aki a kinevezésekor bírói szolgálati idővel még nem rendelkezik vagy a beszámított szolgálati idő a 3 évet nem haladja meg.

(2) A bíró minden 3 év szolgálati idő megszerzése után eggyel magasabb fizetési fokozatba lép. A magasabb fizetési fokozatokhoz – az 1. fizetési fokozatot alapul véve – magasabb szorzószámok tartoznak.

175. §

A bírót – kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés esetén – a bírói tisztségének fennállása alatt két alkalommal a kollégium előterjesztésére eggyel magasabb fizetési fokozatba lehet besorolni. A soron kívüli előresorolásnál a korábbi fizetési fokozatban eltöltött időt az új fizetési fokozatban eltöltött időként kell figyelembe venni. A soron kívüli előresorolásokat az adott év első napjával kell végrehajtani.

176. §

(1) A szolgálati időt – a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel – a bírói kinevezés napjától kell számítani.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni a kinevezés előtt bírói és ügyészi szolgálati viszonyban töltött időt. A bírói kinevezés előtt a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy tevékenységgel eltöltött idő a szolgálati időbe részben vagy egészben beszámítható.

(3) A szolgálati idő számításánál a töredék évet egész évként kell figyelembe venni.

*66. A beosztási pótlék és a címpótlék***177. §**

(1) A járásbírói bíró, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, a törvényszéki bíró, az ítéltábla bírója, valamint a Kúria bírója beosztási pótlékre jogosult.

(2) A beosztási pótlék összege az 1. fizetési fokozat összegének

- a) a járásbírói bírónál 10,
- b) a közigazgatási és munkaügyi bírósági bírónál 15,
- c) a törvényszéki bírónál 20,
- d) az ítéltábla bírójánál 40,
- e) a Kúria bírójánál 60 százaléka.

178. §

(1) Kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után az OBT

- a) a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró részére „címetes törvényszéki bíró”,
- b) a törvényszéki bíró részére „címetes táblabíró”,
- c) az ítéltábla bírāja részére „címetes kúriai bíró”

címet adományozhat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti cím adományozásával a címetes törvényszéki bíró az 1. fizetési fokozat összegének a 20 százalékát, a címetes táblabíró a 30 százalékát, a címetes kúriai bíró az 50 százalékát kitevő összegre jogosult. Egyidejűleg a tényleges beosztással járó beosztási pótléokra való jogosultság megszűnik.

179. §

Ha a bírót – a fegyelmi okot kivéve – szolgálati érdekből alacsonyabb bírói beosztásba helyezik, korábbi beosztási pótlékára továbbra is jogosult. Szolgálati érdekek minősül az is, ha a bírót alacsonyabb szintű bíróságon vezetőnek nevezik ki, vagy újabb beosztására pályázat nélkül került sor.

*67. A vezetői pótlék***180. §**

- (1) A bírósági vezető vezetői pótlékra a *3. mellékletben* foglaltak szerint jogosult.
- (2) A vezetői pótlékot az 1. fizetési fokozat összegének a százalékában kell meghatározni.
- (3) A vezetői pótlék csak egy jogcímen, a magasabb vezetői beosztás után jár.

181. §

(1) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából a kiemelt járásbíró elnöke és elnökhelyettese a törvényszék elnökével és elnökhelyettesével, csoportvezetője a nagyobb járásbíró elnökével, csoportvezető-helyettese a kisebb járásbíró elnökével azonos beosztásúnak minősül.

(2) A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából kiemelt járásbírósnak minősül az a járásbíró, ahol a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja, nagyobb járásbírósnak minősül a törvényszék székhelyén működő járásbíró, továbbá az a bíróság, ahol a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja.

182. §

(1) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából annak a közigazgatási és munkaügyi bíróságnak az elnöke és elnökhelyettese, ahol

- a) a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja a törvényszék elnökével és elnökhelyettesével,
- b) a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja a nagyobb járásbíróság elnökével és elnökhelyettesével,
- c) ahol a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt nem haladja meg, a kisebb járásbíróság elnökével és elnökhelyettesével

azonos beosztásúnak minősül.

(2) Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságon a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja, akkor a közigazgatási és munkaügyi bíróság csoportvezetője a nagyobb járásbíróság elnökével, csoportvezető-helyettese a kisebb járásbíróság elnökével azonos beosztásúnak minősül. Ha a közigazgatási és munkaügyi bíróságon a bírák engedélyezett létszáma a 8 főt meghaladja, akkor csoportok felállítása esetén a csoportvezető és a csoportvezető-helyettes a nagyobb járásbíróság csoportvezetőjével, illetve a nagyobb járásbíróság csoportvezető-helyettesével azonos beosztásúnak minősül.

(3) A vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető a törvényszék kollégiumvezetőjével, a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető helyettese a törvényszék kollégiumvezető-helyettesével azonos beosztásúnak minősül.

68. Az idegennyelv-ismereti pótlék

183. §

(1) A bíró idegennyelv-ismereti pótlékre jogosult, ha munkakörében az idegen nyelvet a munkáltatója rendelkezése szerint használja, és az adott nyelvből az állami nyelvvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű igazolással rendelkezik.

(2) A pótlék minden idegen nyelv után külön-külön jár.

184. §

(1) A pótlék mértéke idegennyelv-vizsgánként havonta

- a) felsőfokú C típusú nyelvvizsga esetén az 1. fizetési fokozat összegének nyolc százaléka, A vagy B típusú nyelvvizsga esetén négy-négy százaléka,
- b) középfokú C típusú nyelvvizsga esetén az 1. fizetési fokozat összegének négy százaléka, A vagy B típusú nyelvvizsga esetén két-két százaléka.

(2) Az angol, a francia és a német nyelvnek a 183. § (1) bekezdése szerint igazolt ismeretért a pótlék mértéke nyelvvizsgánként havonta

- a) felsőfokú C típusú nyelvvizsga esetén az 1. fizetési fokozat összegének tizenkettő százaléka,
- b) középfokú C típusú nyelvvizsga esetén az 1. fizetési fokozat összegének nyolc százaléka,
- c) alacsony fokú C típusú nyelvvizsga esetén az 1. fizetési fokozat összegének két százaléka.

(3) Ha a bíró a (2) bekezdésben meghatározott idegen nyelvekből A vagy B típusú nyelvvizsgával rendelkezik, az (1) bekezdésben foglalt C típusú nyelvvizsgára meghatározott mérték szerint jogosult pótlékra.

(4) Ha a bíró ugyanazon idegen nyelvből azonos típusú, de különböző fokozatú, illetve különböző típusú és különböző fokozatú nyelvvizsgával rendelkezik, a magasabb mértékű pótlékra jogosult.

(5) Ha a bíró – a felsőfokú szaknyelvi vizsga kivételével – tanulmányi szerződés alapján pénzbeli támogatást kap a nyelvvizsga megszerzéséhez, idegennyelv-ismereti pótlékra mindaddig nem jogosult, amíg a havonta fizetendő pótlék halmozott összege nem éri el a tanulmányi szerződés alapján kifizetett pénzbeli támogatás mértékét.

69. A külön juttatás

185. §

(1) A bíró – külön juttatásként – minden naptári évben egyhavi illetményére jogosult.

(2) A külön juttatást a kifizetés hónapjára járó illetmény alapján kell megállapítani, és a tárgyévet követő év január 31. napjáig kell kifizetni.

(3) A bíró a külön juttatás teljes összegére akkor jogosult, ha az adott naptári évben folyamatosan bírói szolgálati viszonyban állt.

(4) Arányosan csökkentett összegű juttatás jár, ha a bíró folyamatos szolgálati viszonya a naptári évben a 6 hónapot elérte.

(5) Ha a bíró folyamatos szolgálati viszonya a naptári évben a 6 hónapot nem érte el, külön juttatásra nem jogosult.

(6) A külön juttatásra való jogosultság szempontjából a fizetés nélküli szabadság ideje nem vehető figyelembe.

(7) Ha a bíró szolgálati viszonya megszűnik és a teljes vagy csökkentett összegű juttatás feltételei ekkor fennállnak, azt az utolsó munkában töltött hónapra járó illetmény alapján kell kifizetni.

186. §

(1) A külön juttatás az egyéb feltételek fennállása esetén sem illeti meg a bírót, ha

- a) ellene fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban,
- b) fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
- c) szolgálati viszonyát a fegyelmi eljárás befejezése előtt egyoldalúan megszüntette,
- d) szolgálati viszonyát jogellenesen megszüntette,
- e) gyermekgondozási segélyben részesül,
- f) gyermekgondozási díjban részesül.

(2) A külön juttatás a bírót visszamenőleg megilleti, ha a fegyelmi vagy büntetőjogi felelősségét nem állapították meg.

70. Egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések

187. §

(1) A bíró cafetéria-juttatásként – választása szerint, az Önkéntes Kölesönös Biztosító Pénztárákról szóló 1993. évi XCVI. törvény 12. § (3) bekezdésére is figyelemmel – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 71. § (1) bekezdés *a)–f)* pontjaiban, továbbá (3) bekezdésében felsorolt juttatásokra, legfeljebb az ott meghatározott mértékig jogosult. Az OBH elnöke további választható juttatásokat is meghatározhat, illetve az egyes juttatások választható mértékét magasabban is meghatározhatja.

(2) Nem jogosult cafetéria-juttatásra a bíró azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre vagy átlagkeresetre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a harminc napot.

(3) A bíró írásban vagy elektronikus úton a tárgyév január 15-ig, illetve a bírói szolgálati viszony létesítésekor vagy az áthelyezésekor nyilatkozik arról, hogy a cafetéria-juttatás összegén belül milyen juttatásokra tart igényt. A nyilatkozat ezt követően csak akkor módosítható, ha azt az OBH elnökének szabályzata lehetővé teszi. Az OBH elnöke szabályzatban előírhatja, hogy a bíró helyi utazására szolgáló bérlet választására vonatkozó nyilatkozatot korábban kell megtenni.

(4) A bírót megillető cafetéria-juttatás éves összegét az OBH elnöke határozza meg, az azonban nem lehet alacsonyabb az 1. fizetési fokozat szerinti összeg ötven százalékánál, és nem lehet magasabb az 1. fizetési fokozat szerinti összeg háromszorosánál. A cafetéria-juttatás éves összege biztosít fedezetet az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott esetben, illetve ha a bíró szolgálati viszonya a tárgyév közben szűnik meg, az időarányos részt meghaladó mértékben igénybe vett cafetéria-juttatás értékét a távollét vége utáni első munkanapon, illetve a bírói szolgálati viszony megszűnésekor vissza kell fizetni, illetve – a bíró választása szerint, ha a juttatás természete ezt lehetővé teszi – vissza kell adni (a továbbiakban együtt: visszafizetés). Nem kell visszafizetni a cafetéria-juttatás értékét, ha a bírói szolgálati viszony a bíró halála miatt szűnik meg.

(6) Ha a bírót a tárgyév közben áthelyezik, cafetéria-juttatásra az egyes munkáltatóknál időarányosan jogosult. Ha a bíró a korábbi munkáltatónál az időarányos részt meghaladó értékű cafetéria-juttatást vett igénybe, visszafizetési kötelezettség nem terheli, azonban az időarányos részt meghaladó mértékkel az új munkáltatónál igénybe vehető cafetéria-juttatás értékét – legfeljebb az új munkáltatónál igénybe vehető juttatás mértékéig – csökkenteni kell.

188. §

(1) A bíró 25, 30, 35, illetve 40 év bírói szolgálati viszony után jubileumi jutalomra jogosult.

(2) A jubileumi jutalom 25 év szolgálati viszony után a bíró 2 havi, 30 év után a 3 havi, 35 év után négyhavi, 40 év után az 5 havi illetménye.

(3) A bíró részére – ha nyugdíjazásakor bírói szolgálati viszonya megszűnik – ki kell fizetni

- a) a nyugdíjazás évében esedékessé váló jubileumi jutalmat,
- b) a 30 év bírói szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 2 év vagy ennél kevesebb van hátra,
- c) a 35, illetve 40 év bírói szolgálati viszony után járó jubileumi jutalmat, ha a jubileumi jutalomra jogosító szolgálati idejéből 3 év vagy ennél kevesebb van hátra.

(4) Ha a bíró szolgálati viszonya a bíró halála miatt szűnik meg, a jubileumi jutalmat – a (3) bekezdés alkalmazásával – az örökösének kell kifizetni.

189. §

A bírót a munkaidején túl teljesített ügyeletért és készenlétért díjazás illeti meg. Ügyelet esetén a díj összege a bírónak az ügyeletben töltött órákra eső illetménye, készenlét esetén ennek 50 százaléka. Ha a bíró az ügyeletet, illetve a készenlétet pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesíti, kétszeres összegű díjazásra jogosult.

190. §

Ha a bírót a szolgálati helyétől eltérő más településen működő olyan bíróságra rendelik ki, ahonnan a munkahelyére naponta nem tud visszautazni, a kirendelésen töltött munkanapokra – a közlekedési és a szállásköltség megtérítésén túl – ételmezei költségátalányként kirendelési díjra jogosult. Ha a kirendelésre a 32. § (1) bekezdése alapján kerül sor, a bíró a díj 150 százalékára jogosult.

191. §

(1) A bírót belföldi kiküldetés esetén – az ételmezei kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az 1. fizetési fokozat szerinti összeg egy munkanapra eső részének a 20 százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a 6 órát nem haladja meg, de a 4 órát eléri, a napidíj fele jár. A napidíj összegének kiszámításánál havonta 21 napot kell figyelembe venni.

(2) Nem számolható el napidíj azokra a munkanapokra, amikor a bíró kirendelési díjra jogosult, továbbá, ha a munkáltató a napi teljes ételmezeit a kiküldetés helyén természetben biztosítja.

(3) Szálloda igénybevétele esetén, amennyiben a szállodaköltség a kötelező reggeli árat tartalmazza, a napidíj összegét 20 százalékkal csökkenteni kell.

192. §

Kiküldetés és kirendelés esetén a bíró a vasúti első osztály igénybevételeire jogosult.

193. §

(1) A bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően egyéb juttatások adhatók, így különösen:

- a) lakásépítési (korszerűsítés, bővítés) és -vásárlási támogatás, lakhatási és albérleti díj hozzájárulás,
- b) letelepedési segély,
- c) a más településre költözés költségeihez való hozzájárulás,

- d)* szociális, és temetési segély, családalapítási támogatás,
- e)* tanulmányi ösztöndíj, képzési, továbbképzési és nyelvtanulási támogatás,
- f)* illetményelőleg.

(2) Ha a bíró más településen működő bíróságra való beosztását igazságügyi érdek is indokolja, a költözködéssel járó költségeit meg kell téríteni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott juttatások részletes feltételeit és mértékét az OBH elnöke – az érdekképviseleti szervekkel együttműködve – állapítja meg.

194. §

(1) Az állam készfizető kezességet vállal a bíró által a lakás építéséhez, vásárlásához hitelintézetől igényelt állami kamattámogatású kölcsön összegének a hitel fedezetéül szolgáló, hitelcél szerinti lakásingatlan hitelbiztosítéki értékének 60%-át meghaladó részére, legfeljebb e hitelbiztosítéki érték 100%-áig.

(2) Az állam az (1) bekezdésben foglalt készfizető kezességet annál a bírónál vállalhat, aki

- a)* legalább három éves bírói szolgálati viszonyal rendelkezik,
- b)* sem felmentési, sem lemondási idejét nem tölti,
- c)* ellen nem folyik fegyelmi eljárás, nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt,
- d)* nem áll büntetőeljárás hatálya alatt,
- e)* az (1) bekezdés szerinti, korábbi kezességvállalással biztosított hitelrész a hitelintézetnek kiegyenlítette, illetve a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársa – az igénylés időpontjában – az állami kezességvállalással biztosított lakáscélú hitel törlesztésére nem kötelezett,
- f)* a kölcsönt nyújtó hitelintézet belső szabályai szerint – saját, illetve adóstársa jövedelmi helyzetét is figyelembe véve – a kölcsön teljes összegére vonatkozóan hitelképesnek bizonyul.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjának alkalmazása szempontjából a bíró korábbi igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszonyát, illetve ügyészégi szolgálati viszonyát be kell számítani.

(4) A (2) bekezdés *a)–c)* pontjában foglalt feltételek teljesülését, valamint a kezességvállalás alapjául szolgáló szolgálati viszony fennállását a munkáltatói jogkör gyakorlója igazolja.

(5) A (2) bekezdés *d)* pontjában foglalt feltétel teljesülését a bíró hatósági bizonyítvánnyal igazolja, a (2) bekezdés *e)* pontjában foglalt feltétel teljesüléséről a bíró a kölcsönt nyújtó hitelintézetnek nyilatkozik.

195. §

(1) A bíró a munkáltatói jogkör gyakorlójának köteles bejelenteni a hitelszerződés megkötését követő öt munkanapon belül

- a)* a hitelszerződést kötő pénzügyi intézet nevét, címét,
- b)* az állami kezességvállalással biztosított hitel nagyságát,
- c)* a hitel lejártának időpontját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokban bekövetkezett változásokról a bíró haladéktalanul köteles tájékoztatni a munkáltatói jogkör gyakorlóját.

196. §

(1) Ha a bíró szolgálati viszonya a 89. § *b)* pontja, a 90. § *a)* pontja, *b)* pontja – ha az alkalmatlanság nem egészségügyi ok következménye –, *c)–e)*, *i)*, *k)–m)* pontja alapján szűnik meg, a még fennálló állami kezesség után a központi költségvetés javára – a hitelintézet útján – egyszeri kezességvállalási díjat kell fizetnie. A kezességvállalási díj mértéke a kezességgel biztosított kötelezettség összegének kettő százaléka.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bíró szolgálati viszonyának az (1) bekezdés szerinti megszűnése esetén erről nyolc napon belül értesíti a bíró által a 195. § (1) bekezdése alapján bejelentett hitelintézetet.

(3) A hitelintézet megállapítja és nyolc napon belül írásban közli a bíróval az (1) bekezdés szerint megfizetendő kezességvállalási díj összegét, amelyet a bíró a hitelintézeti értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül a folyósító hitelintézet részére megfizet.

(4) Ha a bíró az (1) bekezdés szerinti fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a hitelintézet erről, valamint a bíró adatairól nyolc napon belül értesíti az állami adóhatóságot.

(5) Ha az állam a készfizető kezességvállalás alapján a bíró helyett a kezességvállalással biztosított – a hitelintézetnek meg nem térülő – összeget kifizette, illetve az (1) bekezdés szerinti egyszeri kezességvállalási díj megfizetését a bíró elmulasztotta, akkor a bíró ezen tartozásai a Magyar Állammal szembeni köztartozásnak minősülnek, amelyet az állami adóhatóság adók módjára hajt be.

(6) A kezességvállalásból eredő helytállási kötelezettség teljesítésének módját a Kormány rendeletben állapítja meg.

197. §

A hitelintézet a negyedévet követő hónap 15. napjáig tájékoztatja a kincstárt a bírónak nyújtott kölcsönök állami kezességvállalással érintett részének negyedév végén fennálló állományáról, továbbá e kölcsönök számáról. Az adatgyűjtés és adatszolgáltatás egyedi azonosításra alkalmatlan módon történhet.

198. §

A bíró részére a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvénnyel alapított kitüntetés, illetve az e törvényben kapott felhatalmazás alapján alapított díj, oklevél, plakett adományozható.

71. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó eltérő rendelkezések

199. §

(1) A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra a 171–198. §-ban foglalt rendelkezéseket a (2)–(6) bekezdések szerinti eltéréssel kell alkalmazni.

(2) A bíró a beosztási pótlékára a korábbi beosztásának megfelelően jogosult. Ha a bíró korábban helyi bíróságon, illetve járásbíróságon működött, részére a törvényszéki bírákra vonatkozó mértékű beosztási pótlékot kell megállapítani, és a Kúrián, az OBH-ban és a minisztériumban beosztott bíróként eltöltött szolgálati idő tartamát törvényszéken eltöltött időnek kell tekinteni.

(3) Az OBH-ban és a minisztériumban főosztályvezetői, főosztályvezető-helyettesi, illetve osztályvezetői munkakört ellátó bírák vezetői pótlékra az *a)–b)* pontokban foglaltak szerint jogosultak. A vezetői pótlék

a) a főosztályvezetők és a főosztályvezető-helyettesek esetén a törvényszék elnökére, illetve elnökhelyettesére,

b) az osztályvezetők esetén a nagyobb járásbíróság elnökére irányadó összeggel azonos.

(4) Az OBH-ba beosztott bíró a (2) bekezdés szerint járó beosztási pótlékon felül az 1. fizetési fokozatban járó illetmény 10 százalékára is jogosult.

(5) A bíró soron kívüli előresorolására és részére magasabb bírói cím adományozására – a minisztériumba beosztott bíró esetén az igazságügyért felelős miniszternek, az OBH-ba beosztott bíró esetén az OBH elnökének, valamint a Kúriára beosztott bíró esetén a Kúria elnökének javaslatára – az OBH jogosult.

(6) A bírót ügyeleti és készenléti díj nem illeti meg, túlmunkájáért a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint szabadidő-átalány állapítható meg.

200. §

(1) A bíró, illetve az ülnök részére az e törvény, valamint más jogszabály alapján őt megillető javadalmazás és egyéb pénzbeli juttatás kifizetése az általa meghatározott fizetési számlára történő átutalással, fizetési számla hiányában pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés kézbesítése útján történik.

(2) A javadalmazás fizetési számlára történő átutalása és egyszeri felvétele, illetve a pénzforgalmi számláról történő készpénzkifizetés a bíró, illetve az ülnök részére költségtöbbletet nem okozhat.

XIII. Fejezet Vagyonynyilatkozat

72. A vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség és a vagyonynyilatkozat-tételre kötelezettek köre

201. §

Az alapvető jogok és köteleességek pártatlan és elfogulatlan érvényesítése, valamint a közélet tisztaságának biztosítása és a korrupció megelőzése céljából a bíró a 4. melléklet szerinti adattartalommal, az e törvényben meghatározott eljárási szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesz (a továbbiakban: bírói vagyonynyilatkozat), továbbá háromévenként számot ad az előző vagyonynyilatkozatban foglaltakhoz képest bekövetkezett vagyongyarapodásáról és annak jövedelmi forrásairól. A bíró a vele közös háztartásban élő házastársára, élettársára és gyermekére (a

továbbiakban e fejezetben együtt: hozzátartozók) vonatkozóan is külön-külön vagyonynyilatkozatot tesz (a továbbiakban: hozzátartozói vagyonynyilatkozat). Ha e törvény másként nem rendelkezik, a hozzátartozói vagyonynyilatkozatra a bírói vagyonynyilatkozatra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

202. §

A vagyonynyilatkozatot az eskü letételét megelőzően, ezt követően a kötelezettség esedékessé válásának évében március hó 31. napjáig kell megtenni.

203. §

(1) A bírói és a hozzátartozói vagyonynyilatkozat (a továbbiakban együtt: vagyonynyilatkozat) két egymástól elkülönülő részből, a személyi adatokat tartalmazó személyi részből és a nyilatkozatot tartalmazó vagyoni részből áll.

(2) A vagyonynyilatkozat személyi részét két példányban kell kitölteni. A bírói és a hozzátartozói vagyonynyilatkozat személyi részének egy-egy példányát külön-külön, a személyi nyilvántartásban a bíró részére megállapított nyilvántartási számmal ellátott zárt borítékban a munkáltatói jogkör gyakorlójának, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az OBH elnökének (a továbbiakban együtt: a munkáltatói jogkör gyakorlója) kell átadni, a másik példány a bírónál marad.

(3) A bíró a vagyonynyilatkozat személyi részéhez külön nyilatkozatot csatol, amelyben felhatalmazza az OBT-t, hogy a vagyonynyilatkozatban foglaltak ellenőrzése céljából, az ahhoz szükséges mértékben a személyes adatait kezelje. A felhatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott felhatalmazást a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozótól is meg kell szerezni és a hozzátartozói vagyonynyilatkozat személyi részéhez kell csatolni.

73. A soron kívüli vagyonynyilatkozat

204. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 202. §-ban meghatározott időponttól függetlenül is vagyonynyilatkozat tételére kötelezheti a bírót, ha a vagyoni helyzetére vonatkozóan olyan bejelentést tesznek, amely szerint alaposan feltehető, hogy vagyongyarapodása a szolgálati viszonyából, illetve a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme alapján nem igazolható.

(2) Nem lehet soron kívül nyilatkozattételre kötelezni a bírót, ha a bejelentés névtelen, illetve nyilvánvalóan alaptalan, vagy olyan tény, illetve körülményt tartalmaz, amelyre nézve a munkáltatói jogkör gyakorlója már korábban nyilatkozattételre hívta fel a bírót. A soron kívüli vagyonynyilatkozat átadására, kezelésére, összevetésére, az ellenőrzési eljárás kezdeményezésére és lefolytatására az általános szabályok az irányadók.

*74. A vagyonyilatkozat kezelése és a vagyonyilatkozatba való betekintés***205. §**

(1) A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részét három példányban, a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részét két példányban kell kitölteni. A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részének két példányát külön-külön, továbbá a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részének egyik példányát a bíró nyilvántartási számával ellátott zárt borítékban a munkáltatói jogkör gyakorlójának kell átadni. A bírói vagyonyilatkozat vagyoni részének harmadik, illetve a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részének másik példánya a bírónál marad.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója írásban igazolja a vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének átvételét.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a bírói vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt boríték egyik példányát, továbbá a hozzátartozói vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt borítékot megküldi az OBH elnökének. A vagyoni részt tartalmazó zárt borítékok kezeléséről az OBH gondoskodik.

(4) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos összes iratot az egyéb iratoktól elkülönítetten kell kezelni.

206. §

(1) Az OBH a vagyonyilatkozat vagyoni részét tartalmazó zárt borítékot 10 évig, de legfeljebb a bíró szolgálati viszonyának fennállásig megőrzi. A vagyoni rész adatait az OBH elektronikus nyilvántartási rendszerben is kezelheti. Az adatok számítógépes nyilvántartása más adatrendszerrel nem kapcsolható össze, abból az ellenőrzési eljárással össze nem függő feldolgozás nem végezhető. A határidő lejártát követően a vagyoni rész adatait meg kell semmisíteni, illetve a számítógépes nyilvántartásból törölni kell.

(2) A közös háztartás megszűnése esetén a hozzátartozó adatai tekintetében az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni.

207. §

(1) A bíró vagyonyilatkozatába a bíró és a munkáltatói jogkör gyakorlója, a hozzátartozói vagyonyilatkozatba – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozója, továbbá mind a bírói, mind a hozzátartozói vagyonyilatkozatba az e fejezet szerinti ellenőrzési eljárás esetén az OBT tagjai, valamint a szolgálati jogvitával összefüggésben a szolgálati bíróság, illetve a bíróság jogosult betekinteni.

(2) A vagyonyilatkozatban foglalt adatokról harmadik személynek csak a bíró, illetve – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a vele közös háztartásban élő hozzátartozó írásbeli hozzájárulásával adható tájékoztatás.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója, valamint az OBT gondoskodik arról, hogy a vagyonyilatkozatot az adatvédelmi szabályoknak megfelelően kezeljék és az abban foglaltakat az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyeken kívül más ne ismerhesse meg.

(4) A szolgálati viszony megszűnésekor a vagyonyilatkozatot a bíró részére vissza kell adni. A közös háztartás megszűnése esetén a vagyonyilatkozat reá vonatkozó részét a hozzátartozónak kell visszaadni.

(5) A vagyonyilatkozat átadására, kezelésére, ellenőrzésére és az abban foglalt adatok védelmére vonatkozó részletes szabályokat az OBH elnöke szabályzatban állapítja meg.

75. Az ellenőrzési eljárás

208. §

A vagyonyilatkozatot az átadását követő hatvan napon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója a bíró jelenlétében összeveti a legutolsó vagyonyilatkozatával. Ha a vagyongyarapodásra a bírónak a szolgálati viszonyából vagy a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme nem ad magyarázatot, a munkáltatói jogkör gyakorlója – a bírói és a hozzátartozói vagyonyilatkozat személyi részeit és az azokhoz csatolt felhatalmazást [203. § (3) és (4) bekezdés] tartalmazó zárt borítékok egyidejű megküldésével – a bírói vagyonyilatkozatok összevetésének napjától számított tizenöt napon belül ellenőrzési eljárást kezdeményez az OBT-nál. Az összevetésről, a bíró meghallgatásáról, illetve az ellenőrzési eljárás kezdeményezéséről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek egy példányát át kell adni a bírónak.

209. §

(1) Az ellenőrzési eljárást az OBT, vagy az általa kijelölt tagja folytatja le.

(2) Ellenőrzési eljárás kezdeményezése esetén, az ellenőrzés lefolytatása céljából a személyi részben feltüntetett adatok segítségével a személyi és a vagyoni rész adatait egymáshoz kell rendelni. Az ellenőrzési eljárást hat hónapon belül be kell fejezni. Az ellenőrzési eljárás befejezését követően a személyi és a vagyoni rész egymáshoz rendelését meg kell szüntetni és a személyi részben foglalt adatokat tartalmazó borítékot a munkáltatói jogkör gyakorlójának vissza kell küldeni, egyidejűleg a személyi rész adatait a számítógépes nyilvántartásból törölni kell.

210. §

(1) Az ellenőrzés célja a vagyongyarapodás okának megállapítása. Az OBT vagy az általa kijelölt tagja

a) a bírót, a vele közös háztartásban élő hozzátartozót, valamint más személyeket meghallgathat,

b) szakértőt rendelhet ki,

c) más szervektől, személyektől adatokat szerezhet be.

(2) A meghallgatni kívánt személyek nem kötelesek nyilatkozatot tenni. A bíró meghallgatásának megkísérlése kötelező. A megkeresett személyek, szervek az adatszolgáltatásnak a reájuk vonatkozó jogszabályok szerint kötelesek eleget tenni.

(3) A bíró és – a reá vonatkozó adatok tekintetében – a bíróval közös háztartásban élő hozzátartozója a (2) bekezdésben foglaltak szerint beszerzett adatokba az adatok nyilvántartásának módjától függetlenül jogosult betekinteni.

(4) A (2) bekezdés alapján átvett adatokat – feltéve, hogy az ellenőrzés megállapításai alapján nem indult a bírói szolgálati viszonyból eredő jogvita vagy büntetőeljárás – az ellenőrzési eljárás befejezése után meg kell semmisíteni.

211. §

Az OBT az ellenőrzési eljárás megállapításait közli a munkáltatói jogkör gyakorlójával. A munkáltatói jogkör gyakorlója a döntéséről és annak indokairól 15 napon belül tájékoztatja a bírót és az OBT-t. Ha a bíró a munkáltatói jogkör gyakorlójának a 90. § k) pontjára alapított döntését vitatja, jogorvoslatért bírósághoz fordulhat.

76. A Kúria elnökére és az OBH elnökére vonatkozó rendelkezések

212. §

(1) A Kúria elnökére és az OBH elnökére a 201–211. §-ban foglalt rendelkezéseket az e §-ban, valamint a 213. és 214. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A Kúria elnöke és az OBH elnöke a megválasztásától számított harminc napon belül az e törvény 4. melléklete szerinti vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének egy-egy példányát zárt borítékban átadja az Országgyűlés elnökének. A zárt borítékok kezeléséről az Országgyűlés összeférhetetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottsága (a továbbiakban: bizottság) gondoskodik.

(3) Az elnöki megbízás megszűnésekor a vagyonyilatkozatot a Kúria elnöke, illetve az OBH elnöke részére vissza kell adni. A közös háztartás megszűnése esetén a vagyonyilatkozat reá vonatkozó részét a hozzátartozónak vissza kell adni.

213. §

(1) Ellenőrzési eljárás kezdeményezése esetén az ellenőrzés lefolytatása céljából a személyi és vagyoni rész adatait egymáshoz kell rendelni. Az ellenőrzési eljárás befejezését követően a személyi és vagyoni rész egymáshoz rendelését meg kell szüntetni.

(2) Az ellenőrzést a bizottság tagjaiból sorsolással létrehozott háromtagú vizsgálóbizottság végzi. Az ellenőrzési eljárás megállapításairól a bizottság tájékoztatja az Országgyűlést.

(3) A vagyonyilatkozattal összefüggésben a munkáltatói jogkör gyakorlóján az Országgyűlést kell érteni.

214. §

A Kúria elnökének és az OBH elnökének vagyonyilatkozata – az azonosító adatok kivételével – nyilvános. A vagyonyilatkozat nyilvánosságra hozataláról az Országgyűlés elnöke gondoskodik. A hozzátartozói vagyonyilatkozat nem nyilvános.

*77. A Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó rendelkezés***215. §**

A 201–211. § rendelkezéseit kell alkalmazni a Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra is, azzal, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a Kúria elnöke, az OBH elnöke, illetve az igazságügyért felelős miniszter.

XIV. Fejezet**Az ülnök jogállása és javadalmazása***78. Az ülnök jogállása és választása***216. §**

(1) Ülnöknek az a büntetlen előéletű, az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgár választható meg, aki a 30. évét betöltötte.

(2) A katonai ülnök megválasztásához az (1) bekezdésben meghatározott feltételeken túl az is szükséges, hogy a jelölt a Magyar Honvédségnél, illetve rendvédelmi szervnél hivatásos szolgálati viszonyban álljon.

(3) Az ülnök nem lehet tagja pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathat.

217. §

(1) Az ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező és az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és a társadalmi szervezetek – kivéve a pártokat – jelölik.

(2) A fiatakorúak büntető ügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik.

(3) A katonai büntetőeljárásban eljáró katonai tanácsok ülnökeit (a továbbiakban: katonai ülnök) a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek illetékes parancsnokai – az ott működő érdekképviseleti szervek javaslataira is figyelemmel – jelölik.

(4) A közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdekképviseleti szervei jelölik.

218. §

(1) A jelölt a jelölés elfogadásáról írásban nyilatkozik. A nyilatkozat a jelölt nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, lakóhelyét, iskolai végzettségét, szakképzettségét, foglalkozását, munkahelye nevét és címét, havi átlagkeresetét, valamint az aláírását tartalmazza. A jelölt köteles arról is nyilatkozni, hogy az országgyűlési képviselők választásán választható-e.

(2) A jelölt lakóhelye szerint illetékes jegyző megállapítja, hogy a jelölt az országgyűlési képviselők választásán választható-e.

(3) A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület, megyei (fővárosi) közgyűlés részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja büntetlen előéletét.

(4) Ha a jelölt a (3) bekezdésben meghatározott igazolási kötelezettségét elmulasztja, ülnökké megválasztani nem lehet.

(5) Az ülnök megválasztására jogosult képviselő-testület és megyei (fővárosi) közgyűlés a (3) bekezdésben meghatározott személyes adatokat a jelölt ülnökké történő megválasztásáról meghozott döntésig kezeli.

(6) Egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké.

219. §

(1) A járásbíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes települési, illetve települési kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete, a törvényszék, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit a megyei (fővárosi), megyei jogú városi közgyűlés és a területi kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A Budapest területén működő járásbíróságok ülnökeit a bíróság illetékességi területe szerinti települési önkormányzatok és a települési kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. Olyan járásbíróság esetén, amelynek székhelye nem az illetékességi területén helyezkedik el, az ülnököket az illetékességi terület szerinti megyei közgyűlés és megyei kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg.

(2) Az ülnökök megválasztásánál a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 12. §-a (4) bekezdésének *a*) pontját megfelelően alkalmazni kell.

(3) A katonai ülnököket a rendfokozatuknak megfelelő állománygyűlésen választják meg.

220. §

(1) Az ülnökök megbízatása – a 221. § (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 4 évre szól.

(2) Az ülnökök választását a köztársasági elnök tűzi ki.

(3) Az OBH elnöke megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ.

221. §

(1) A korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le.

(2) Ha az ülnökök megválasztására a köztársasági elnök által ülnökválasztásra kitűzött időpontban nem kerül sor, a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökök megválasztásától számított 30 nap elteltével jár le.

(3) Ha a járásbírósági ülnökök választása eredményeként olyan kevés számú ülnök megválasztására került sor, ami a bíróság működését veszélyezteti, az ülnöki feladatokat a

törvényszék elnöke által meghatározott rendben azon törvényszékhez megválasztott ülnökök is elláthatják, amelynek illetékességi területéhez az érintett járásbíróság tartozik.

(4) Ha a megválasztott ülnökök száma nem éri el az OBH elnöke által megállapított létszámot, az OBH elnöke kezdeményezheti a köztársasági elnöknel a soron kívüli ülnökválasztás kiírását.

222. §

(1) A megválasztott ülnök tisztsége gyakorlásának megkezdése előtt bírói esküt tesz.

(2) Az ülnököt előre megállapított rendben a bíróság elnöke hívja be, és osztja be az ítélkező tanácsokba.

(3) A bíróság elnöke a bírósághoz megválasztott valamennyi ülnök részére évenként legalább egyszer, egyébként akkor, ha ezt az időszak feladatai megkívánják, értekezletet tart (ülnöki értekezlet).

223. §

(1) A bíróság elnöke az ülnököt, annak megbízatása időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével felhívhatja büntetlen előéletének – a felhívás közlésétől számított 15 munkanapon belüli – igazolására.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott felhívásra az ülnök büntetlen előéletét igazolja, a bíróság az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat az ülnök részére megtéríti.

(3) Ha az ülnök az (1) bekezdésben foglalt felhívásnak nem tesz eleget, a bíróság elnöke az ülnököt ismételten felhívja büntetlen előéletének igazolására, egyben tájékoztatja az igazolás elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

(4) Ha

a) az ülnök a (3) bekezdésben meghatározott ismételt felhívás kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül igazolási kötelezettségének nem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye vagy

b) a bíróság elnöke az ülnök büntetett előéletének tényét az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalma alapján megállapítja,

a bíróság elnöke az ülnököt megválasztó képviselő-testületnél vagy megyei (fővárosi) közgyűlésnél kezdeményezi az ülnök megbízatásának megszüntetését, és ezzel egyidejűleg a megbízatás megszüntetése kezdeményezésének tényét az ülnökkel közli.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott közlés napjától az ülnök az ítélkezési tevékenységét nem gyakorolhatja.

(6) Az (1)–(3) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a bíróság elnöke és az ülnököt megválasztó képviselő-testület és a megyei (fővárosi) közgyűlés az ülnöki megbízatás megszűnéséig kezeli.

79. Az ülnök megbízatásának megszűnése

224. §

(1) Az ülnök megbízatása megszűnik:

- a) az ülnök halálával,
- b) a megbízatásának lejártával,
- c) az országgyűlési képviselők választásán való választhatósága megszűnésével,
- d) a 70. év betöltésével,
- e) lemondással,
- f) ha az ülnök büntetett előéletűvé válik vagy a 223. § (3) bekezdésében meghatározott igazolási kötelezettségének szabályszerű felhívásra nem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye.

(2) A katonai ülnök megbízatása – a nyugállományba helyezést kivéve – akkor is megszűnik, ha a szolgálati viszonya megszűnt.

(3) Az ülnök a képviselő-testülethez, illetve a megyei (fővárosi) közgyűléshez intézett írásbeli nyilatkozatával lemondhat megbízatásáról.

(4) A lemondó nyilatkozat érvényességéhez a képviselő-testület, illetve a megyei (fővárosi) közgyűlés elfogadó nyilatkozata nem szükséges.

(5) A lemondásról a képviselő-testület az illetékes bíróság elnökét haladéktalanul értesíti, a lemondás bejelentésének napjától az ülnök az ítélezési tevékenységét nem gyakorolhatja.

(6) Az (1) bekezdés c), d) és f) pontjában írt esetben az ülnöki megbízatás megszűnését a képviselő-testület, illetve a megyei (fővárosi) közgyűlés határozattal állapítja meg, és erről az illetékes bíróság elnökét haladéktalanul értesíti.

80. Az ülnök javadalmazása

225. §

(1) A munkaviszonyban, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, szolgálati viszonyban és szövetkezetnél munkaviszony jellegű jogviszonyban álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

(2) Ha valamely jogszabályban biztosított juttatáshoz való jogosultság, illetve annak mértéke meghatározott munkateljesítménytől vagy a munkában eltöltött napok számától függ, az ülnöki működés időtartamát munkában töltött időként kell számításba venni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabéren (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói 1. fizetési fokozat egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

(4) Ha a távolléti díj az (1) bekezdés szerinti esetben nem éri el a (3) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj arányos részét, azt a tiszteletdíj összegéig ki kell egészíteni.

(5) Az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírákra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

XV. Fejezet **Záró rendelkezések**

226. §

A bírák szolgálati viszonyára az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 3. §-ának (1)–(4) bekezdését, 4. §-át, 5. §-át, 6–12. §-át, 15. §-át, 18–19/A. §-át, 21–28. §-át, 74. §-át, 76. §-ának (6)–(8) bekezdését, 76/B. §-ának (1)–(2) bekezdését, 78/A. §-át, 79. § (2) bekezdését, 84/A. § (1) bekezdés *a)* pontját és (2) bekezdését, 85. §-át, 90. §-ának (1)–(4) bekezdését, 93. § (3) bekezdését, 97–98. §-ait, 107. §-át, 122. §-át, 123. §-ának (1) bekezdését, 125. §-át, 130. §-ának (2) bekezdését, 132. §-ának (2) bekezdését, 133. §-át, 134. § (1)–(3) bekezdését, (4) bekezdésének első mondatát, továbbá (5)–(11) bekezdését, 135–140/A. §-át, 142/A. §-át, 151. §-ának (2) és (4) bekezdését, 151/A. §-ának (1)–(2) és (5)–(6) bekezdését, 152. §-át, 153. §-ának (1) bekezdését, 154. §-ának (1) bekezdése első és harmadik mondatát, 155–157. §-át, 158. §-ának (1) bekezdése első mondatát és (2)–(3) bekezdését, 159–164. §-át, 202. § (2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

227. §

Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a katonai bíró szolgálati viszonyára a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a katonai bíró bármilyen illetményre és a jubileumi jutalomra e törvény alapján jogosult, és fegyelmi felelősségre vonására kizárólag e törvény alapján kerülhet sor.

228. §

A köztársasági elnöknek az e törvénnyel a hatáskörébe utalt döntéséhez ellenjegyzés nem szükséges.

229. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a tartós külszolgálatot ellátó bírónak az e törvény szerinti javadalmazásán kívüli egyéb juttatásait – az OBH elnöke véleményének kikérésével – rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy

- a)* a pályaaalkalmassági vizsgálat szempontjait, módját és eljárását az egészségügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az OBH elnöke véleményének kikérésével –,
- b)* a bírák igazolványára vonatkozó szabályokat,
- c)* a bírói pályázati eljárás részletes szabályait, a bírói állaspályázatok elbírálását, valamint a pályázati rangsor kialakítása során figyelembe vehető szempontokhoz rendelhető pontszámokat az OBH elnöke véleményének kikérésével

rendelettel állapítsa meg.

230. §

(1) E törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével – 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 177. § (2) bekezdésének *b)* pontja és 182. § (3) bekezdése 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 237. § *e)* pontja 2012. március 8-án lép hatályba.

231. §

Az e törvényben foglaltak nem érintik a hatálybalépését megelőzően hivatalt betöltött volt legfelsőbb bírósági elnöknek a korábbi jogszabályok alapján megállapított juttatásait azzal, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően hivatalt betöltött volt legfelsőbb bírósági elnök a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény 26. § (1) bekezdése és 22. § (1) bekezdése szerinti juttatásra akkor jogosult, ha e törvény hatálybalépéséig az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és a juttatást kérelmezte.

232. §

(1) Ahol e törvény járásbírósról, járásbírósi vezetőről, illetve járásbírósi bíróról rendelkezik, azon 2012. december 31. napjáig városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bíróságot, városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bírósági vezetőt, illetve városi, valamint kerületi (együtt: helyi) bírósági bírót kell érteni.

(2) Ahol e törvény közigazgatási és munkaügyi bíróságról, közigazgatási és munkaügyi bírósági vezetőről, illetve közigazgatási és munkaügyi bírósági bíróról rendelkezik, azon 2012. december 31. napjáig a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvénynek a közigazgatási és munkaügyi bíróság felállításával kapcsolatos átmeneti rendelkezései szerinti megkülönböztetéssel törvényszéket, illetve munkaügyi bíróságot, a törvényszékre, illetve a munkaügyi bíróságra kinevezett vezetőt, valamint a törvényszéken közigazgatási ügyeket tárgyaló bírót, illetve a munkaügyi bíróság bíróját kell érteni.

(3) Ahol e törvény alügyészről rendelkezik, azon a 2012. január 1-jét megelőzően ügyészségi titkárként ügyészségi szolgálati viszonyban álló személyt kell érteni.

233. §

(1) 2012. január 1-jétől az OIT Hivatalába beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint az OBH-ba való beosztásnak tekintendő.

(2) 2012. január 1-jétől a Legfelsőbb Bíróságra beosztott bíró beosztása a beosztásról szóló határozatban foglaltak szerint a Kúriára való beosztásnak tekintendő.

234. §

(1) E törvény rendelkezéseit a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák esetében a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

(2) Ha a bíró a felső korhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. január 1., záró időpontja 2012. június 30., és a bírói tisztség 2012. június 30. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozat legkésőbb 2012. június 30-án meghozatalra kerülhessen.

(3) Ha a bíró a felső korhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. közötti időszakban tölti be a felmentési idejének kezdő időpontja 2012. július 1., záró időpontja 2012. december 31., és a bírói tisztség 2012. december 31. napjával szűnik meg. A felmentésre vonatkozó előterjesztést olyan időpontban kell megtenni, hogy a felmentésre vonatkozó határozatot legkésőbb 2012. december 31-én meg lehessen hozni.

235. §

A 25. § (3) bekezdését a részmunkaidőben történő foglalkoztatásnak az egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2011. évi CV. törvény hatálybalépését követően ledolgozott időtartama tekintetében kell alkalmazni.

236. §

Az OBH elnöke e törvény hatályba lépésétől számított 1 éven belül felülvizsgálja az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 24. § (5) bekezdése alapján az együttalkalmazási tilalom alól adott felmentéseket.

237. §

E törvény

- a) az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló, 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvnek,
- b) az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelvnek,
- c) az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelvnek,
- d) a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
- e) a BUSINESSEUROPE, az UEAPME, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött felülvizsgált keretmegállapodás végrehajtásáról és a 96/34/EK hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. március 8-i 2010/18/EU tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

238. §

Hatályát veszti a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény.

239. §

(1) E törvény I. Fejezetének 1–4 alcíme, III. Fejezete, IV. Fejezetének 19–22. alcíme és 25–30. alcíme, V–X. Fejezete, XII. és XIII. Fejezete, továbbá a XV. Fejezet 227. és 228. §-a,

valamint 230–239. §-a, az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdése, 25. cikk (7) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) E törvénynek a más jogszabályban alkalmazandó rövidítése: „Bjt.”.

*1. melléklet a 2011. évi törvényhez***A bírák személyi nyilvántartásának adatköre**

1. Személyi adatok:

- a) nyilvántartási szám
- b) név (nőknél a leánykori név is),
- c) születési hely és idő,
- d) anyja neve,
- e) lakóhely,
- f) családi állapot,
- g) házastárs neve,
- h) gyermekei neve és születési ideje.

2. Végzettség, képzettség:

- a) a legmagasabb iskolai végzettség (több végzettség esetén valamennyi)
- b) szakvizsga és szaktanfolyam megnevezése és időpontja,
- c) szakképzettség,
- d) jelenleg folytatott tanulmányok megnevezése,
- e) tudományos fokozat,
- f) idegennyelv-ismeret,
- g) a szervezett kötelező képzéseken elért eredmény és a fakultatív képzéseken való részvétel.

3. Katonai szakképzettség száma, katonai rendfokozat.

4. A bírói szolgálati viszonyral kapcsolatos adatok:

- a) a bírói kinevezés időpontja
- b) a beszámított szolgálati idő kezdete,
- c) a szolgálati időbe beszámított korábbi tevékenységek és a vonatkozó munkahelyek megnevezése, a belépés és kilépés időpontjai, a beosztások (munkakörök) megjelölése és a beszámított jogviszonyok megszűnésének jogcímei,
- d) az erkölcsi bizonyítvány száma és kelte,
- e) a szolgálati helyek (időtartam kezdete és vége),
- f) beosztások (időtartam kezdete és vége),
- g) elektronikus aláírásra jogosultság (időtartam kezdete és vége),
- h) vezetői munkakörök (időtartam kezdete és vége),
- i) szakterületek (időtartam kezdete és vége),
- j) FEOR szám.

5. Illetmény:

- a) a fizetési fokozat megjelölése, annak összege és a besorolás időpontja, a következő kötelező előresorolás időpontja,
- b) a beosztási pótlék megnevezése és összege,
- c) a vezetői pótlék megnevezése és összege,
- d) az egyéb folyósított pótlékok megnevezése és összege,
- e) az összilletmény összege.

6. A tárgyévben kapott külön juttatás, jubileumi jutalom, egyéb javadalmazások, kedvezmények és költségtérítések megnevezése, összegei és egyéb adatai.

7. A más kereső foglalkozás megnevezése.

8. A korábbi értékelés időpontjai és az összefoglaló vélemények szerinti minősítések.

9. A kitüntetések és egyéb elismerések megnevezése és az adományozás időpontja.

10. A hatályos fegyelmi büntetésre vonatkozó adatok.

11. A munkából való távollétek jogcíme és időtartama.

12. A bírói szolgálati viszony megszűnésének jogcíme, időpontja, a végkielégítésre vonatkozó adatok.

Megjegyzés: A bíró nyilvántartási száma a bíró szolgálati helyére és beosztására utal, továbbá a szolgálati helyen belüli azonosításra szolgál.

2. melléklet a 2011. évi törvényhez

A bírák alapilletménye a különböző fizetési fokozatokban

	A	B
	Fizetési fokozatok	Szorzószámok
1.	1.	1,00
2.	2.	1,10
3.	3.	1,20
4.	4.	1,25
5.	5.	1,30
6.	6.	1,35
7.	7.	1,40
8.	8.	1,45
9.	9.	1,50
10.	10.	1,55
11.	11.	1,60
12.	12.	1,65
13.	13.	1,70
14.	14.	1,75

3. melléklet a 2011. évi törvényhez

A vezetői pótlék az 1. fizetési fokozat szerinti illetmény százalékában

	A	B
1.	A vezetői munkakörök	Százalék
2.	A Kúria elnökhelyettese	80
3.	Az ítélőtábla elnöke A Kúria kollégiumvezetője A Fővárosi Törvényszék elnöke	60
4.	Az ítélőtábla elnökhelyettese A Kúria kollégiumvezető-helyettese A törvényszék elnöke	50
5.	A Kúria tanácselnöke Az ítélőtábla kollégiumvezetője A Fővárosi Törvényszék elnökhelyettese	45
6.	Az ítélőtábla kollégiumvezető-helyettese	40
7.	Az ítélőtábla tanácselnöke A Fővárosi Törvényszék kollégiumvezetője A törvényszék elnökhelyettese	35
8.	A Fővárosi Törvényszék kollégiumvezető-helyettese A törvényszék kollégiumvezetője A nagyobb járásbíróság elnöke	30
9.	A törvényszék kollégiumvezető-helyettese A törvényszék tanácselnöke A törvényszék csoportvezetője A nagyobb járásbíróság elnökhelyettese A kisebb járásbíróság elnöke	25
10.	A törvényszék csoportvezető-helyettese A nagyobb járásbíróság csoportvezetője	20
11.	A nagyobb járásbíróság csoportvezető-helyettese A kisebb járásbíróság elnökhelyettese	15

4. melléklet a 2011. évi törvényhez

VAGYONNYILATKOZAT

SZEMÉLYI RÉSZ

A nyilatkozatot adó személyi adatai

A bíró

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

munkáltató megnevezése, címe:

nyilvántartási száma: □□ □□□□

A bíróval közös háztartásban élő házas-, illetve élettárs

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

A bíróval közös háztartásban élő gyermek

neve:

szül. ideje: szül. helye:

anyja neve:

állandó lakásának címe:

□□ □□□□

(nyilvántartási szám)

VAGYONI RÉSZ

I. Rész

A nyilatkozatot adó éves jövedelme: év Ft.
 év Ft.
 év Ft.

II. Rész

Vagyoni nyilatkozat

A) Ingatlanok

1. Lakástulajdon és lakótelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat, haszonélvezeti jog):

a) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

2. Üdülőtulajdon és üdülőtelek-tulajdon (vagy állandó, illetve tartós használat, haszonélvezeti jog):

a) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) címe: város/község út/utca hsz.
 alapterülete: m², tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

3. Egyéb, nem lakás céljára szolgáló épület-(épületrész-)tulajdon (vagy állandó használat, haszonélvezeti jog):

a) megnevezése (zártkerti építmény, műhely, üzlet, műterem, rendelő, garázs stb.):

címe: város/község út/utca hsz.

alapterülete: m^2 , tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

b) megnevezése:

címe: város/község út/utca hsz.

alapterülete: m^2 , tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

c) megnevezése:

címe: város/község út/utca hsz.

alapterülete: m^2 , tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

d) megnevezése:

címe: város/község út/utca hsz.

alapterülete: m^2 , tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

4. Termőföldtulajdon (vagy állandó használat, haszonélvezeti jog):

a) megnevezése:

címe: város/község hrsz., alapterülete: m^2 ,

művelési ága: tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

b) megnevezése:

címe: város/község hrsz., alapterülete: m^2 ,

művelési ága: tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

c) megnevezése:

címe: város/község hrsz., alapterülete: m^2 ,

művelési ága: tulajdoni hányad:

a szerzés ideje, jogcíme:

.....

d) megnevezése:

címe: város/község hrsz., alapterülete: m^2 ,

művelési ága: tulajdoni hányad:
 a szerzés ideje, jogcíme:

B) Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

a) személygépkocsi: típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) tehergépjármű, autóbusz: típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 típus rendszám
 a szerzés ideje, jogcíme:

2. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:

a) egyedi alkotások:

..... alkotó cím nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 alkotó cím nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 alkotó cím nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) gyűjtemény

..... megnevezés db nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 megnevezés db nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:
 megnevezés db nyilvántartási szám
 a szerzés ideje, jogcíme:

3. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó értékű ingóság:

a) megnevezés azonosító adat
 a szerzés ideje, jogcíme:

b) megnevezés azonosító adat
 a szerzés ideje, jogcíme:

c) megnevezés azonosító adat

a szerzés ideje, jogcíme:

d) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:

e) megnevezés azonosító adat
a szerzés ideje, jogcíme:

4. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás (részvény, kötvény, részjegy, kincstárjegy, vagyonjegy stb.):

..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték
..... megnevezés szám érték

5. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás:

..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg
..... pénzüintézet betétkönyv száma összeg

6. A mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó készpénz:

..... Ft

7. Az összességében a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladó pénzüintézeti számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

..... pénzüintézet számlaszám összeg
..... pénzüintézet számlaszám összeg
..... pénzüintézet számlaszám összeg
..... pénzüintézet számlaszám összeg
..... pénzüintézet számlaszám összeg

A pénzkövetelés jogcíme	A kötelezett neve, lakcíme	A követelés összege	A szerződés (követelés)	
			kelte	lejárat i ideje

8. Más, jelentősebb értékű - közölni kívánt - vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori köztisztviselői illetményalap tízszeres összegét meghaladja:

..... megnevezés azonosító adat

..... megnevezés azonosító adat
 megnevezés azonosító adat
 megnevezés azonosító adat
 megnevezés azonosító adat

III. Rész

Ebbe a rovatba kérjük feltüntetni a pénzüintézzettel, magánszemélyekkel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Pénzüintézzettel szemben:

A hitel megnevezése	A tartozás összege	A tartozás	
		kelte	lejáratideje

2. Magánszemélyekkel szemben (feltéve, ha a hitelező magánszemély írásban hozzájárult e pontban meghatározott adatai közzétételéhez):

A hitelező neve, lakcíme	A tartozás összege	A tartozás	
		kelte	lejáratideje

IV. Rész Egyéb közlendők

Gazdasági érdekeltségi nyilatkozat

1. Gazdasági társaságban (közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság), kooperációs társaságban vagy szövetkezetben fennálló tisztsége (a társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottságának tagja, könyvvizsgálója) vagy érdekeltsége:

I.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültág stb.):
-
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

II.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültag stb.):
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

III.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültag stb.):
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

IV.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültag stb.):
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

V.

1. cégbejegyzés száma:
2. gazdasági társaság neve, formája:
3. székhelye:
4. az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, Bt. esetén beltág/kültag stb.):
5. a tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
6. a tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
7. nyereségből való részesedése:%
8. a gazdasági társaságban viselt tisztsége:

Kelt:, év hó nap

.....
aláírás

(csak munkáltatónak átadott példányon)

*5. melléklet a 2011. évi törvényhez***A pályázati eljárás és a bírói értékelés során vizsgálandó kompetenciák**

A pályázati eljárás és a bírói értékelés során vizsgálandó kompetenciák:

1. döntési képesség,
2. együttműködési képesség,
3. elemző gondolkodás,
4. előrelátás,
5. fegyelmezettség,
6. felelősségtudat,
7. határozottság,
8. igényesség,
9. integritás,
10. kommunikáció,
11. konfliktuskezelés,
12. kreativitás,
13. magabiztosság, határozottság,
14. önállóság,
15. probléma- és helyzetelemzés,
16. problémamegoldás,
17. szakmai ismeretek alkalmazása,
18. szervező és tervező képesség,
19. szóbeli, írásbeli kommunikációs készség,
20. tárgyilagosság.

INDOKOLÁS

a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az Alaptörvény önálló cím alatt taglalja a bíróságokra vonatkozó legfontosabb szabályokat. E rendelkezések elsősorban a bíróságok szervezetére és igazgatására vonatkoznak, az alapvető feladatokat és hatásköröket határozzák meg, azonban utalnak a bírák jogállására és javadalmazására is mint sarkalatos törvényben szabályozandó törvényhozási tárgykörre.

A bíróságok szervezetének és igazgatásának új szabályozása olyan mértékben teszi szükségessé a bírák jogállására és javadalmazására vonatkozó szabályok megváltoztatását, ami már szétfeszítené egy módosító törvény kereteit, ezért a bírák jogállásáról és javadalmazásáról is új törvényt kell alkotni.

Az új törvény megalkotásakor elsődleges cél a meglévő értékek átemelése az új szabályozásba, és a szükséges változtatásoknak a szabályozáson történő átvezetése közben egyúttal lehetőség nyílik a megőrzött szabályok pontosítására és újraszerkesztésére is.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) fejezeti rendje alapvetően megtartja a korábbi szabályozás sorrendiségét azzal, hogy a vagyonyilatkozatra vonatkozó rész önálló fejezetként a bírákra vonatkozó szabályok végére, az ülnökökre vonatkozó fejezet elé kerül.

1.) A bírói szolgálati viszony létrejöttéről szóló fejezetben kerültek összegyűjtésre a köztársasági elnök általi kinevezés egyes esetei, a kinevezés feltételei, valamint a pályaalakmassági vizsgálat törvényi szintű szabályai.

2.) A Javaslat önálló fejezetben tartalmazza a pályázati eljárásra vonatkozó szabályokat. A Javaslat tételes felsorolással összefoglalja, és egyértelműen elhatárolja a pályázat kiírása nélkül, és a pályázat útján történő álláshely-betöltés eseteit. Lényeges új eleme a szabályozásnak, hogy az OBH elnöke – központi igazgatási vezetőként, nem munkáltatói jogkört gyakorolva – létszámgazdálkodási hatásköröket gyakorol. Ennek keretében az OBH elnöke a megüresedő álláshelyre pályázatot írhat ki vagy annak pályázat nélküli betöltéséről rendelkezhet, az álláshelyet átcsoportosíthatja, vagy az álláshely betöltéséről való döntést egy évre elhalaszthatja. Az említett jogkörök a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztása érdekében szükséges intézkedések megtételét teszik lehetővé.

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy a pályázati rendszerben történő elbírálással csupán a köztársasági elnök általi kinevezésre történő kiválasztás történik meg, a kinevezés joga kizárólagosan a köztársasági elnököt illeti meg. A már kinevezéssel rendelkező bíró esetében az áthelyezésről kell döntenie, ezzel a jogkörrel az OBH elnöke rendelkezik.

3.) A Javaslatban külön fejezetet képez a megelőző fejezetekben szereplő intézmények járulékos kérdéseinek szabályozása, úgy mint a bírói kinevezés tartama, a bíró beosztása, áthelyezése és kirendelése. Ennek az az oka, hogy a korábbi szabályozás tapasztalataiból kiindulva értelemzavarónak bizonyult a bírói kinevezés, és az ahhoz kapcsolódó, más esetekben pedig attól függetlenül is alkalmazott munkáltatói intézkedések együttes megjelenítése (kinevezés és beosztás, áthelyezés és kirendelés elhatárolása).

4.) A bíró jogairól és kötelezettségeiről szóló fejezet tartalmazza azokat a szabályokat, amelyeket sem más jogszabály (a Munka Törvénykönyve), sem a Javaslat másik fejezete (javadalmazás) nem tartalmaz. A bíróra is irányadó és a Munka Törvénykönyvében foglalt szabályokat a Javaslat – a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) megoldását követve – a záró rendelkezések között tartalmazza, a javadalmazás pedig önálló fejezetet alkot.

5.) A bíró munkájának értékelése a teljesítmény méréséből és a munkavégzés minőségét biztosítani hivatott eljárásokból áll. A teljesítmény mérése általánosan alkalmazott, összehasonlítható adatokat eredményező eljárás, amire a bíróságok leterheltségének, illetve az egyes bírók munkaterhének vizsgálata és operatív eszközökkel történő befolyásolása érdekében alapvető szükség van. A tevékenységi kimutatás adatai a bírósági rendszeren belül nyilvánosak, és a bíró munkája értékelésének alapjául szolgálnak.

6.) A bíró szolgálati viszonyának szünetelése és megszűnése tárgyában a Javaslat a Bjt. szabályait veszi át. Lényeges eltérés a korábbiaktól, hogy az Alaptörvénnyel összefüggésben a felmentési okok között szereplő öregségi nyugdíjkorhatárra, mint felső korhatárra való hivatkozás a továbbiakban nem egységesen 70 év, hanem a bíró születési évének függvényében a külön törvényben meghatározott életkorra való rugalmas utalás.

7.) A Javaslat önálló fejezetben tartalmazza a munkáltatói jogkör gyakorlójára és egyes jogosítványaira vonatkozó szabályokat.

8.) A Javaslat VIII. Fejezete tartalmazza a bíró fegyelmi felelősségére vonatkozó szabályokat. A szóban forgó szabályokat az egyes törvényeknek a bíróságok hatékony működését és a bírósági eljárások gyorsítását szolgáló módosításáról szóló 2010. évi CLXXXIII. törvény építette be a Bjt.-be; 2011. március 1-jével léptek hatályba. Az azóta eltelt idő még nem szolgált olyan tapasztalatokkal, amelyek alapján a szabályok módosítása vált volna szükségessé, ezért a Javaslat érdemi változtatás nélkül átveszi a Bjt.-nek a bíró fegyelmi felelősségére vonatkozó szabályait.

9.) A bíró és a munkáltató kártérítési felelősségét a Javaslat a korábbi szabályozással megegyezően szabályozza.

10.) A bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet. A szolgálati jogvitában a szolgálati bíróság, a Javaslat által a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt szolgálati jogvitában pedig a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el.

11.) A személyi nyilvántartásról szóló XI. Fejezet meghatározza azoknak az adatoknak a körét, amelyek a bírói szolgálati viszony szempontjából jelentőséggel bírnak. Ezekben az adatokon kívül adatszerzés nem végezhető, ilyen adatot nem lehet nyilvántartani. A személyi nyilvántartás más nyilvántartási rendszerrel nem kapcsolható össze. A személyi nyilvántartást a bíró szolgálati viszonya megszűnését követően 50 évig kell őrizni.

12.) A Bjt. nem tartalmazta a Legfelsőbb Bíróság elnökének javadalmazására vonatkozó szabályokat, mert azok korábban – más közjogi méltóságokkal egyetemben – külön törvényben nyertek elhelyezést (a köztársasági elnök, a miniszterelnök, az Országgyűlés elnöke, az Alkotmánybíróság elnöke és a Legfelsőbb Bíróság elnöke tiszteletdíjáról és juttatásairól szóló 2000. évi XXXIX. törvény). A köztársasági elnök javadalmazására vonatkozó szabályok utóbb a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CX. törvényben kerültek elhelyezésre. Ennek a folyamatnak a részeként a Kúria elnökének javadalmazására vonatkozó szabályokat a Javaslat tartalmazza. További jelentős változás a korábbiakhoz képest, hogy a Legfelsőbb Bíróság elnökének javadalmazására vonatkozó szabályokat, amelyek (a volt elnök

kivételével) csupán a miniszterelnökre, azon keresztül pedig a köztársasági elnökre vonatkozó szabályokra való utalásra szorítkoztak, felváltották a Kúria elnökének javadalmazására vonatkozó sui generis szabályok.

A szabályozás tartalmilag megőrizte a miniszterelnökre, illetve a köztársasági elnökre vonatkozó szabályokhoz való kötöttséget, és ennek megfelelően a köztársasági elnök jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CX. törvény szabályait vette alapul. A javadalmazás szabályai magukban foglalják az illetményre, a juttatásokra, valamint a szabadságra vonatkozó szabályokat, de itt kerültek elhelyezésre a Kúria elnökének halála esetére a volt házastársnak, illetve az örökösnek járó juttatás szabályai is.

A Javaslat XII. Fejezete kiterjed a központi igazgatási vezetők javadalmazására is, amennyiben azok jogállására a Javaslat irányadó. Ettől eltérő esetben az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló törvényt kell alkalmazni.

A Bjt.-nek a bírák javadalmazására vonatkozó szabályaihoz képest a Javaslat lényeges változást nem tartalmaz. A bíró illetményre, külön juttatásra, egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre jogosult. A bíró illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A bíró alapilletményét a szolgálati ideje alapján kell megállapítani. A legalacsonyabb bírói alapilletményt évenként az állami költségvetésről szóló törvényben az Országgyűlés állapítja meg. A bíró minden 3 év szolgálati idő megszerzése után eggyel magasabb fizetési fokozatba lép.

13.) A vagyonyilatkozatra vonatkozó szabályozás a Bjt.-től eltérően önálló fejezetként a bírakra vonatkozó szabályok végére, az ülnökökre vonatkozó fejezet elé kerül. Ezzel megszűnik a vagyonyilatkozatra vonatkozó szabályoknak a kinevezési folyamatba történő zavaró közbeékelődése. Vagyonyilatkozatot nemcsak a kinevezési folyamat részeként, hanem később is rendszeresen kell tenni, ezért nem indokolt a szabályok olyan elhelyezése, ami ettől eltérő kötelezettségre enged következtetni. Mivel az ülnöknek csak az ítékezésben vannak a bíróval azonos jogai és kötelezettségei, az ülnök ennek megfelelően vagyonyilatkozatot nem tesz. Ezért a vagyonyilatkozatra vonatkozó szabályokat célszerűen az ülnökökre vonatkozó részt megelőzően tartalmazza a Javaslat.

14.) Az Alaptörvény 27. cikkének (2) bekezdése szerint „törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítékezésben.” Az Alaptörvény tehát fenntartja az ülnöki rendszert, amelynek az ülnök jogállására és javadalmazására vonatkozó szabályait a Javaslat a Záró rendelkezések előtti utolsó fejezetben tartalmazza.

15.) A Javaslat XV. Fejezete tartalmazza a záró rendelkezéseket. Itt találhatóak a más jogszabályok (a Munka Törvénykönyve, a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló törvény) megfelelően alkalmazandó szabályaira való utalások, a felhatalmazó, a hatályba léptető és hatályon kívül helyező, valamint az átmeneti rendelkezések, továbbá az Európai Unió jogának való megfelelést tartalmazó szakasz. A Javaslat az utolsó szakaszban meghatározza, hogy az Alaptörvény alapján mely részei minősülnek sarkalatosnak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

I. Fejezet

A bírói szolgálati viszony létrejötte

Az 1. §-hoz

A Javaslat alapelvi szinten rögzíti a bírói függetlenséget. A bíró függetlensége arra terjed ki, hogy ítélkező feladatainak ellátása során nem utasítható. A Javaslat számos további alapelvi súlyú követelményt fogalmaz meg a bíró ítélkező tevékenységével szemben, azonban ezek nem ehelyütt, hanem a bíró kötelezettségei között kerültek elhelyezésre.

A Javaslat alapelvként rögzíti azt is, hogy a bíró a bírósági szervezet tagja. A bíró függetlenségét kiegyensúlyozó elv, hogy a bíró ítélkező tevékenységét egy szervezet tagjaként folytatja. Ennek kiegyensúlyozó szerepe abban nyilvánul meg, hogy a bíró egy többszintű szervezeti rendszerben működik, a törvények által meghatározott esetekben a társasbíráskodás keretei között jár el, és a törvények által meghatározott döntésfelülvizsgálati rendszernek alávetve határoz. További alapelvi jelentőséggel bíró eleme a szabálynak, hogy a bíró szolgálatot teljesít, azaz az állam igazságszolgáltatási közfeladatát látja el, ítélkező tevékenységével közszolgáltatást nyújt.

A 2. §-hoz

A bírót az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg. A bíró mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában a kinevezési jogkör gyakorlója dönt.

Az ülnök mentelmi jogára vonatkozó új szabály a bíró mentelmi jogához képest szűkebb körben biztosít mentességet. Az új szabályozás tartalmilag megőrzi a korábbi szabályozás elemeit, azonban formailag nem szorítkozik csupán az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvényre való utalásra.

A 3. §-hoz

A bíró szolgálati viszonya kinevezéssel jön létre. A bírót a köztársasági elnök nevezi ki. A kinevezés eseteinek tételes felsorolásával a Javaslat egyértelművé teszi a kinevezés intézményével kapcsolatban, hogy az a bírói szolgálati viszonyt keletkeztető aktus, megszüntetve ezzel a korábbi törvény következtelen – és a szakmai szóhasználatba is átment – gyakorlatát, amelyben a szolgálati viszony keletkezésére utaló kinevezés, valamint a szolgálati viszony ellátásával kapcsolatos egyes munkáltatói intézkedések elnevezései keveredtek.

A 4. §-hoz

A bírói kinevezés feltételei közül lényeges változás az Alaptörvény nyomán az alsó korhatár bevezetése, amelyet az Alaptörvény 30 évben határozott meg. Az ügyészek jogállását szabályozó törvényjavaslat alügyészként nevezi a korábban ügyészségi titkárként nevezett ügyészségi alkalmazottakat. A Javaslat a bírói kinevezést megelőző szakmai gyakorlattal kapcsolatos rendelkezések körében átveszi ezt az elnevezést, és átmeneti rendelkezést tartalmaz arról, hogy alügyészen a 2012. január 1-jét megelőzően ügyészségi titkárként ügyészségi szolgálati viszonyban álló személyt kell érteni.

Az 5. §-hoz

A szakasz a katonai bírókra vonatkozó többletfeltételeket, és a szabadalmi ügyekben eljáró bírók képzése tekintetében adható menteségeket tartalmazza.

A 6. §-hoz

Pályaalkalmassági vizsgálat elvégzésére a korábbiakkal megegyező esetekben kerül sor, és az új törvény megalkotását megelőző időszak tapasztalatai alapján a pályaalkalmassági vizsgálat rendeleti szintű szabályainak módosítása sem vált szükségessé.

II. Fejezet

A bírói pályázati eljárás

A 7–8. §-hoz

A bírói álláshelyre – főszabályként – pályázatot kell kiírni. A Javaslát egy helyen, összegyűjtve tartalmazza azokat az eseteket, amikor a bírói álláshely betöltésére nem pályázat útján kerül sor.

A 9–10. §-hoz

A pályázat kiírására az OBH elnöke jogosult. A bíróság elnöke értesíti az OBH elnökét az álláshely megüresedéséről. Az OBH elnöke a központosított létszámgazdálkodási hatásköre keretében tájékoztatja a bíróság elnökét, hogy a megüresedő bírói álláshely betöltésére, elvonására, vagy átcsoportosítására kerül sor. Az OBH elnöke – a döntéshez szükséges adatok későbbi rendelkezésre állása esetén – úgy is dönthet, hogy a fenti határozat meghozatalát legfeljebb egy évvel elhalasztja.

A pályázat kiírása esetén a felhívásnak tartalmaznia kell a bírói kinevezéshez szükséges valamennyi feltételt, beleértve azt is, ha a pályázat ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelhető, azaz „mozgó” bírói álláshely betöltésére szól.

A 11–13. §-hoz

A Javaslát – eltérően a korábbi szabályozástól – a törvényszéknél alacsonyabb bíróságok esetében is a bíróság elnökénél rendeli benyújtani a pályázatot. Ennek a pályázati pontrendszert is érintő megoldásnak az az indoka, hogy az alsóbb fokú bíróság elnökének formálisan is lehetőséget biztosítson a kiválasztási eljárás eredményének befolyásolására.

Mivel az alsóbb fokú bíróság elnökének a pályázatot rövid határidőn belül továbbítania kell a törvényszék elnökéhez, a pályázót célszerű rövid úton értesíteni a meghallgatásról. Változás a korábbiakhoz képest, hogy a pályázónak már a pályázat benyújtásakor rendelkeznie kell pozitív pályaalkalmassági vizsgálati eredménnyel.

A pályázat elutasítására csak a munkáltatói jogkör gyakorlója jogosult.

A 14–16. §-hoz

A Javaslát meghatározza, hogy mely bíróságok bírói tanácsai hallgatják meg a pályázókat. Bírói tanács törvényszéki, ítélőtáblai és kúriai szinten működik. A rangsor kialakítása során figyelembe vehető szempontok köre bővült a jogi szakvizsga letételét követő gyakorlati vagy

szolgálati idő tartamával és a betöltendő álláshely szerinti bíróság elnöke általi meghallgatás eredményével.

A bírói tanács a rangsor kialakítása során a pontszámok alapján kialakult sorrendtől nem térhet el. A törvényszék és az ítélőtábla elnöke nem bírálja el a pályázatot, csak – a pályázati rangsorral való egyetértése esetén – továbbítja azt a pályázatot elbíráló OBH elnöknek. A bírói tanáccsal szemben a törvényszék és az ítélőtábla elnöke rendelkezik azzal a többletjogosítvánnyal, hogy a pályázati rangsortól eltérő javaslatot tegyen a pályázat elbírálója felé.

A 17–19. §-hoz

A pályázat elbírálója az OBH elnöke vagy – a Kúriára kiírt pályázat esetén – a Kúria elnöke.

A pályázat elbírálója – a javaslattal való egyetértése esetén – a pályázatot a köztársasági elnökhöz való felterjesztéssel vagy a bíró áthelyezésével elbírálja. A javaslattól való eltérés esetén a pályázat elbírálója döntését részletesen megindokolja az OBH felé. Annak érdekében, hogy az álláshely betöltését ez ne késleltesse, az indokolási kötelezettség utólagos, és a felterjesztést, a kinevezést, illetve az áthelyezést nem befolyásolja. Az OBH évente közzéteszi az OBH elnökének foglalkoztatáspolitikájával kapcsolatos tapasztalatait. Visszaélészerű joggyakorlás esetén kezdeményezheti a tisztségtől való megfosztását is.

A kúriai pályázatok tekintetében a Javaslát nem ismétli meg az OBH elnökére vonatkozó szabályokat, hanem csak az eltéréseket rögzíti.

A 20–21. §-hoz

A Javaslát a meglévő szabályozást hozzáigazítja a pályázat elbírálójának személyéhez, és rendelkezik a pályázók értesítéséről és az értesítés tartalmáról.

A 22. §-hoz

A Javaslát elvégzi az esküszöveg Alaptörvénnyel összefüggő korrekcióját. Az eskü továbbra is jelentős állomása a bíróvá válás folyamatának. Az eskütétellel a bíró a bírói hivatás gyakorlásának alapértékeit vállalja fel. Az eskü elmaradása – az említett alapvető jelentőségénél fogva – felmentési ok.

III. Fejezet

A bírói kinevezés tartama, a bíró beosztása, áthelyezése és kirendelése

A 23. §-hoz

A Javaslát fenntartja a határozott idejű első bírói kinevezés és azt követően a határozatlan idejű bírói kinevezés intézményét. Egyes esetekben nem indokolt a határozott idejű kinevezés alkalmazása; ezeket az eseteket mint kivételeket a Javaslát egy helyen szabályozza.

A 24–25. §-hoz

A Javaslát szabályozza a határozott időre kinevezett bíró határozatlan időre történő kinevezésének – ami ismét egy a köztársasági elnök általi kinevezés – eljárási rendjét. A határozatlan idejű kinevezéshez szükséges a bíró vizsgálata; a teljesítmény-értékelés alapján kerülhet sor a határozatlan idejű kinevezésre. Ha a teljesítmény értékelése alapjául szolgáló időszak

nem elegendő hosszúságú, vagy ha a bíró utólagos vizsgálatának lefolytatása indokolt, ismét határozott idejű kinevezést kap.

A 26. §-hoz

Az operatív központi igazgatási hatáskörök hangsúlyosabbá válásával a Javaslat az első kinevezés esetére az OBH elnökét jogosítja fel a bíró beosztására. Ez a jog a későbbiekben a munkáltatói jogok gyakorlóját illeti meg.

A 27–29. §-hoz

A bírák szakmai tapasztalatainak az ítélkező tevékenységen kívüli hasznosítása érdekében a Javaslat fenntartja az OBH-ba, a Kúriára, illetve az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott bíró intézményét.

A tartós külszolgálatot ellátó bíró megtartja bírói tisztségét. Ettől eltérően a nemzetközi szervezetnél vagy az Európai Unió valamely szervénél betöltendő álláshelyre pályázó bíró bírói szolgálati viszonyát a pályázat elnyerése esetén meg kell szüntetni, és a bírót ennek érdekében fel kell menteni akkor is, ha a létesítendő jogviszony ítélkező tevékenységgel jár vagy az igazságszolgáltatással egyébként összefügg.

A 30. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróság nem alkot önálló bírósági szervezetet, azaz jogorvoslati fóruma nem kifejezetten és kizárólag közigazgatási és munkaügyi ügyekben jár el, a felsőbb bíróságokon a közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírákat ki kell jelölni.

A büntetőeljárásról szóló törvény tételes rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy mely ügyekben járnak el kijelölt bírák.

A jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének elmulasztása miatti eljárásban eljáró kúriai bírákat azért kell kijelölni, mert ezzel válik egyértelművé, hogy a közigazgatási és munkaügyi kollégium tagjai.

A 31–34. §-hoz

A Javaslat – célszerűségi megfontolásból – a törvényszék elnökének hatáskörében tartja a törvényszék illetékességi területén belüli kirendelés eseteit, azonban a hatékony központi igazgatás jegyében, az OBH elnökének hatáskörébe kerültek a kirendelés további esetei. A kirendelésre sor kerülhet a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében is, azonban a Javaslatban elsősorban a bíróságok közötti ügyteher kiegyenlítésének eszközeként jelenik meg. A kirendelés – szemben az áthelyezéssel – a munkáltató átmeneti jellegű intézkedése, míg az áthelyezés a felek háromoldalú, végleges joghatással járó megállapodása.

IV. Fejezet A bírói jogai és kötelezettségei

A 35–38. §-hoz

A bíró jogairól és kötelezettségeiről szóló szakaszok tartalmazzák azokat a szabályokat, amelyeket sem más jogszabály (a Munka Törvénykönyve), sem a Javaslat másik fejezete (javadalmazás) nem tartalmaz. A bíró jogai közül itt rögzíti a Javaslat azokat, amelyek a hatékony munkavégzés feltételeinek biztosítására vonatkoznak.

A bíró kötelezettségei részint alapvető jellegűek (részrehajlástól mentes, tisztességes és pártatlan eljárás), részint az eredményes és a szervezeti célokat is előmozdító munkavégzéssel kapcsolatosak, részint pedig személyi jellegűek.

A 39–42. §-hoz

Az összeférhetetlenség szabályai alapvetően nem változtak a korábbi szabályozáshoz képest, tehát a politikai elköteleződéstől való mentesség kötelezettségét, meghatározott köztisztviségek ellátásának tilalmát, a gazdasági életben való aktív és felelős közreműködés kizártságát, illetve egyes kereső foglalkozások mentességét, valamint az együttalkalmazás általános tilalmát tartalmazzák. Ez utóbbi alól kivételesen továbbra is adható felmentés, azonban a Javaslat az átmeneti rendelkezések között előírja a korábban e címen adott felmentések felülvizsgálatának kötelezettségét az OBH elnöke számára.

A 43–46. §-hoz

A bírák nyilatkozattételével, képzésével és az elektronikus aláírás használatával kapcsolatos szabályokat a Javaslat tartalmilag nem változtatta meg a korábbi szabályozáshoz képest.

A 47–52. §-hoz

Az egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2011. évi CV. törvény kiegészítette a Bjt.-t, és a bírák tekintetében is lehetővé tette, hogy a korábbi munkahelyére visszatérő szülő a gyermek hároméves koráig, a gyermekgondozási ellátás igénybevétele, illetve a fizetés nélküli szabadság után egyoldalú döntése alapján választhassa a részmunkaidős foglalkoztatást. A bíró munkaidejére vonatkozó szabályokat és a Bjt. ezen új rendelkezéseit a Javaslat tartalmi változtatás nélkül veszi át.

A más jogállási törvényekben alkalmazott megoldást követve a Javaslat új rendelkezést tartalmaz arról, hogy fizetés nélküli szabadságot kell biztosítani a külszolgálat időtartamára a bírónak, ha házastársa külszolgálatot teljesít. A fizetés nélküli szabadság további eseteit a Javaslat a Munka Törvénykönyvére való utalással oldja meg, mivel azonban a Munka Törvénykönyve a fizetés nélküli szabadságnak ezt az esetét nem szabályozza, indokolttá vált egy speciálisan erre az esetre szóló rendelkezés beiktatása a bíró munkaidejére vonatkozó szabályok közé. További új elemként a Javaslat meghatározza a készenlét és az ügyelet fogalmát.

Az 53–54. §-hoz

A Javaslat továbbra is fenntartja azt a bevált gyakorlatot, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök engedélye alapján a bíró a munkáját csak a tárgyalási napjain végezze a bíróságon.

Az 55–56. §-hoz

A bíró szabadságára és a Bíróságok Napjára vonatkozó szabályokat a Javaslat változtatás nélkül átveszi a Bjt.-ből.

Az 57–64. §-hoz

Mivel a Javaslat a III. Fejezetében általánosságban foglalkozik a beosztással és a bíró foglalkoztatásához kötődő más intézményekkel, az OBH-ba, a Kúriára, illetve a minisztériumba beosztott bíró jogállására vonatkozó rendelkezések nem a III. Fejezetben, hanem a bíró jogai és kötelezettségei között nyertek elhelyezést. Az egyes alcímek gyakorlatilag a beosztott bíróra vonatkozó sajátos szabályokat gyűjtik össze az adott fejezet mint tematikai egység tekintetében, és ezt az elrendezést, illetve szabályozási logikát a Javaslat végig következetesen alkalmazza.

A beosztott bírók a Javaslatban meghatározott célból, a beosztás szerinti szervezet működésének megfelelő jellegű munkát végeznek, azaz igazgatási, jogszabály-előkészítési, jogegységi, illetve joggyakorlat-elemzési feladatokat látnak el. Bírói tisztségüket megtartják, de nem ítélik meg. Bírói szolgálati viszonyuk fennáll, tekintet nélkül a munkavégzés, illetve a feladatkör jellegére, illetve a munkáltatói jogkört gyakorló személyére. A beosztott bírót a beosztás megszűnését követően tényleges bírói álláshelyre kell beosztani.

V. Fejezet**A bíró munkájának értékelése és az alkalmatlansági eljárások***A 65–70. §-hoz*

A határozott időre kinevezett bíró értékelését a határozatlan idejű kinevezést megelőzően el kell végezni. Az elvégzendő vizsgálatok gyakoriságát nem befolyásolja, hogy a bíró határozott vagy határozatlan idejű kinevezéssel rendelkezik.

A határozatlan időre kinevezett bíró teljesítményének értékelését a Javaslat által meghatározott időközönként kell elvégezni (rendszeres értékelés), de szükség esetén, illetve a bíró kérelmére soron kívüli értékelést is kell készíteni. A vizsgálatot mind a bíróság elnöke, mind a vizsgálandó bíró munkájára szakmai rálátással bíró felettes kollégiumi vezető kezdeményezheti, elrendelni azonban a törvényszék, az ítéltábla, illetve a Kúria elnöke jogosult.

A 71–78. §-hoz

A vizsgálat lefolytatásáért a beosztási hely és a szakterület szerint illetékes kollégiumvezető felelős. A bírót a munkáltatói jogkör gyakorlója értékeli. A bíró beosztási helye és szakterülete szerint illetékes kollégiumvezető vagy az általa kijelölt bíró a vizsgálat kezdeményezőjének, továbbá járásbírói bíró esetén az ítéltábla, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjének előzetesen megküldi a vizsgálati jelentést és az értékelés tervezetét.

A vizsgálati jelentést és az értékelés tervezetét a vizsgálat kezdeményezőjének értelemszerűen meg kell küldeni. Járásbírói bíró esetén az ítéltábla, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetőjének bevonására annak érdekében kerül sor, hogy a bíró értékelésében egy a bíró másodfokú bíróságként eljáró bírói fórumtól független, külső résztvevő is eljárjon. A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium vezetője csak esetlegesen találkozhat az értékelt bíró határozatai elleni jogorvoslatokkal (ha

történetesen az értékelt bíró másodfokaként eljáró törvényszék közigazgatási ügyekben eljáró bírója), azonban jellemzően erre nem kerül sor, így külső szemlélőként vesz részt a bíró értékelésében. A regionális kollégium vezetője egyúttal az adott régió közigazgatási és munkaügyi szakmai fórumának vezetője is, ezért más megfontolásból is célszerű becsatornázni hozzá a bírák értékelését.

A 79–80. §-hoz

Az értékelés eredménye ellen a bíró vagy a bíró beosztása szerint illetékes fellebbviteli (felülvizsgálati ügyekben eljáró) bíróság kollégiumvezetője, illetve a járásbírói bírósági bíró esetén az ítéletábró, közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, valamint a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyeket tárgyaló bíró esetén a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető jogorvoslatért a szolgálati bírósághoz fordulhat, amely kétfokú eljárásban bírálja el a jogorvoslatot.

A 81–87. §-hoz

Alkalmatlan minősítés esetén a bíróság elnöke felszólítja a bírót a lemondásra. Ha a bíró ennek nem tesz eleget, a szolgálati bíróság lefolytatja a szakmai alkalmatlansági eljárást. Alkalmatlanná nyilvánítás esetén a szolgálati bíróság határozatot hoz a felmentési ok fennállásáról. Az alkalmatlanságot kimondó határozat jogerőre emelkedését követően a szolgálati bíróság haladéktalanul megküldi a határozatot az OBH elnökének a bíró felmentése iránti intézkedések megtétele érdekében. A bírót ebben az esetben is a köztársasági elnök menti fel.

A fentiekől eltérő intézmény az egészségügyi alkalmatlansági eljárás, amelyben a szakmai alkalmatlansági eljárás modelljét az egészségügyi vizsgálat eredménye alapján kell alkalmazni. Az egészségügyi alkalmatlanság megállapítása esetén a bíró a szolgálati viszonya tartamának függvényében illetményének meghatározott számú többszörösére jogosult (kvázi végkielégítés).

VI. Fejezet

A bíró szolgálati viszonyának szünetelése és megszűnése

A 88. §-hoz

A bírói függetlenség egyik garanciájaként már említett eset, jelesül a választott politikai tisztségviselői minőségnek a bírói tisztséggel való összeférhetetlensége szükségessé teszi, hogy a bíró a szolgálati viszonyából fakadó jogait és kötelezettségeit ne gyakorolhassa, ha országgyűlési, európai parlamenti, helyi önkormányzati képviselői vagy polgármester választáson jelöltként indul. A választás esetlegessége miatt nem célszerű a bírói tisztséget önmagában a jelöltségre tekintettel megszüntetni, elegendő a bírói szolgálati viszony szünetelése, megválasztása esetén azonban a bíró szolgálati viszonyát meg kell szüntetni.

A 89–90. §-hoz

A bíró szolgálati viszonya halálával vagy felmentésével szűnik meg, illetve akkor, ha a bíró a határozatlan időre történő bírói kinevezését nem kérte, vagy a vizsgálat eredményeként a kinevezésre nem alkalmas.

Míg más típusú szolgálati viszonyok esetében a felmentés a szolgálati viszony megszűnésének csak egyik esete, addig a bírói szolgálati viszony esetében a felmentés a szolgálati viszonyt megszüntető általános intézkedés; az ehhez vezető okokat sorolja fel a Javaslat a felmentés eseteinél. Ennek az az oka, hogy a bírót – a kinevezéssel egyezően – kizárólag a köztársasági elnök

mentheti fel, ami mint formális közjogi aktus elkülönül a szolgálati viszony megszűnéséhez vezető tényleges októl, annak természetétől és jogi jellegétől. A felmentési okok köre a korábbiakkal megegyezik, lényeges változást csak az öregségi nyugdíjkorhatárra, mint felső korhatárra való rugalmas hivatkozás jelent, amennyiben az nem egységesen 70 év, hanem a bíró születési évének függvényében a külön törvényben meghatározott életkor.

A 91. §-hoz

A bíró – kérelmére – felmenthető, ha rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra válik jogosulttá. A rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjra való jogosultság esetére a Javaslat egyértelművé teszi, hogy a mérlegelési jog nem a munkáltató jogkör gyakorlóját illeti meg, hanem a bírót, aki kérelmezheti felmentését. A munkáltatói jogkör gyakorlója egészségügyi alkalmatlansági eljárást kezdeményezhet.

A 92. §-hoz

A bírói szolgálati viszony jogellenesen egyoldalú megszüntetése lényegében azt az esetet jelöli, amikor a bíró végérvényesen megtagadja a szolgálatteljesítést, és a továbbiakban munkavégzési kötelezettségének nem tesz eleget.

A 93–94. §-hoz

Az ítékezés időszerűségének biztosítása, a munkaerővel való gazdálkodás és a nyugdíjba vonulás miatt megüresedő állás betöltésének tervezhetősége érdekében a Javaslat a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés időtartamára nézve határozott rendelkezést tartalmaz, amitől a 6 hónapos felmentési idő esetében, és csak lefelé lehet eltérni.

A bírói tisztséggel járó, az ítékezésen kívüli számos feladat és jogkör indokolja annak külön rögzítését, hogy mely feladatok ellátását és jogok gyakorlását zárja ki a munkavégzés alóli mentesítés.

A 95–97. §-hoz

A nevezett szakaszok a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez kapcsolódó további szabályokat tartalmaznak, amelyeket a Javaslat tartalmi változtatás nélkül vesz át a Bjt.-ből.

A katonai bírói tisztség olyan speciális minőség, hogy mind keletkezésekor, mind megszűnésekor a hivatásos szolgálati viszonyhoz kapcsolódik. A katonai bírói tisztség megszűnésekor a katonai bíró bírói szolgálati viszonya megszűnik, és a volt katonai bírót – kérelmére – pályázat nélkül bírónak kell kinevezni [8. § (1) bekezdés].

A 98. §-hoz

A bíró szolgálati viszonyának megszűnését a felmentés állapítja meg. Mivel a bírót a köztársasági elnök menti fel, a hivatkozott rendelkezésből következően a köztársasági elnök határozatának közzétételét megelőzően a bírói szolgálati viszony megszűnéséhez fűződő jogkövetkezmények nem állnak be.

VII. Fejezet A munkáltatói jogkör

A 99–100. §-hoz

Annak ellenére, hogy a Javaslat jogállási tárgyú szabályokat tartalmaz, egyes rendelkezéseiből, így a munkáltatói jogkörre vonatkozó rendelkezésekből is körvonalazódik a bírósági szervezet felépítése. Az OBH elnökének központi igazgatási vezetői feladatai között szerepelnek bizonyos vezetői kinevezések, amelyeket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényjavaslat részletez. A Kúria bírái fölött a munkáltatói jogokat a Kúria elnöke gyakorolja. Az ítélőtábla szervezeti önállóságát mutatja, hogy bírái fölött a munkáltatói jogokat az ítélőtábla elnöke gyakorolja. A törvényszék elnöke gyakorolja a munkáltatói jogokat a törvényszék, a járásbíróság, továbbá a közigazgatási és munkaügyi bíróság bírái fölött. A két utóbbi tehát a törvényszék alárendeltségében, a közigazgatási és munkaügyi bíróság önállóan, de a rendes bírósági rendszerbe tagozódva működik. A törvényszék területén lévő bíróságok közötti kirendelés a törvényszék elnökének hatáskörébe tartozik. A Javaslat célszerűségi megfontolásból lehetővé teszi a munkáltatói jogok delegálását az alsóbb bíróságok elnökeire, de kizárólag a törvényszék elnöke tekintetében.

VIII. Fejezet A bíró fegyelmi felelőssége

A 101–104. §-hoz

A bírák fegyelmi és az ezzel összefüggő kártérítési ügyeiben, továbbá a bíró munkájának szakmai értékeléséből és vezetői munkájának értékeléséből eredő jogvitákban első- és másodfokú szolgálati bíróság jár el. A szolgálati bíróság működésének alapvető szabályainál többféle összefüggésben is meg kell nevezni bíróságokat; a Javaslat ehelyütt is igazodik az Alaptörvény és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényjavaslat által alkalmazott elnevezésekhez.

Az Alaptörvény és a Javaslat maga is számos új elnevezést vezet be a bíróságokat illetően. A Kúria mellett új elnevezés a törvényszék és a járásbíróság, de megemlíthető a közigazgatási és munkaügyi bíróság is. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényjavaslat alapján sor fog kerülni a bíróságok elnevezéséről és illetékességi területéről szóló törvény átfogó módosítására is. Ez utóbbi nem sarkalatos törvény. A fentiek miatt célszerű mind a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényjavaslatban, mind a Javaslatban kerülni az egyes bíróságok név szerint való megemlítését. Ennek jegyében a Javaslat a Fővárosi Ítélőtábla helyett a „Budapest területén működő ítélőtábla” fordulatot használja, és más helyeken is kiváltja az egyes bíróságok megnevezését (Pesti Központi Kerületi Bíróság helyett kiemelt járásbíróságot, Budakörnyéki Bíróság helyett pedig olyan járásbíróságot említve, amelynek székhelye nem az illetékességi területén helyezkedik el).

A 105–118. §-hoz

Fegyelmi vétségnek minősül, ha a bíró vétkezen a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségeit megszegi, vagy az életmódjával, magatartásával a bírói hivatás tekintélyét sérti vagy veszélyezteti. A fegyelmi eljárás kezdeményezésére a munkáltatói (bírósági vezető esetén a kinevezési) jogkör gyakorlója jogosult. Ha fegyelmi eljárás alá vont bíróval szemben büntetőeljárás van folyamatban, a fegyelmi eljárást fel kell függeszteni. Ettől függetlenül az elsőfokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót tisztségéből külön is felfüggeszti, ha a bírót előzetes letartóztatásba vagy

házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el, illetve, ha a szolgálati helyén való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná. A Javaslattal nem változtat a 3 hónapos szubjektív, és a 3, illetve 1 éves objektív elévülési határidőkön sem.

A szolgálati bíróság első- és másodfokon is háromfős kijelölt tanácsokban jár el. A fegyelmi eljárás előkészítését vizsgálóbiztos végzi. Új szabálya a Javaslattal, hogy vizsgálóbiztosként nem járhat el az érintett bíró beosztásának megfelelő szintnél alacsonyabb szintű bíróság bírójaként. A Javaslattal a korábbiakkal azonosan rendezik az összeférhetetlenség és a kizárás, valamint az eljáró tanács, illetve bíróság kijelölésének eseteit.

Eltérés a korábbi szabálytól, hogy a teljes illetményt nem a bírói tisztségből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozat kézbesítésétől, hanem már annak meghozatalától vissza kell tartani a határozat jogerőre emelkedéséig.

A 119–130. §-hoz

A vizsgálóbiztos jelentését megalapozó és a szolgálati bíróság eljárása is a szabad bizonyítás elvén nyugszik. A szolgálati bíróságot a más hatóság vagy bíróság által megállapított tényállás nem köti, azonban – a polgári peres eljárás mintájára – a szolgálati bíróság tanácsa nem állapíthatja meg, hogy az eljárás alá vont bíró nem követte el a terhére rótt cselekményt.

A szolgálati bíróság határozatával a fegyelmi eljárás alá vont bírót felmenti, vétkesnek mondja ki és fegyelmi büntetést szab ki, vagy a bíróval szemben indult eljárást megszünteti. A fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések: feddés, megrovás, egy fizetési fokozattal való visszavetés, vezetői tisztségből való felmentés, bírói tisztségből való felmentés indítványozása.

A szolgálati bíróság hatásköre és a fegyelmi eljárás hatálya a bíró szolgálati viszonyára terjed ki, tehát a fegyelmi eljárást meg kell szüntetni az eljárás alá vont halála esetén, ha fegyelmi eljárás kezdeményezését kizáró ok merült fel, illetve ha a bíró szolgálati viszonya időközben megszűnt. (Utóbbi esetben a szolgálati bíróság tanácsa a fegyelmi vétség elkövetését megállapíthatja, de a határozat fegyelmi büntetést nem tartalmazhat.)

A fegyelmi vétséget elkövető bíróval szemben kiszabható fegyelmi büntetések közül csak az egyik a vezetői tisztségből való felmentés, így az a szabály, miszerint a fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bíró magasabb bírói beosztásba nem kerülhet, illetve vezetővé nem nevezhető ki, nem vezethet olyan értelmezéshez, ami szerint fegyelmi büntetés kiszabása esetén a vezető beosztású bírót automatikusan fel kell menteni a vezetői tisztségből.

A fegyelmi büntetés hatálya alatt a bírót – a fegyelmi büntetés súlyától függő ideig – nem lehet magasabb fizetési fokozatba sorolni. A bíró felmentésének esetét leszámítva azonban a bíró szolgálati ideje a fegyelmi büntetés hatálya alatt is telik. Ezért a fegyelmi büntetéshez fűződő jogkövetkezmények alóli mentesülést vagy mentesítést követően a bírót a soron következő – ha a fegyelmi büntetés egy fizetési fokozattal való visszavetés volt, akkor ennek figyelembe vételével – magasabb fizetési fokozatba kell előresorolni. Az előresoroláshoz szükséges időt a törvény határozza meg (3 év), a kezdő időpontot pedig a szünetelési idő figyelmen kívül hagyásával, az eredeti időponttól számítva kell megállapítani, tehát úgy, mintha fegyelmi büntetés kiszabására nem került volna sor.

IX. Fejezet

A kártérítési felelősség

A 131–134. §-hoz

A bíró és a munkáltató kártérítési felelősségét a Javaslat a hatályos szabályozással megegyezően szabályozza.

Az ítélező munka sajátos jellege és körülményei továbbra is indokolják azon szabály fenntartását, miszerint a bíró a szolgálati viszonyából eredő kötelezettsége szándékos vagy súlyosan gondatlan megszegésével okozott kárért tartozik a munkáltatónak anyagi felelősséggel. A bíró felelősségét, a kár bekövetkeztét a munkáltatónak kell bizonyítania, az anyagi felelősség mértékét a vétkesség fokától függően kell meghatározni. A visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettség alapján átvett és az állandó őrizetében vagy a bíró által kizárólagosan használt dolgokban bekövetkezett kárért a bíró a vétkességére tekintet nélkül felel. A Javaslat egyben meghatározza a felelősség alóli mentesülés eseteit is.

A fegyelmi eljárásra vonatkozó rendelkezésekkel összhangban a Javaslat kimondja, hogy a fegyelmi vétség elkövetésével összefüggésben okozott kárért való felelősséget a fegyelmi eljárás keretében, a szolgálati bíróság bírálja el. Egyéb kártérítési ügyekben a munkáltató hoz határozatot, amely ellen a Javaslat bírói utat biztosít, ebben az esetben azonban a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el.

A 135–141. §-hoz

A munkáltató kártérítési felelőssége körében a Javaslat főszabályként megállapítja a munkáltató vétkesség nélküli (objektív) felelősségét, a kimentés eseteit és a bizonyítás sajátos szabályait.

A kártérítési felelősség a munkáltatót a bíró által a munkahelyére bevitt tárgyaiban bekövetkezett károkért is terheli. Megtilthatja azonban bizonyos tárgyak bevitelét, vagy előírhatja azok meghatározott helyen való elhelyezését. Ha a bíró e korlátozó előírásokat megszegi, a kárért a munkáltató csak szándékos magatartás esetén felel.

A Javaslat részletezi a kár különböző fajtáit (elmaradt jövedelem, dologi kár, nem vagyoni kár, indokolt költségek), meghatározza a kár kiszámítására vonatkozó szabályokat, a szükséges feltételek megléte esetén lehetőséget ad kártérítési járadék és általános kártérítés megállapítására.

Új elem a kártérítési szabályok között, hogy a kártérítés kiszámításánál a kár összegéből nem kell levonni azt az összeget, amelyet a bíró rokkantsága esetén, rendkívüli erőmégfeszítéssel ért el.

A 142–144. §-hoz

A bíró kártérítési igényének az elismeréséről vagy elutasításáról – az elévülésre vonatkozó sajátos szabályokat is figyelembe véve – a munkáltató dönt, a döntés ellen a Javaslat szerint a bíró ugyancsak a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat.

X. Fejezet

A bírói szolgálati viszonyból eredő jogvita

A 145–146. §-hoz

A bíró a szolgálati viszonyából eredő igénye érvényesítése érdekében szolgálati jogvitát kezdeményezhet. A munkáltatói jogkör gyakorlójának a mérlegelési jogkörében hozott döntése ellen jogvita csak abban az esetben kezdeményezhető, ha a munkáltató a döntésének a kialakítására irányadó jogszabályokat megsértette.

A szolgálati jogvitában a szolgálati bíróság, a Javaslat által a szolgálati bíróság hatáskörébe nem utalt szolgálati jogvitában pedig a közigazgatási és munkaügyi bíróság jár el.

XI. Fejezet

A személyi nyilvántartás

A 147–149. §-hoz

A személyi nyilvántartás a kinevezéshez szükséges iratokat, a bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítványt, a bíró önéletrajzát, fényképét, az esküokmányt, a személyi adatlapot, a bírói kinevezéséről, beosztásáról, elektronikus aláírási jogosultságáról és a vezetői kinevezéséről szóló okiratokat, a bíró értékeléséről szóló iratot, a szervezett kötelező képzésekre és a fakultatív képzésekre vonatkozó adatokat, valamint az azokon való részvételt igazoló okiratokat, az elismerésekről és kitüntetésekről szóló okiratokat, valamint a hatályos fegyelmi büntetésről és a kártérítésről szóló határozatot tartalmazza. Ezeken az adatokon kívül adatszerzés nem végezhető, ilyen adatot nem lehet nyilvántartani. A bíró a nyilvántartott adatokban bekövetkezett változásokat köteles haladéktalanul bejelenteni.

A bírák központi személyi nyilvántartásának feladatait az OBH látja el. A személyi nyilvántartás más nyilvántartási rendszerrel nem kapcsolható össze. A személyi nyilvántartást a bíró szolgálati viszonya megszűnését követően 50 évig kell őrizni.

XII. Fejezet

A bírák javadalmazása

A 150–160. §-hoz

A Kúria elnökére vonatkozó szabályokat nem az egyes elemeknél elszórtan, hanem a tisztséghez kötötten, egy helyen tartalmazza a Javaslat. Ennek az az oka, hogy a Kúria elnökét megillető illetmény számítási módja, illetve az őt megillető juttatások nem feleltethetők meg a bírókra vonatkozó általános szabályoknak.

A Kúria elnökének illetményét a más közzogi méltóságokkal való egyezőség céljából nem a bírói alapilletmény, hanem a köztisztviselői illetményalap szorzataként határozza meg a Javaslat. A Kúria elnöke elnöki rezidencia, személyi és hivatali célú személygépkocsi használatára, térítésmentes rádiótelefon- és internethasználatra, valamint szintén térítésmentes egészségügyi ellátás igénybe vételére jogosult. A Kúria elnöke hivatalos külföldi kiküldetése idején kíséretre és ellátmányként költségtérítésre jogosult. A Kúria elnöke – hivatalos és magánprogramokra is kiterjedően – személyi védelemre jogosult. A Kúria elnöke jogosult a Kormány központi üdülőjének használatára.

A Kúria elnökének halála esetén özvegyét vagy örökösét a Kúria elnöke hathavi tiszteletdíjának megfelelő összegű juttatás illeti meg.

A Kúria elnökének egyes juttatások (illetmény, gépkocsi-használat, titkárság) az elnöki tisztség megszűnése után is járnak, azonban ezek részben feltételhez kötöttek, részben különböző korlátozások alá esnek.

A 161–162. §-hoz

A Kúria elnökhelyettesére vonatkozó szabályok korábban elszórtan, a bírákra vonatkozó szabályozás megfelelő helyein szerepeltek a Bjt.-ben. A szabályozási szükségletet kielégítette a szabályozásnak ez a módja, azonban a Kúria elnökére vonatkozó szabályok formailag egységes megjelenítése indokoltá tette a Kúria elnökhelyettesére vonatkozó szabályok hasonlóan önálló szerkezeti egységbe való összegyűjtését.

A 163–165. §-hoz

Az OBH elnöke új elemként jelenik meg a Javaslatban. Mivel az OBH elnöke bíró, a reá vonatkozó szabályok szerkesztésére és elhelyezésére a Kúria elnökhelyettesénél alkalmazott szabályozási elvek voltak irányadóak.

Mivel az OBH elnökét az Országgyűlés 9 évre választja, azonban az Alaptörvényben a Kúria elnökének biztosított, a felső korhatár alóli kivétel rá nem irányadó, ezért előfordulhat, hogy az OBH elnökének bírói tisztsége megszűnik, miközben OBH elnöki tisztsége megmarad. A Javaslat erre az esetre külön szabállyal rendezi a javadalmazás kérdését. Mivel az OBH elnökének bírói szolgálati viszonya ebben az esetben megszűnik, az utaló szabály folytán alkalmazandó státustörvény pedig állami vezetői jogállást nem biztosít számára, illetményét a továbbiakban tiszteletdíjnak nevezi a Javaslat; egyebekben kiegészítő szabályként a bírák jogállására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni, mert korábbi bírói szolgálati viszonyával ez biztosítja az összhangot.

A 166–168. §-hoz

Az OBH elnökhelyettesét megillető illetményre és juttatásokra vonatkozó szabályokat szintén önálló cím alatt tartalmazza a Javaslat. Mivel az OBH elnökhelyettese eleve lehet bíró is (például az általános helyettes), és nem bíró is (például informatikai, gazdasági, személyügyi stb. helyettes), a Javaslat mindkét eshetőségről külön rendelkezik, azzal, hogy amennyiben az OBH elnökhelyettese igazságügyi alkalmazott, akkor jogállására és javadalmazására az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló törvény alkalmazandó.

A 169–170. §-hoz

A hivatkozott szakaszok a Bjt.-ben szabályozott szakmai és igazgatási felsővezetőkre vonatkozó közös szabályokat tartalmazzák (címhelyezés, költségvetés, adatközlés, visszatérítés).

A 171–176. §-hoz

A bíró illetményre, külön juttatásra, egyéb javadalmazásra, kedvezményre és költségtérítésre jogosult. A bíró illetménye alapilletményből, továbbá pótlékból tevődik össze. A beosztási és a vezetői pótlék alapilletmény jellegű. A bíró alapilletményét a szolgálati ideje alapján kell megállapítani. A legalacsonyabb bírói alapilletményt évenként az állami költségvetésről szóló törvényben az Országgyűlés állapítja meg. A bíró minden 3 év szolgálati idő megszerzése után

eggyel magasabb fizetési fokozatba lép. A bírót – kiváló munkavégzés esetén – a bírói tisztségének fennállása alatt két alkalommal egyel magasabb fizetési fokozatba lehet besorolni.

A 177–179. §-hoz

A járásbíró, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró, a törvényszéki bíró, az ítéltábla bírójának, valamint a Kúria bírójának beosztási pótlékra jogosult. A beosztási pótlék összege az 1. fizetési fokozat összegének a járásbíró, a közigazgatási és munkaügyi bírósági bírónál 10, a törvényszéki bírónál 20, az ítéltábla bírójánál 40, a Kúria bírójánál 60 százaléka.

Kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után az OBTV a járásbíró, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági bíró részére „címzetes törvényszéki bíró”, a törvényszéki bíró részére „címzetes táblabíró”, az ítéltábla bírójának részére „címzetes kúriai bíró” címet adományozhat. A cím adományozásával a címzetes törvényszéki bíró az 1. fizetési fokozat összegének a 20 százaléka, a címzetes táblabíró a 30 százaléka, a címzetes kúriai bíró az 50 százaléka kitevő összegre jogosult.

Ha a bírót – a fegyelmi okot kivéve – szolgálati érdekből alacsonyabb bírói beosztásba helyezik, korábbi beosztási pótlékára továbbra is jogosult.

A 180–182. §-hoz

A vezetői pótlékot az 1. fizetési fokozat összegének a százalékában kell meghatározni. A Javaslat 3. melléklete a korábbi szabályozással arányaiban megegyezően tartalmazza a vezetői pótlékot azzal, hogy a melléklet kiegészül a törvényszék kollégiumvezető-helyettesével.

A Javaslat új fogalomként bevezeti a „kiemelt járásbíró”, amelyet a vezetői pótlék összegének a megállapítása szempontjából úgy kell tekinteni, hogy a kiemelt járásbíró elnöke és elnökhelyettese a törvényszék elnökével és elnökhelyettesével, csoportvezetője a nagyobb járásbíró elnökével, csoportvezető-helyettese a kisebb járásbíró elnökével azonos beosztásúnak minősül. A vezetői pótlékra való jogosultság szempontjából kiemelt járásbíróknak minősül az a járásbíró, ahol a bírák engedélyezett létszáma az 50 főt meghaladja.

A közigazgatási és munkaügyi bíróságok esetében a Javaslat nem alkalmazza a „kiemelt közigazgatási és munkaügyi bíróság” fordulatot, de az 50 fős engedélyezett bírói létszám ebben az esetben is irányadó. Ugyanez igaz a nagyobb és a kisebb járásbíró elhatárolásának a közigazgatási és munkaügyi bíróságok esetén való alkalmazására is.

A 183–184. §-hoz

A Javaslat változatlanul átemeli a Bjt.-nek az idegennyelv-ismereti pótlékra vonatkozó szabályait. A bíró idegennyelv-ismereti pótlékra jogosult, ha munkakörében az idegen nyelvet a munkáltatója rendelkezése szerint használja, és az adott nyelvből az állami nyelvvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű igazolással rendelkezik.

A 185–186. §-hoz

A bíró – külön juttatásként – minden naptári évben egyhavi illetményére jogosult.

A 187. §-hoz

A bíró cafetéria-juttatásként – választása szerint – a külön jogszabályokban felsorolt juttatásokra, legfeljebb az ott meghatározott mértékig jogosult. A bírót megillető cafetéria-juttatás éves összegét az OBH elnöke határozza meg, az azonban nem lehet alacsonyabb az 1. fizetési fokozat szerinti összeg ötven százalékánál, és nem lehet magasabb az 1. fizetési fokozat szerinti összeg háromszorosánál. A cafetéria-juttatás éves összege biztosít fedezetet az egyes juttatásokhoz kapcsolódó, a juttatást teljesítő munkáltatót terhelő közterhek megfizetésére is.

A 188. §-hoz

A bíró 25, 30, 35, illetve 40 év bírói szolgálati viszony után jubileumi jutalomra jogosult. A jubileumi jutalom 25 év szolgálati viszony után a bíró 2 havi, 30 év után a 3 havi, 35 év után négyhavi, 40 év után az 5 havi illetménye.

A 189. §-hoz

A bírót a munkaidején túl teljesített ügyeletért és készenlétért díjazás illeti meg. Ügyelet esetén a díj összege a bírónak az ügyeletben töltött órákra eső illetménye, készenlét esetén ennek 50 százaléka. Ha a bíró az ügyeletet, illetve a készenlétet pihenőnapon vagy munkaszüneti napon teljesíti, kétszeres összegű díjazásra jogosult.

A 190–192. §-hoz

Ha a bírót a szolgálati helyétől eltérő más településen működő olyan bíróságra rendelik ki, ahonnan a munkahelyére naponta nem tud visszautazni, a kirendelésen töltött munkanapokra – a közlekedési és a szállásköltség megtérítésén túl – ételmezei költségátalányként kirendelési díjra jogosult.

A bírót belföldi kiküldetés esetén – az ételmezei kapcsolatos többletköltségek fedezésére – napidíjként az 1. fizetési fokozat szerinti összeg egy munkanapra eső részének a 20 százaléka illeti meg. Ha a kiküldetésben töltött idő a 6 órát nem haladja meg, de a 4 órát eléri, a napidíj fele jár.

A 193–197. §-hoz

A Javaslát biztosítja annak lehetőségét, hogy a bíró részére a bíróságok éves költségvetésében biztosított előirányzatoktól függően egyéb juttatásokat adjanak, így különösen lakásépítési és lakásvásárlási támogatást, lakhatási és albérleti díj hozzájárulást, letelepedési segélyt, a más településre költözés költségeihez való hozzájárulást, szociális és temetési segélyt, családalapítási támogatást, tanulmányi ösztöndíjat, képzési, továbbképzési és nyelvtanulási támogatást, valamint illetményelőleget. A Javaslát ezek közül a készfizető kezességét szabályozza részletesen, átvéve a Bjt. erre vonatkozó szabályait.

A 198. §-hoz

A bíró részére a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvénnyel alapított kitüntetés, illetve az e törvényben kapott felhatalmazás alapján alapított díj, oklevél, plakett adományozható.

A 199–200. §-hoz

A hivatkozott szakaszok a Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra vonatkozó eltérő rendelkezéseket tartalmazzák. A Bjt. szabályaihoz képesti eltérés, hogy a minisztériumba beosztott bíró túlmunkájáért megállapítható szabadidő-átalányra a Javaslat szerint már nem a köztisztviselőkre, hanem a kormánytisztviselőkre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ez nem csupán a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény hatályba lépésével összefüggő szóhasználatbeli különbséget takar, ugyanis a köztisztviselőkre és a kormánytisztviselőkre ebben a tekintetben eltérő szabályok vonatkoznak. Míg a köztisztviselők esetében a rendkívüli munkavégzés időtartama évente legfeljebb 160 óra lehet, aminek fejében a rendszeresen rendkívüli munkavégzést teljesítő köztisztviselő számára legfeljebb évi húsz munkanap szabadidő-átalány állapítható meg, addig a kormánytisztviselők esetében a rendkívüli munkavégzés időtartama évente legfeljebb kétszáz óra lehet, és a megállapítható szabadidő-átalány legfeljebb évi huszonöt munkanap.

XIII. Fejezet
Vagyonyilatkozat

A 201–207. §-hoz

Az alapvető jogok és kötelességek pártatlan és elfogulatlan érvényesítése, valamint a közélet tisztaságának biztosítása és a korrupció megelőzése céljából a bíró vagyonyilatkozatot tesz, továbbá háromévenként számot ad az előző vagyonyilatkozatban foglaltakhoz képest bekövetkezett vagyongyarapodásáról és annak jövedelmi forrásairól. A bíró a vele közös háztartásban élő házastársára, élettársára és gyermekére vonatkozóan is külön-külön vagyonyilatkozatot tesz. A vagyonyilatkozatot az eskü letételét megelőzően, ezt követően a kötelezettség esedékessé válásának évében március hó 31. napjáig kell megtenni, azonban a munkáltatói jogkör gyakorlója ettől az időponttól függetlenül is vagyonyilatkozat tételére kötelezheti a bírót, ha a vagyoni helyzetére vonatkozóan olyan bejelentést tesznek, amely szerint alaposan feltehető, hogy vagyongyarapodása a szolgálati viszonyából, illetve a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme alapján nem igazolható.

A 208–211. §-hoz

A vagyonyilatkozatot a munkáltatói jogkör gyakorlója összeveti a legutolsó vagyonyilatkozattal. Ha a vagyongyarapodásra a bírónak a szolgálati viszonyából vagy a munkáltató által ismert más törvényes forrásból származó jövedelme nem ad magyarázatot, a munkáltatói jogkör gyakorlója ellenőrzési eljárást kezdeményez az OBT-nál. Az OBT az ellenőrzési eljárás megállapításait közli a munkáltatói jogkör gyakorlójával. A bírót fel kell menteni, ha a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonyilatkozatában – a vele közös háztartásban élő hozzátartozók adatait is ideértve – lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl, illetőleg elhallgat, vagy a vagyonyilatkozatát és a személyes adat kezelésére felhatalmazó nyilatkozatát visszavonja. Ha a bíró a munkáltatói jogkör gyakorlójának döntését vitatja, jogorvoslatért bírósághoz fordulhat.

A 212–215. §-hoz

A Kúria elnöke és az OBH elnöke a megválasztásától számított harminc napon belül a vagyonyilatkozat személyi és vagyoni részének egy-egy példányát zárt borítékban átadja az Országgyűlés elnökének. A vagyonyilatkozattal összefüggésben a munkáltatói jogkör gyakorlóján az Országgyűlést kell érteni. A Kúria elnökének és az OBH elnökének vagyonyilatkozata – az azonosító adatok kivételével – nyilvános. A hozzátartozói vagyonyilatkozat nem nyilvános.

A vagyonyilatkozatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a Kúriára, az OBH-ba és a minisztériumba beosztott bíróra is azzal, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a Kúria elnöke, az OBH elnöke, illetve az igazságügyért felelős miniszter.

XIV. Fejezet **Az ülnök jogállása és javadalmazása**

A 216–218. §-hoz

Az ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel és választójoggal rendelkező magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és a társadalmi szervezetek – kivéve a pártokat – jelölik. Az ülnök nem lehet tagja pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathat. A fiatalkorúak büntető ügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik. A katonai büntetőeljárásban eljáró katonai tanácsok ülnökeit a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek illetékes parancsnokai jelölik. A közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

A 219–221. §-hoz

Az OBH elnöke megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ. Az ülnökök választását a köztársasági elnök tűzi ki. A járásbíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes települési, illetőleg települési kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete, a törvényszék, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit a megyei (fővárosi), megyei jogú városi közgyűlés és a területi kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A Budapest területén működő járásbíróságok ülnökeit a bíróság illetékességi területe szerinti települési önkormányzatok és a települési kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. A fentiek alól kivételt képez a Budakörnyéki Bíróság, amelynek elnevezését a Javaslat körülírással váltja ki: olyan járásbíróság esetén, amelynek székhelye nem az illetékességi területén helyezkedik el, az ülnököket az illetékességi terület szerinti megyei közgyűlés és megyei kisebbségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg.

Az ülnökök megbízatása 4 évre szól. Az ülnöki rendszer működésének folyamatoságát a Javaslat oly módon biztosítja, hogy a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le. Ha az ülnökök megválasztására a köztársasági elnök által ülnökválasztásra kitűzött időpontban nem kerül sor, a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökök megválasztásától számított 30 nap elteltével jár le.

A gyakorlati tapasztalatok alapján számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy az ülnökválasztás eredményeként csak annyi ülnök megválasztására kerül sor, amennyi nem képes az ülnökökkel eljáró bírósági tanácsok megfelelő működését biztosítani. A Javaslat ezt azzal oldja meg, hogy ha a járásbírósági ülnökök választása eredményeként olyan kevés számú ülnök megválasztására került sor, ami a bíróság működését veszélyezteti, az ülnöki feladatokat a törvényszék elnöke által meghatározott rendben azon törvényszékhez megválasztott ülnökök is elláthatják, amelynek illetékességi területéhez az érintett járásbíróság tartozik. Ezen túlmenően a Javaslat tartalmilag megőrzi a Bjt. kiegészítő szabályát is: ha a megválasztott ülnökök száma nem éri el az OBH elnöke által megállapított létszámot, az OBH elnöke kezdeményezheti a köztársasági elnöknel a soron kívüli ülnökválasztás kiírását.

A 222–225. §-hoz

A megválasztott ülnök tisztsége gyakorlásának megkezdése előtt bírói esküt tesz. Az ülnököt előre megállapított rendben a bíróság elnöke hívja be, és osztja be az ítélező tanácsokba.

A munkaviszonyban, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, szolgálati viszonyban és szövetkezethél munkaviszony jellegű jogviszonyban álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg. Az említett jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói 1. fizetési fokozat egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

XV. Fejezet
Záró rendelkezések

A 226. §-hoz

A Javaslát néhány helyen merev hivatkozással utal a Munka Törvénykönyvére, ezen túlmenően azonban – a Bjt.-ben alkalmazott megoldáshoz hasonlóan – a Záró rendelkezések között, összegyűjtve találhatóak a Munka Törvénykönyvének megfelelően alkalmazandó szabályai.

A 227. §-hoz

A katonai bíró egyúttal a Magyar Honvédség hivatásos tisztje is, azonban szolgálatát a bírói tisztsége megszűnéséig a bírósági szervezetnél teljesíti. Ebből következően nem hagyhatóak figyelmen kívül a bíróra mint hivatásos állományba tartozó személyre vonatkozó szabályok sem.

A 228. §-hoz

Az Alaptörvény 9. cikkének (3) bekezdése sorolja fel a köztársasági elnök azon hatásköreit, amelyeket miniszteri ellenjegyzés nélkül gyakorol, míg a köztársasági elnök további intézkedéseire és döntéseire a Kormány tagjának ellenjegyzése szükséges. Törvény azonban rendelkezhet úgy, hogy a törvény által a köztársasági elnök hatáskörébe utalt döntéshez ellenjegyzés nem szükséges.

A bírák kinevezéséhez nem szükséges ellenjegyzés, azonban a Javaslát más hatáskörökkel is felruhazza a köztársasági elnököt, amelyekről viszont az Alaptörvény nem tesz említést. Mivel ezekben az esetekben (mentelmi jog felfüggesztése, felmentés egyes szakmai követelmények alól a szabadalmi ügyekben eljáró bírók esetében, a bíró felmentése, az ülnökválasztás kitűzése) sem célszerű a köztársasági elnöki döntést ellenjegyzéshez kötni, a Javaslát külön rendelkezik annak szükségtelenségéről.

A 229. §-hoz

A szakasz felhatalmazó rendelkezéseket tartalmaz mind a Kormány, mind az igazságügyért felelős miniszter számára rendeletalkotásra.

A 230. §-hoz

A Javaslat a hatályba lépés időpontjaként 2012. január 1-jét jelöli meg, azonban bizonyos rendelkezései – más jogszabályok későbbi hatályba lépéséhez igazítottan – szintén később lépnek hatályba.

Mivel a közigazgatási és munkaügyi bíróságok csak 2013. január 1-jével kezdik meg működésüket, a közigazgatási és munkaügyi bíró beosztási pótlékára, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezető vezetői pótlékára vonatkozó szabályok is csak 2013. január 1-jén lépnek hatályba.

A Javaslat európai uniós jognak való megfelelésről szóló szakasza utal a BUSINESSEUROPE, az UEAPME, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött felülvizsgált keretmegállapodás végrehajtásáról és a 96/34/EK hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. március 8-i 2010/18/EU tanácsi irányelvre, ami azonban csak 2012. március 8. napján lép hatályba, ezért az erre utaló szabály is csak 2012. március 8. napján lép hatályba.

A 231. §-hoz

A szakasz a hatálybalépést megelőzően hivatalt betöltött volt legfelsőbb bírósági elnöknek a korábbi jogszabályok alapján megállapított juttatásaival kapcsolatos átmeneti rendelkezést tartalmaz.

A 232. §-hoz

Nemcsak a közigazgatási és munkaügyi bíróságok kezdik meg működésüket 2013. január 1-jével, hanem ehhez az időponthoz kötődik a városi és kerületi bíróságok járásbíróvá váló átalakítása is. A szóban forgó bíróságoknak a Javaslatban való gyakori előfordulásából következően szükség lett volna egy teljes törvényre 2012. december 31. napjáig, amelynek fogalomhasználata a hatályba lépéskor ténylegesen meglévő munkaügyi bíróságra, valamint városi, illetve kerületi bíróságra szorítkozik, és egy teljes törvényre 2013. január 1-je után, immáron a közigazgatási és munkaügyi bíróságot, valamint a járásbíróvá nevesítő terminológiával. Ezt a körülményes megoldást váltja ki a Javaslat – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényjavaslattal egyező megoldást alkalmazva – átmeneti rendelkezés beiktatásával.

2012. január 1-jével az ügyészégi titkár megnevezés megszűnik, helyette az alügyész elnevezést kell alkalmazni. Ez csak formális, az elnevezésben megmutató, de a jogállást nem érintő változás, ami azonban átmeneti rendelkezés beépítését igényli a bírói kinevezés feltételeire vonatkozó szabályok alkalmazhatósága miatt.

A 233. §-hoz

A szakasz a hivatkozott szervek közötti jogutódlással kapcsolatos átmeneti rendelkezést tartalmaz.

A 234. §-hoz

A Bjt. 2012. január 1. napján hatályba léptetni tervezett új 138. §-a a Bjt.-nek az egyes jogállási törvényeknek az Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi LXXII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit bizonyos eltérésekkel rendelte alkalmazni a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák esetében. Mivel a Bjt. ezen átmeneti szabályai a Bjt. hatályon kívül helyezése miatt nem léphetnének hatályba, szükséges azok áttemelése a Javaslatba.

A 235–236. §-hoz

A hivatkozott szakaszok további munkaügyi tárgyú átmeneti rendelkezéseket tartalmaznak.

A 237. §-hoz

A szakasz az Európai Unió jogának való megfelelésről szóló jogharmonizációs záradékot tartalmazza.

A 238. §-hoz

A szakasz a Bjt. hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

A 239. §-hoz

A szakasz meghatározza, hogy a Javaslattal mely részei vagy rendelkezései minősülnek az Alaptörvény szerint sarkalatosnak.

Tekintettel arra, hogy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvénynek mind a jogalkotásban, mind a jogalkalmazásban elterjedt rövid megjelölése a „Bjt.”, a Javaslattal a hagyományos rövid megjelölés megtartásáról rendelkezik.